

STOP

Στροφή

Η στροφή προς το μέσα μας. Η στροφή που κάνουμε στη ζωή μας προς κάτι καινούριο. Η στροφή που μας οδηγεί σε έναν προορισμό. Είτε είναι επιθυμία μας, είτε οι συνθήκες μας αναγκάζουν στη ζωή μας, θα χρειαστεί να κάνουμε τέτοιες στροφές. Κυριολεκτικές και μεταφορικές. Άλλωστε, μια τέτοια στροφή μας οδήγησε και στο ταξίδι της συγγραφής.

Στη συλλογή αυτή θα διαβάσετε 30 σύντομες ιστορίες από επίδοξους συγγραφείς που κοίταξαν μέσα τους, πήραν έμπνευση και έγραψαν για ανθρώπους που χρειάστηκαν να πάρουν τις δικές τους στροφές.

Η ένατη συλλογή φτάνει σε εσάς από τους μαθητές του online εργαστηρίου δημιουργικής γραφής. Οι μαθητές παρακολούθησαν το σεμινάριο "Δημιουργική Γραφή: Από τη Φαντασία στο Χαρτί" του Skillbox και έγραψαν κατά τη διάρκεια των τεσσάρων εβδομάδων, που διαρκεί, δυο διηγήματα. Ένα από αυτά επιλέχθηκε από τον εισηγητή μας, συγγραφέα και μεταφραστή Κυριάκο Χαλκόπουλο και ετοιμάστηκε αυτό το όμορφο ebook για να δείτε το έργο τους.

Καλή σας ανάγνωση!

Περιεχόμενα

- Ελένη Αντωνέλλη - Το Μονοπάτι
Μάρλεν Περαντώνη - Για το Τίποτα
Χριστίνα Διαμέλα - Στο Δάσος
Γιάννης Ζυγούλης - Τοις Κείνων Ρήμασι Πειθόμενοι
Ιωάννα Λιόδη - Η Αλήθεια
Γιάννης Νάσης - Η Αυτοβιογραφία Ενός Ξένου
ΣΚΠ - Μια Παλιά Ανάμνηση
Λαμπρινή Μαρία Καββαδία - Πόθοι Μιας Αρρωστημένης Καρδιάς
Χρυσάνθη Αλατζάκη - Από Δω κι Εμπρός, Έτσι θα Είναι
Ελύρα Βουλγαράκη - Των γαρ Ηλιθίων Απειρών Γένεθλα
Pan J.A. Konstantin - Ένα Μειδίωμα της Μοίρας
Σοφικίτου Κατερίνα - Τα Φίδια
Μαρία Σκεπασθιανού - Το Βαλς της Άνοιξης
Χάρης Νάσης - Η πολιτική της επιβίωσης
Λευτέρης Βράχος - Έχουν Γνώση οι Φύλακες
Παναγιώτης Χατζίκος - Η VegAnna
Γεωργία Χατζηπάντου - Το Ποίημα
Μαρία Τριμερίτου - Στα Δύσκολα σε Θέλω
Απόστολος Διακόπουλος - Φόνος
Αθανασία Μπινετοπούλου - Το Απρόσμενο
Άννα Παπαδοπούλου - Κάποτε τα Πάντα Ήσουν Εσύ
Κωνσταντίνος Αργυριάδης - Μάχη με τον Χρόνο
Δήμητρα Γρηγορίου - Και Όλα Τελείωσαν... Δίχως μια Λέξη
Έφη Γεωργακάκη - Ψυχή σε Πόλεμο
Άνθιμος Κνάβας - Η Μελωδία
Τατιάνα Πάλι - Ένα Όνειρο
Σταματίνα Μπανταλάκη - Το Ανεκπλήρωτο Ταξίδι
Στεφανίδου Δέσποινα - Το Όνειρο
Γιάννης Τζιλιγκάκης - Δύο Πόντοι Μάρμαρο
Πανίκος Χριστόπουλος - Το Σαράκι

ΕΛΕΝΗ ΑΝΤΩΝΕΛΛΗ

Το Μονοπάτι

“Ο καιρός: Με τη θερμοκρασία στους 13°C, αναμένεται βροχή το βράδυ έντονη κατά περιόδους. Αύριο θα έχει κυρίως συννεφιά, με πιθανότητα βροχών αργά το απόγευμα”. Η τηλεόραση ανοιχτή στο μισοφωτισμένο σαλόνι του επαρχιακού σπιτιού, έδινε την πρόβλεψη για τον καιρό. Ήταν πολύ σημαντικό για όποιον ήθελε να προγραμματίσει μια πεζοπορική διαδρομή στα γύρω βουνά.

Ο Έντυ δούλευε πυρετωδώς τα τελευταία εννέα χρόνια σε μια εταιρεία πληροφορικής. Ειδικός στην δημιουργία συστημάτων, είχε τοποθετηθεί σε θέση προϊσταμένου στην μηχανογράφηση, ένα τμήμα πολύ απαιτητικό και με συνεχή ροή καταγραφής και επεξεργασίας στοιχείων. Η δουλειά του δεν σταματούσε ποτέ. Συνεχιζόταν στο σπίτι για ώρες, συνεχιζόταν ακόμα και στον ύπνο του. Το εταιρικό περιβάλλον αποστειρωμένο και απαιτητικό, έθετε τον πήχη ψηλά για όποιον στόχευε να επιβιώσει και δεν σήκωνε αδυναμίες. Η ανάγκη του για εκτόνωση από τις καθημερινές προκλήσεις και την εργασιακή ρουτίνα ήταν μεγάλη. Το περπάτημα στη φύση – όποτε το επέτρεπε το γεμάτο πρόγραμμά του – ήταν ίσως ο μόνος τρόπος να ηρεμεί. Ήταν το φάρμακο και η ασπίδα του για το άγχος.

Το μικρό επαρχιακό σπίτι, κληρονομιά από έναν παππού κυνηγό και πεζοπόρο που είχε μυήσει τον Έντυ στην μαγεία της εξερεύνησης της φύσης, ήταν το ορμητήριο του για πάρα πολλές διαδρομές. Άλλες χαρτογραφημένες και άλλες όχι. Ήθελε να δοκιμάζεται σε όλο και πιο απαιτητικές κλίσεις και πορείες σε δύσβατα μονοπάτια. Το κριτήριο της υπέρβασης των ορίων, τον καθοδηγούσε να ξεπερνάει τις δυσκολίες και να συνεχίζει απτόητος. Εκεί όποτε μπορούσε πήγαινε, μόνος, για να καθαρίσει τις σκέψεις του.

Στο χωριό οι ντόπιοι είχαν τον τοπικό τους ήρωα. Έναν γεροδεμένο άντρα, τον Φρέντυ, που ήξερε καλά όλη την περιοχή σαν τη παλάμη του χεριού του. Έκανε περιπολίες στα βουνά παρέα με τα σκυλιά και την καραμπίνα του για να κυνηγήσει, αλλά εκτελώντας παράλληλα χρέη φύλακα και εθελοντή πυροσβέστη. Ήταν δεινός πεζοπόρος και στις τοπικές εφημερίδες αναφέρονταν οι επιδόσεις του και οι ψηλές κορφές που έφτανε και κάρφωνε τη σημαία του. Φωτογράφιζε με περηφάνια τα κατορθώματά του και τη θέα από ψηλά και γνώριζε όλους όσοι ήταν σε θέση να τον ανταγωνιστούν.

Ο Έντυ τον ήξερε από παλιά. Ήταν παιδιά και όταν πήγαινε στο χωριό για διακοπές μοιράζονταν κοινές παρέες και πέρναγαν ώρες μαζί. Αλλά ποτέ δεν είχαν πλησιάσει πραγματικά ο ένας τον άλλο. Μεγαλώνοντας ήταν προφανής ο ανταγωνισμός και η κόντρα τους. Με έφεση στο ίδιο άθλημα δεν σταματούσαν να αφηγούνται διαρκώς τις περιπέτειες τους στα βουνά και που κατάφεραν να φτάσουν, πασχίζοντας να ξεπεράσουν στη διήγηση τους ο ένας τον άλλο, με ανατριχιαστικές λεπτομέρειες από τις κακουχίες που αντιμετώπισαν.

Στο στενό κύκλο των ντόπιων, το εισιτήριο για αποδοχή και αφορμή να τσουγκρίσεις το ποτήρι με κάποιον, ήταν να

τον παραδέχεσαι για κάτι σπουδαίο. Ο Φρέντυ έμπαινε στο μπαρ της πλατείας τουλάχιστον μισό μέτρο ψηλότερος, κάθε φορά που έψαχνε και χαρτογραφούσε ένα καινούργιο μονοπάτι της περιοχής. Ήταν η αφορμή για την ραγδαία αύξηση του εναλλακτικού τουρισμού του τόπου. Σύλλογοι πεζοπόρων και επίδοξοι ορειβάτες συχνά επισκέπτονταν το μέρος. Ένα γραφικό καταφύγιο που φτιάχτηκε τα τελευταία χρόνια, έδινε την ευκαιρία σε όποιον το χρειαζόταν, να πάρει μια ανάσα μετά από τα πρώτα ανηφορικά και δύσκολα χιλιόμετρα της εκκίνησης.

Τα μάτια του όταν αντίκρισε πάλι τον Έντυ έγιναν μια σχισμή, εστιάζοντας στο αστικό προφίλ των ρούχων που πρόδιδαν τον ερχομό του από τη πόλη. Ένα κοστούμι κοτλέ με ένα μπεζ ζιβάνγκο και καστόρινα παπούτσια, έδιναν έναν αριστοκρατικό αέρα στην εμφάνισή του. Και ο τρόπος που παρήγγειλε το ποτό του, ήταν εγκάρδιος και ευγενικός. Σκέφτηκε πως αν δεν είχε μεγαλώσει στα μέρη αυτά, ίσως να μην καταδεχόταν να κάτσει στη παρέα τους. Εκείνος με το παντελόνι παραλλαγής και το χακί γιλέκο, κλασικό πρότυπο επαρχιώτη κυνηγού με τα σκασμένα χέρια από τις αγροτικές δουλειές και την τοπική προφορά.

Τον υποδέχθηκε στο τραπέζι του με ένα συγκρατημένο χαμόγελο και πριν προλάβει να μιλήσει, δέχθηκε μια πρόταση που δεν περίμενε. Ο Έντυ ανακοίνωσε με ενθουσιασμό, πως ήρθε έχοντας κατά νου ένα στοίχημα που χρόνια πριν έβαλε με τον εαυτό του και τον ρώτησε αν θέλει να αναλάβει οδηγός του για την ψηλότερη κορυφή. Ο Φρέντυ δεν φαντάστηκε ποτέ πως θα πήγαινε κάποιος άλλος πρώτος. Ότι μάλιστα δεν θα ήταν ο μόνος που θα κατόρθωνε να πατήσει το πόδι του σε τέτοιο υψόμετρο. Πώς να το χειριστεί μπροστά σε όλους; Πώς να αρνηθεί;

Ο Έντυ κατάλαβε τον μετεωρισμό του Φρέντυ. Τον είδε να κοντοστέκεται και να αργεί να απαντήσει. Η στιγμιαία αμηχανία έδωσε έδαφος στους θαμώνες του μαγαζιού που παρακολουθούσαν τη στιχομυθία, να πουν διάφορα ενθαρρυντικά σχόλια και ευχές για την πραγματοποίηση της αποστολής. Έπιναν ήδη στην επιτυχία τους. Ένας τοπικός μύθος, άλλωστε, έλεγε πως η κατάκτηση της κορυφής αυτής, ισοδυναμούσε με την κατάκτηση της μακροζωίας.

Με θεατές τουλάχιστον τους μισούς από τους κατοίκους του χωριού, η συμφωνία κλείστηκε έναντι μιας καλής αμοιβής. Ο Φρέντυ χρίστηκε οδηγός και ο Έντυ θα ακολουθούσε τα βήματά του και το ένστικτό του για την καλύτερη επιλογή πορείας. Έδωσαν τα χέρια και σφράγισαν τη συμφωνία, με το μονοπάτι να περιμένει το ξημέρωμα.

Μόλις πήρε να χαράζει, ο Φρέντυ πήγε στο σπίτι του Έντυ και χτύπησε μαλακά τη πόρτα. Δεν πήρε καμία απάντηση και σκέφτηκε να δοκιμάσει πιο δυναμικά. Με το δεύτερο χτύπημα ο Έντυ άνοιξε αγουροξυπνημένος τη πόρτα και έκανε χώρο να περάσει. Η μικρή κουζίνα είχε όλα τα απαραίτητα. Μετά τις πρώτες τυπικές καλημέρες, έφτιαξαν καφέ. Μισό καρβέλι ψωμί, τυρί και κάποια φρούτα που καθάρισε ο Έντυ χωρίς να λέει κουβέντα, στήθηκαν στο τραπέζι και η συζήτηση άρχισε με τον Φρέντυ να βγάζει από τον σάκο του τον χάρτη. Με ένα κόκκινο μαρκαδόρο είχε σημειώσει τη διαδρομή και έδειξε στον Έντυ τα δύσκολα σημεία που θα συναντούσαν. Είχε υπολογίσει τον χρόνο, για να προλάβουν να επιστρέψουν πριν νυχτώσει.

Ξεκίνησαν με τον καιρό να μην υπόσχεται τα καλύτερα. Το βραδινό δελτίο προέβλεπε σφοδρή κακοκαιρία. Φορώντας τα αδιάβροχα τους άρχισαν να διασχίζουν το πυκνό δρυοδάσος, με προσεκτικά βήματα πάνω στο πέτρινο μονοπάτι. Η βροχή είχε ποτίσει τη γη και τα δέντρα έριχναν τα κλαδιά τους σαν κουρασμένα χέρια, βαριά πάνω από τα κεφάλια τους. Περπατούσαν πάνω στο λασπερό χώμα και οι μπότες τους βυθίζονταν και κολλούσαν, δυσκολεύοντας τη πορεία τους. Η υγρασία διαπερνούσε τα πάντα και μια αραιή ομίχλη έριχνε το πέπλο της περιορίζοντας την ορατότητα. Σε αυτές τις όχι και τόσο ιδανικές συνθήκες, τα πρώτα χιλιόμετρα έγιναν άθλος και η ψυχολογία του Έντυ που δεν ήταν και τόσο εξοικειωμένος, έδειχνε να καταρρέει. Χρειάστηκε η συνεχής υπενθύμιση του Φρέντυ ότι όλα θα πάνε καλά, για να τον κάνει να συνεχίσει να προχωρά.

Μετά από χιλιόμετρα σε κλίση αρκετά απαιτητική, έφτασαν στο ξύλινο καταφύγιο. Ο Έντυ ξέπνοος πρότεινε να σταματήσουν. Η επίθεση του οξυγόνου στα μαθημένα από καυσαέριο πνευμόνια του, τον είχε επηρεάσει. Έδειχνε να έχει κουραστεί αν και βρίσκονταν μόνο στην αρχή. Έριξαν στο πάτωμα τους σάκους τους και στήριξαν τα μπαστούνια τους στον τοίχο. Σειρά είχε το μουσκεμένο σκουφί που πέταξε σε ένα τραπέζι ο Έντυ, απελευθερώνοντας τα ανακατωμένα καστανά μαλλιά του. Ο Φρέντυ, σε ακολουθία με την όλη του εμφάνιση, είχε ξυρισμένο το λείο και λαμπερό του κρανίο που φέγγιζε με έναν αέρα στρατιωτικής πειθαρχίας.

“Θυμάμαι όταν ήσουν παιδί δεν με πλησίαζες. Είχες άλλα σχέδια για να περάσεις την ώρα σου καλά. Όμως έχανες τη δράση”, είπε ο Φρέντυ.

“Στην πραγματικότητα ήμουν βουτηγμένος στη μοναξιά. Ποτέ δεν άφησα να το καταλάβετε. Εσείς ήσασταν ομάδα και εγώ ο ξένος, ο διαφορετικός. Αυτός που δεν έπρεπε να λερώσει τα ρούχα του, ούτε να ξεφωνίζει, ούτε να ενοχλεί τους μεγαλύτερους. Αν σκεφτείς πόσους ενοχλώ τώρα στη δουλειά ως προϊστάμενος, σε πόσους φωνάζω, πόσους προσλαμβάνω και απολύω χωρίς δεύτερη σκέψη, είναι να γελάς!”

“Ακόμα εδώ όμως είσαι ο ξένος”, πρόσθεσε ο Φρέντυ με ένα υπαινικτικό χαμόγελο.

“Άσε να φτάσω στην κορυφή και μετά βλέπουμε”, είπε πεισιμώνοντας ο Έντυ και χαμογέλασε χτυπώντας τη γροθιά του στο τραπέζι. “Και εσύ σταμάτα να σκέφτεσαι το χθες. Πάει πέρασε. Δεν πήρες και λίγα για να με συνοδεύσεις λίγα χιλιόμετρα πιο πέρα! Συγκεντρώσου στον στόχο μας”, τον παρακίνησε με επιτακτική φωνή ο Έντυ.

“Άς πιούμε λοιπόν σε αυτό. Εσύ, εγώ και η κορυφή. Από το σάκο του ο Φρέντυ έβγαλε ένα μικρό φλασκί με μπράντι. Μια πρόποση για τη κορυφή. Όποιος φτάσει πρώτος θα είναι για πάντα υπόχρεος στον άλλο. Δεσμεύομαι να κρατήσω το λόγο μου και να κάνω ότι δεν θυμάμαι τι έκανες όταν ήμασταν παιδιά”, απάντησε ο Φρέντυ, με τα μάτια του να προβάλλουν αόρατες σκηνές από τα παλιά.

“Εγώ έχω πια ξεχάσει. Και καλά θα κάνεις να ξεχάσεις και εσύ. Εξάλλου ας μην παραβλέπουμε ότι και εσύ σκότωσες εκείνο τον μάρτυρα, που λέγαμε ότι θα μιλήσει. Είμαστε και οι δυο μπλεγμένοι”, είπε ο Έντυ με κατεβασμένο το κεφάλι. Το βλέμμα του καρφώθηκε στα μάτια του Φρέντυ και τον απείλησε στα ίσια με μια φωνή φορτωμένη ταραχή. “Αν μιλήσεις χάθηκες”.

“Δεν έπρεπε να έρθουμε εδώ. Ήταν λογικό να έρθουν στην επιφάνεια αυτές οι μνήμες. Δεν ερχόσουν για χρόνια και το είχα σβήσει από το μυαλό μου. Και αποφάσισες όχι μόνο να γυρίσεις, αλλά θες και να είμαι βοηθός σου σε αυτή τη περιπέτεια. Δες και αν φτάσεις την κορυφή θα λυτρωθείς και θα συνεχίσεις τη ζωή σου χωρίς να το σκέφτεσαι”.

“Αρκετά χάσαμε την ώρα μας με όλα αυτά. Ξεκινάμε;” είπε ο Έντυ βάζοντας τέρμα στη συζήτηση.

Ο Φρέντυ ήξερε και ο Έντυ ξεχνούσε. Μπρος-πίσω στον χρόνο και οι καταγραφές από το σκοτεινό μυστικό τους ξαναήρθαν στο φως. Κανείς δεν έμαθε. Το περπάτημα τους ρυθμικά νανούριζε το τρέμουλο μέσα τους και κοίμιζε τις συνειδήσεις τους. Η φύση οργίαζε κάτω από την υγρή επιρροή του καιρού, η βροχή δυνάμωνε και η κορυφή φαινόταν πολύ μακριά. Η δύσκολη στροφή, αυτή που με κόκκινη γραμμή ήταν μαρκαρισμένη στον χάρτη, έφτασε απροειδοποίητα. Το πόδι του Έντυ γλίστρησε και παίρνοντας φόρα με απίστευτη ταχύτητα έπεσε στο κενό. Πρώτα έφτασε ο ήχος από την συντριβή.

Ο Φρέντυ έσκυψε να κοιτάξει. Όλα θα πάνε καλά, σκέφτηκε. Συνέχισε να περπατά με τον ίδιο αμείωτο ρυθμό. Θα γύριζε πριν νυχτώσει.

ΜΑΡΛΕΝ ΠΕΡΑΝΤΩΝΗ

Για το Τίποτα

Θέλω να φύγω. Θέλω να τρέξω μακριά και να μην κοιτάζω ποτέ πίσω. Θέλω να βρω τον εαυτό μου, τα χαμένα μου χρόνια, μα πιο πολύ θέλω να βρω τη δύναμη μου. Άραγε υπάρχει ακόμα μέσα μου αυτή η δύναμη που είχα κάποτε; Ή μου την διέλυσε κι αυτή όπως το σώμα μου;

Δεν μπορώ να θυμηθώ την τελευταία φορά που υπήρξα πραγματικά ευτυχισμένη μαζί του, την τελευταία φορά που δεν φοβήθηκα να γυρίσω σπίτι αργοπορημένη, την τελευταία φορά που γέλασα με την ψυχή μου, την τελευταία φορά που με αγκάλιασε και ένιωσα ασφάλεια.

Πώς φτάσαμε εδώ ούτε που θυμάμαι. Οι αναμνήσεις μου πριν το γάμο μας είναι σαν να τις έζησε κάποια άλλη, σαν να τις βλέπω σε ταινία, δεν είναι δικές μου, δεν γίνεται. Γνωριστήκαμε πριν 10 χρόνια, με φλέρταρε για έναν ολόκληρο χρόνο, αλλά εγώ ανένδοτη. Με είχε κολακέψει ιδιαίτερα η συμπεριφορά του και το πόσο με ήθελε, όταν βγήκαμε το πρώτο ραντεβού ήμουν σίγουρη μέσα μου ότι αυτός είναι ο άντρας της ζωής μου. Ήμουν 20 χρονών τότε και έπεσα με τα μούτρα, δεν έβλεπα τίποτα και δεν άκουγα κανέναν. Πέντε χρόνια μου πήρε για να αποκοπώ απ' όλους του φίλους μου που δεν ενέκριναν αυτή τη σχέση και έναν ακόμη χρόνο για να μην ξαναμιλήσω με τους γονείς μου.

Δεν δέχτηκαν ποτέ την απόφασή μου να σταματήσω τη δουλειά και να μείνω στο σπίτι. Πίστευαν ότι αυτό θα είναι το τέλος μου σαν προσωπικότητα. Δεν είχαν και άδικο, αλλά εμένα δεν με ένοιαζε τίποτα. Δύο χρόνια μετά παντρευτήκαμε, από την δική μου πλευρά δεν ήρθε κανείς. Όχι ότι δεν ήθελαν, αλλά εμείς δεν τους καλέσαμε. Βλέπετε, ζούσαμε το παραμύθι που οι δύο ερωτευμένοι πάνε ενάντια σε όλους και σε όλα. Ένωθα σαν την Ιουλιέτα έτοιμη να δώσει και τη ζωή της για τον έρωτα της για τον Ρωμαίο. Μόνο που ο δικός μου Ρωμαίος είχε άλλο τρόπο να εκφράζει τον έρωτά του.

Βρέθηκα στα 28 παντρεμένη με τον έρωτα της ζωής μου και ήταν οι πιο ευτυχισμένες μέρες που έχω ζήσει. Μέχρι που όλα άλλαξαν. Μια κουβέντα μου μπορούσε να αλλάξει όλο το σκηνικό μιας ήρεμης συζήτησης, ένα βλέμμα μου ήταν αρκετό να τον κάνει έξαλλο, το άγγιγμά του έπαψε να είναι γλυκό και απαλό σαν χάδι και πλέον ήμουν φυλακισμένη μέσα στο ίδιο μου το σπίτι.

Κάθε φορά που με κοιτούσα στον καθρέφτη έλεγα στον εαυτό μου τα ίδια και τα ίδια: “Κοίτα τώρα τι έκανες με τις βλακειές σου. Αφού ήξερες ότι έτσι θα αντιδρούσε με αυτό που είπες, γιατί το είπες; Θα σε αφήσει και θα φύγει και μετά να δούμε ποιος θα σε αντέξει με αυτή τη συμπεριφορά”. Και ύστερα έρχονταν οι μαγικές λέξεις, αυτές οι έξι λέξεις, αρκετές να σου καταστρέψουν τη ζωή για πάντα: «Συγγνώμη, δεν θα το ξανά κάνω». Και αυτές οι λέξεις μου έδιναν δύναμη να αποφύγω τα περίεργα βλέμματα ή τα σχόλια από τους γείτονες, και καμιά φορά και την αστυνομία που

ερχόταν να με δει.

Και τα χρόνια πέρασαν κι εγώ δεν άλλαξα συμπεριφορά, ενώ εκείνος ακόμα ζητούσε συγγνώμη κι εγώ πίστευα πως ο άντρας που ερωτεύτηκα είναι κάπου εκεί μέσα. Μα όχι πια. Βλέπετε τώρα δεν φοβάμαι μόνο για μένα, φοβάμαι και για την κόρη μου. Τρέμω στην ιδέα ότι θα της κάνει κακό. Έχω χρέος να φύγω, αν όχι για μένα, τουλάχιστον για εκείνη. Είναι 2 χρονών τώρα και καταλαβαίνει. Θα την πάρω και θα φύγω. Απόψε κιόλας...

***

Ο ηλικιωμένος άντρας έσφιξε το γράμμα στα χέρια του, σηκώθηκε με δυσκολία από την πολυθρόνα του και πιάστηκε από την κουλαστή στο τζάκι. Ίσιωσε τη πλάτη του και κοίταξε με λύπη τις φωτογραφίες που ήταν απλωμένες πάνω από τη φωτιά. Έπιασε εκείνη από τον γάμο της γυναίκας, την κοίταξε με δάκρυα στα μάτια, χάιδεψε τη μορφή της και την ακούμπησε πίσω. Σκούπισε τα δάκρυά του και στάθηκε μπροστά στη φωτιά να ζεσταθεί. Η πόρτα βρόντηξε στο βάθος. Μια νέα γυναίκα μπήκε στο δωμάτιο, του χαμογέλασε και τον βοήθησε να καθίσει στην καρέκλα.

«Πάλι τη μαμά σκεφτόσουν;» ρώτησε εκείνη κάπως απότομα.

«Πάντα, μικρή μου, την αγαπούσα τη μητέρα σου ακόμα και αν δεν το καταλάβαινε πολλές φορές» απάντησε, σκουπίζοντας τα δάκρυά του με τη παλάμη του.

«Μην στενοχωριέσαι μπαμπά μου για εκείνη, μας εγκατέλειψε, θυμάσαι; Έχουν περάσει τόσα χρόνια και ούτε ένα γράμμα δεν μας έστειλε. Τέλος πάντων, πάω να σου φτιάξω κάτι να φας».

Ο άντρας έκρυψε το γράμμα σφιχτά στα χέρια του και θυμήθηκε εκείνη τη νύχτα. Πως παραλίγο θα τα έχανε όλα για το τίποτα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΙΑΜΕΛΑ

Στο Δάσος

Άνοιξε τα μάτια του και γύρισε το βλέμμα του αριστερά-δεξιά, ήταν νύχτα ακόμα. Ένα πέπλο ομίχλης αγκάλιαζε τα πυκνά και ψηλά πεύκα, έκανε να σηκωθεί και τότε είδε το κρύο και άψυχο σώμα που κειτόταν με θρυμματισμένο κρανίο, καθιστώντας αδύνατη την αναγνώριση. Προσπάθησε να θυμηθεί τι είχε συμβεί. Το μόνο που θυμόταν ήταν εκείνα τα μαύρα διαπεραστικά μάτια.

Ήταν μια φθινοπωρινή Δευτέρα, το ρολόι στον τοίχο έδειχνε εννιά το βράδυ. Έσπρωξε την ξύλινη καρέκλα και σηκώθηκε, ήταν ώρα πλέον να γυρίσει στο σπίτι και ήδη ονειρευόταν τα λευκά σεντόνια του κρεβατιού του που του έμοιαζαν με ένα σύννεφο που θα έπαιρνε μακριά την δύσκολη μέρα. Βγήκε από την παλιά οικοδομή με το δικηγορικό γραφείο που μόλις πριν πέντε μήνες είχε ανοίξει και κατηφόρισε στην Εγνατία. Περπατώντας είδε σε μια βιτρίνα ένα υπέροχο κοστούμι σε μια ανδρική κούκλα. Έβγαλε το πακέτο με τα τσιγάρα από την δεξιά τσέπη, άναψε ένα τσιγάρο και φανταζόταν τον εαυτό του να φοράει αυτό το υπέροχο ρούχο και να αγορεύει στην αίθουσα του δικαστηρίου.

Η δίνη των σκέψεων του διακόπηκε όταν άκουσε να φωνάζουν το όνομα του. Γύρισε και τον είδε, ήταν ο παλιός του φίλος, ο Γιώργος. Είχε εξελιχθεί σε έναν όμορφο άνδρα, αδύνατο αλλά καλογυμνασμένο, με πλούσια μαύρα μαλλιά και με εκείνα τα μαύρα διαπεραστικά μάτια που πριν χρόνια ο Μάριος είχε ερωτευτεί.

Πιάσανε την κουβέντα και αποφασίσανε να θυμηθούν τα παλιά. Οι δυο τους καβάλησαν την μηχανή του Γιώργου και κατευθυνθήκαν στο Σέιχ-Σου. Εκεί που σαν σχολιαρόπαιδα του γυμνασίου πίνανε κρυφά μπύρες, κυνηγούσαν φαντάσματα και έλεγαν τρομακτικές ιστορίες. Εκεί που πρωτογεννήθηκε ο έρωτας του Μάριου.

Ένας διαπεραστικός ήχος τον διέκοψε από την αγωνιώδη προσπάθεια να θυμηθεί τι συνέβη. Ήταν ο Γιώργος, αυτή την φορά με το αυτοκίνητο του. Βγήκε από το αμάξι και κατευθύνθηκε προς τον Μάριο και το νεκρό σώμα. Στο χέρι του κρατούσε ένα φτυάρι. Το διαπεραστικό του βλέμμα είχε μια άλλη όψη, μια όψη σκοτεινή, σχεδόν διαβολική. Ξεκίνησε να σκάβει με μανία το υγρό χώμα και μόλις άνοιξε την κατάλληλη τρύπα για να χωράει το άψυχο κουφάρι, με μία κίνηση το έριξε μέσα. Σταμάτησε για μία στιγμή πάνω από τον τάφο και εκεί κατάλαβε τι είχε κάνει. Πλέον από μικρό-απατεώνας μεταμορφώθηκε σε δολοφόνο. Ξέσπασε σε κλάματα όσο έκλεινε τον πρόχειρο τάφο. Ο Μάριος βλέποντας το θέαμα, πλησίασε τον αγαπημένο του φίλο και τον ακούμπησε στον ώμο. Το χέρι του όμως διαπέρασε το κορμί του Γιώργου σαν σύννεφο, δεν τον έβλεπε, ούτε τον άκουγε, και τότε ο Μάριος κατάλαβε. Κοίταξε τον ανοιχτό τάφο και αναγνώρισε το κορμί του, το κορμί που κουβαλούσε την ψυχή του, την ψυχή που τώρα στεκόταν στο καταραμένο δάσος και έβλεπε την συγκάλυψη της δολοφονίας του. Σε εκείνο το ίδιο δάσος όπου είχε τόσες γλυκές αναμνήσεις.

Τότε το κουβάρι της μνήμης του άρχισε να ξετυλίγεται. Ο Μάριος μετά από αρκετές μπύρες, εξομολογήθηκε τον έρωτα που έτρεφε για τον Γιώργο όταν ήταν έφηβοι και τον φίλησε στο στόμα. Ο Γιώργος μετά το πρώτο σοκ, τον έσπρωξε και έτσι χτύπησέ το κεφάλι του στο βράχο που καθόταν. Από μια μεγάλη πληγή στο πίσω μέρος του κεφαλιού του ανέβλυζε πηχτό αίμα. Ο Γιώργος σάστισε, πήρε το τηλέφωνο του να καλέσει βοήθεια αλλά κάτι τον σταμάτησε. Γνώριζε ίσως, ότι μέχρι να έρθει η βοήθεια θα ήταν πλέον αργά. Αμέσως μετά, σήκωσε μια πέτρα και έλιωσε το κεφάλι του Μάριου.

“Είμαι έξω με αναστολή, δεν σκοπεύω να μπω στην φυλακή για σένα, φίλε” του είπε.

Τώρα, προσπαθεί να τον εξαφανίσει από προσώπου γης χωρίς να ξέρει ακόμη ότι η ψύχη του Μάριου θα τον ακολουθεί πάντα, ίσως για να πάρει εκδίκηση, ίσως πάλι από αγάπη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΥΓΟΥΛΗΣ

Τοις Κείνων Ρήμασι Πειθόμενοι

Είναι όλοι νεκροί! Ανάθεμα τους μιαρούς Ολύμπιους, σκοτώθηκαν όλοι! Ο βασιλιάς Λεωνίδας των Αγιαδών και δίπλα του ο Εργότιμος, ο Ναυσίμαχος, ο Αρχέλαος, όλοι. Τριακόσιοι δοξασμένοι «όμοιοι» είναι πεταμένοι στο χώμα της Φθίας σαν τους ατιμασμένους είλωτες. Κι ετούτη την ώρα τα κορμιά τους σκυλεύονται ξεδιάντροπα από τους έκφαλους Μήδους του Ξέρξη. Και δεν θα βρεθεί κανείς να κάνει νεκρικές σπονδές, μήτε να ανάψει την πυρά για να ταξιδέψουν γαλήνια στον Άδη.

Μόνο εγώ, ο Δεινοκράτης του Νίκανδρου απέμεινα ζωντανός και τούτη την ώρα οι κασωρίδες του Ολύμπου έχουν σκάσει στα γέλια με το κατόρθωμά τους. Μου θόλωσαν το μυαλό με πρόστυχες σκέψεις και με καταδίκασαν να πεθαίνω λίγο λίγο, μέχρι την τελευταία μέρα της ζωής μου. Όταν επιστρέψω στη Σπάρτη με περιμένει σκληρή τιμωρία επειδή έζησα. Δεν θα με δικάσουν διότι δεν παραβίασα κάποιον από τους νόμους του Λυκούργου. Αλλά το ξέρω καλά, κανείς από τους φίλους δεν θα μου μιλά και οι συμπολεμιστές θα αποφεύγουν να καθίσουν μαζί μου στα συσσίτια. Κι όταν περπατώ στις Αμύκλες και την Κυνόσουρα, οι Σπαρτιάτισσες θα κλείνουν τα παράθυρα των οίκων τους. Η γενιά μου θα ντροπιαστεί και όλοι θα λένε ψιθυριστά ότι είμαι δειλός. Κανείς δεν θα το ξεστομίσει, ούτε οι έφοροι, μήτε ο ενωμοτάρχης μου, αλλά όλοι θα με θεωρούν μίασμα της Λακεδαιμόνος επειδή επέστρεψα ζωντανός.

Ακόμα και το άθλιο παράσιτο ο Χάρμος, ακόμα κι αυτός άρχισε να κρυφογελά πίσω από την πλάτη μου. Το σκυλίσιο μούτρο του φωτίζεται από χαρά κάθε φορά που θυμάται τη δυστυχία μου. Ευχαρίστως θα τον σκότωνα εδώ στις ερημιές αλλά χρειάζομαι τη μαρτυρία του. Όταν γυρίσουμε στη Σπάρτη, οι έφοροι θα ζητήσουν να πληροφορηθούν τα γεγονότα. Όμως «όμοιοι» από τη φρουρά του βασιλιά δεν υπάρχουν πλέον κι έτσι θα καλέσουν τους είλωτες που επέζησαν. Τουλάχιστον ο Χάρμος θα τους πει ότι τυφλώθηκα από άγνωστη ασθένεια και ο βασιλιάς Λεωνίδας με διέταξε να αποχωρήσω από το εκστρατευτικό σώμα. Με έστειλε στους Αληηνούς διότι όπως έλεγαν οι κανονισμοί ήμουν επικίνδυνος για την ασφάλεια του σχηματισμού.

Ανάθεμα τη δρομάδα Αφροδίτη, όλα ξεκίνησαν από εκείνη τη γριά στρίγγλα στη Θήβα. Στο δρόμο για τις Θερμοπύλες στρατοπεδεύσαμε έξω από την πόλη και οι λοχαγοί απαγόρευσαν να επισκεφθούμε την αγορά της πόλης. Έτσι κι αλλιώς δεν χρειάστηκε διότι σε λίγη ώρα έφτασε στο στρατόπεδο μας ο συρφετός των Θηβαίων. Ζητιάνοι, κλέφτες, εταίρες και κάθε λογής έμποροι που πωλούσαν γιατρικά, όμορφες αργυρές κούπες για το κρασί και αρνιά για να κάνουμε θυσίες. Οι περισσότεροι απογοητεύτηκαν κι έφυγαν όταν έμαθαν ότι ήμασταν Σπαρτιάτες και δεν είχαμε τα νομίσματα των άθλιων Αθηναίων. Οι υπόλοιποι προσπάθησαν να κάνουν ανταλλαγές με τα λιγοστά υπάρχοντά μας.

Ανάμεσα τους ήταν και αυτή η Λέχρια πόρνη που με κατέστρεψε. Πρέπει να κουβαλούσε πάνω από εξήντα ή εβδομήντα έτη στην πλάτη της, ήταν τυφλή και πιο άσχημη κι από τον Κέρβερο. Πλησίασε και, δεν ξέρω ποιος κόπρειος Ολύμπιος

τη καθοδήγησε, αλλά με φώναξε με το όνομά μου:

«Δεινοκράτη του Νίκανδρου, έχω κάτι για σένα» .

«Ποια είσαι; Πώς με γνωρίζεις; Τι θέλεις να...».

«Αυτό το γιατρικό θα σου σώσει τη ζωή».

Μου έδωσε ένα μικρό φιαλίδιο με ένα σκούρο υγρό και με συμβούλεψε όταν αισθανθώ φόβο, να το ρίξω στα μάτια! Της απάντησα οργισμένος ότι οι Σπαρτιάτες δεν γνωρίζουμε τον φόβο κι αν χρειαστεί θα το αποδείξουμε και στους Θηβαίους!

Αλλά χωρίς να το καταλάβω της έδωσα λίγους καρπούς κι έχωσα το φιαλίδιο βαθιά μέσα στο τριβώνιο. Και μέχρι να φτάσουμε στις Θερμοπύλες δεν κατάφερα να διώξω τις ασυναρτησίες της Θηβαίας στρίγγλας από το μυαλό μου. Δεν φοβόμουν, είχα εκπαιδευτεί ώστε να τιθασεύω τον φόβο μου. Από μικρό παιδί, από τα χρόνια της «αγωγής», έμαθα ότι όποιος μπαίνει στη φάλαγγα θα πρέπει να νικήσει ή να σκοτωθεί. Οτιδήποτε άλλο σημαίνει ατίμωση! Κι ακόμα, από επτά χρονών διδάχτηκα ότι για να είναι ισχυρή η Σπάρτη πρέπει να σεβόμαστε τους νόμους περισσότερο κι από τους θεούς. Και οι νόμοι της Λακεδαιμόνας ήταν ξεκάθαροι:

«Πρέπει να σταθείτε στις Πύλες της Φθίας και να μην υποχωρήσετε».

Το ίδιο ζήτησε κι ο βασιλιάς Λεωνίδας όταν φτάσαμε λίγα στάδια από το στρατόπεδο των Μήδων:

«Να κάνετε το καθήκον σας. Δεν χρειάζεται να ξεπεράσετε τα όριά σας, παρά μόνο να τα τηρήσετε. Όπως όλοι οι Σπαρτιάτες πριν από εσάς».

Όχι πως δεν το είχα καταλάβει. Πριν αναχωρήσουμε από τη Σπάρτη, οι έφοροι όρισαν ότι στο εκστρατευτικό σώμα θα συμμετάσχουν μόνο όσοι είχαν αποκτήσει αρσενικό παιδί για να μην χαθεί η γενιά κανενός. Δεν θέλει και πολύ μυαλό, μια δύναμη πατέρων ήταν μια δύναμη αυτοκτονίας! Το ένιωθα από την πρώτη στιγμή ότι πηγαίνουμε στις Θερμοπύλες για να σκοτωθούμε κι αισθανόμουν υπερήφανος. Όμως από την ώρα που με πλησίασε η Θηβαία δρομάδα, μου συνέβη κάτι πρωτόγνωρο. Άρχισα να κάνω μιανές σκέψεις, σαν να με καθοδηγούσε η Λάχεσις, σαν να με παραπλανούσε η Άτροπος.

Και στο τέλος, ούτε που κατάλαβα, τα χέρια μου έψαξαν το φιαλίδιο και χωρίς να συμφωνήσω έβρεξα τα μάτια μου. Μέχρι το πρωί, ο κόσμος μαύρισε γύρω μου και είχα τυφλωθεί. Ο βασιλιάς μου έδωσε διαταγή να απομακρυνθώ από το στρατόπεδο κι έτσι έχασα τη μάχη. Όμως τώρα είναι αργά για να μετανιώσω...

«Αφέντη, βραδιάζει».

«Ναι, στήσε τη σκηνή, θα μείνουμε εδώ απόψε».

«Αφέντη βρισκόμαστε στη Σελλασία κι η Σπάρτη είναι κοντά».

«Δεν βιαζόμαστε, θα κοιμηθούμε εδώ και θα φτάσουμε στη Σπάρτη αύριο».

Έπεσα για ύπνο αλλά δεν κατάφερα να κλείσω μάτι. Μόνο λίγο πριν το ξημέρωμα ένιωσα τα βλέφαρα να κλείνουν και τότε εμφανίστηκε μπροστά μου ο πατέρας μου. Αγέρωχος όπως ήταν στη ζωή, ο δοξασμένος Νίκανδρος υπηρέτησε πεντηκοντάρχης του σπαρτιατικού στρατού και γέμισε το κορμί του ενθύμια από τις νίκες της Λακεδαιμόνας.

«Δεινοκράτη παιδί μου, τι έκανες;»

«Πατέρα ξέρεις;»

«Ξέρω. Γιατί το έκανες;»

«Πατέρα δεν...»

Αισθάνθηκα τα μάτια μου να βουρκώνουν κι ένα αναφιλητό με έπνιξε. Η καρδιά μου στα στήθη φτερούγιζε σαν να ήθελε να πετάξει μακριά.

«Πατέρα...»

«Πες μου Δεινοκράτη, σε μένα μπορείς να πεις την αλήθεια»

«Πατέρα, ήθελα...»

«Ναι...»

«Ήθελα να ζήσω...»

ΙΩANNA ΛΙΟΔΗ

Η Αλήθεια

Δεν γράφω ιστορίες φανταστικές. Γράφω για ό,τι ξέρω καλά – για εμένα. Θέλω να αφήσω ένα κομμάτι μου πίσω. Θέλω εσύ να το διαβάσεις. Έχει κάτι το απελευθερωτικό να λες την αλήθεια – όπως μας έλεγαν όταν ήμασταν παιδιά. Η αλήθεια πρέπει να μοιράζεται, σωστά; Η αλήθεια είναι ότι τους μισώ όλους. Καλώς ήρθατε στο μυαλό μου! Καλώς ήρθατε στο βράδυ μου!

Κάθε βράδυ κοιμάμαι αγχωμένη και άδεια. Δεν με παίρνει εύκολα ο ύπνος και προσπαθώ να εφαρμόσω την τεχνική των τριών. Τι βλέπεις, τι ακούς και τι νιώθεις. Βλέπω το δωμάτιο μου, τους μεζ τοίχους και το μοβ κομοδίνο. Ακούω την βαριά ανάσα του συντρόφου μου δίπλα να κοιμάται. Νιώθω το σεντόνι κάτω από τα γυμνά μου πόδια και το μαξιλάρι κάτω από το κεφάλι μου. Νιώθω να βράζω. Νιώθω να μισώ. Μισώ όλους εκείνους που κοιμούνται γαλήνια μόλις το κεφάλι τους ακουμπήσει το μαξιλάρι. Αλήθεια τους μισώ. Εγώ στριφογυρνάω χίλιες φορές – χωρίς να είναι αρκετό – και σκέφτομαι. Είναι ύπουλο πράγμα η σκέψη. Σε πάει σε μέρη που δεν πρέπει να πας. Σκέφτομαι τι θα ήθελα να κάνω, ποια θα ήθελα να είμαι και αυτό με βυθίζει παραπάνω.

Η αλήθεια είναι ότι οι επιθυμίες μου είναι σκοτεινές, ανήσυχες και εμένα δεν με νανουρίζουν αλλά με ξαγρυπνάνε. Μισώ όλους εκείνους τους ανόητους που δεν σκέφτονται, δεν αναλύουν και δεν επιθυμούν ό,τι δεν έχουν. Μισώ που πιστεύουν σε κοινότυπες φράσεις όπως ότι «όλα θα πάνε καλά», μισώ που παρηγορούν τον εαυτό τους, μισώ που το μπορούν και εγώ όχι. Μισώ το ότι επειδή υποφέρω με θεωρώ ανώτερη από αυτούς. Μισώ που τους είπα ανόητους. Αλλά είναι.

Ανοίγω το κινητό μου. Είναι 3.45. Μπαίνω στο ίντερνετ σε μια προσπάθεια να σταματήσω να σκέφτομαι, να σταματήσω αυτό το τρένο σκέψεων. Έχω μάθει πια που καταλήγει. Μετά από είκοσι λεπτά που σκρολάρω φωτογραφίες τέλειων ανθρώπων που ζουν ΤΗΝ ζωή, σταματώ. Τους λυπάμαι. Αυτοί δεν είναι ειλικρινείς. Εγώ είμαι; Ίσως όχι και γι' αυτό προσπαθώ να γίνω τώρα. Και ξέρω πολύ καλά ποιος φταίει. Νιώθω ένα κύμα μίσους να έρχεται. Γεια σου μαμά και γεια σου μπαμπά. Το τρένο της σκέψης έφτασε στον αγαπημένο μου σταθμό.

Ω τους μισώ. Δεν θα έπρεπε να είχαν γίνει γονείς. Δεν ξέρουν να μεγαλώνουν ένα παιδί και η αλήθεια είναι ότι δεν μου άξιζε. Δεν είναι ότι έκαναν ένα μεγάλο λάθος, αλλά πολλά μικρά. Που σαν αποτέλεσμα είχαν να είμαι έτσι, να φοβάμαι, να αγχώνομαι και να μην μπορώ να θυμώσω ενεργητικά αλλά μόνο να τρέφω μίσος παθητικά. Μισώ που με κάνουν ό,τι θέλουν, που δεν λέω «όχι» όσο συχνά θέλω. Μισώ που όταν κάνω αυτό που θέλω νιώθω τύψεις και συχνά δεν το απολαμβάνω. Μισώ που δεν μπορώ να τους πω την αλήθεια. Δεν είμαι ελεύθερη. Όχι. Είμαι ένα δέντρο με ρίζες βαθιές.

Η αλήθεια είναι πως νόμιζα ότι εάν έγραφα για αυτά θα ένιωθα ελπίδα. Η αλήθεια είναι ότι νιώθω παγωμένη. Η

αλήθεια είναι ότι δεν ξέρω εάν έχω ελπίδα. Εάν θα έχω ποτέ. Ελπίζω να μην είμαι η μόνη. Αλήθεια!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΑΣΗΣ

Η Αυτοβιογραφία Ενός Ξένου

Μια πανύψηλη ξύλινη βιβλιοθήκη στέκεται απέναντι μου, ξεχειλίζοντας από βιβλία αντιπροσωπευτικά πολλών εποχών. Να, η Κόλαση του Δάντη, ένα υπέροχο δείγμα της φαντασίας του ανθρωπίνου μυαλού, ακόμη και στην απόλυτη αμάθεια για μια άγνωστη θρησκευτική τοποθεσία. Να, οι συλλογές του Σέρλοκ Χολμς, που σε οδηγούν σε μια περιπέτεια στη βικτωριανή Αγγλία, ώστε να ενεργοποιηθεί το μυαλό σου και να εξιχνιάσει το μυστήριο σε κάθε σύντομη ιστορία. Να, ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών, ένα από τα πρώτα βιβλία που διάβασα ποτέ. Αυτή η βιβλιοθήκη στηρίζει στα ράφια της πολλές αναμνήσεις.

Ονομάζομαι Μπόρις Στάρεκ. Είμαι 73 ετών και ζω στην πόλη Λούμπλιν, στην ανατολική Πολωνία. Δεν είναι ιδιαίτερα όμορφη πόλη. Τουλάχιστον, όχι το μέρος στο οποίο ζω εγώ. Άλλωστε, μεγάλωσα πίσω από το σιδηρούν παραπέτασμα. Η αρχιτεκτονική είναι πρακτική, όχι αισθητική. Αυτό είναι ένα από τα λιγότερο σημαντικά προβλήματα όταν ζεις υπό την τυραννία της Σοβιετικής Ένωσης, βέβαια. Αλλά δε βρίσκομαι εδώ για μάθημα ιστορίας, ούτε για να απαγγέλλω τα μύρια προβλήματα που μας έφερε ο Στάλιν. Βρίσκομαι στη δύση της ζωής μου. Δεν έχω πολύ χρόνο πριν έρθει το τέλος μου. Αλλά σήμερα το πρωί συνειδητοποίησα κάτι ανατριχιαστικό.

Η ζωή μου δεν είχε καμία απολύτως σημασία.

Ας επιστρέψουμε στο παρελθόν, για να σας εξηγήσω τι ακριβώς εννοώ. Όπως ανέφερα και πριν, γεννήθηκα στην πόλη Λούμπλιν το 1950. Ο πατέρας μου ήταν μηχανικός αυτοκινήτων και, μέχρι τα εφηβικά μου χρόνια, έτρεφα πολύ σεβασμό για αυτόν. Παρόλο που πολλές φορές γινόταν βίαιος και με τιμωρούσε, το δικαιολογούσα στον εαυτό μου και έλεγα πως έτσι μεγαλώνονται τα παιδιά. Δεν υπήρχε άλλος τρόπος. Άλλωστε, ήμουν ανήσυχο παιδί. Όλο έτρεχα στους δρόμους με τους φίλους μου και δημιουργούσα μπελάδες για τους γείτονες. Ήταν ο μόνος τρόπος να μεγαλώσει ένας καλός καθολικός ένα παιδί σαν κι εμένα. Η μητέρα μου δεν έδειξε ποτέ να ενοχλείται από αυτή τη συμπεριφορά του πατέρα, αλλά δε με χτύπησε ποτέ η ίδια. Αλλά ακόμη και αυτή η παρηγοριά δεν κράτησε πολύ, καθώς η μητέρα μου απεβίωσε όταν ήμουν μόλις 12. Έλεσε στα παγωμένα νερά του Βιστούλα σε ένα ταξίδι στη Βαρσοβία. Έφεραν το πτώμα πίσω στο σπίτι, και την θάψαμε στον κήπο του παλιού σπιτικού μας. Ο πατέρας μου μετά από αυτό δεν ήταν ο ίδιος. Άρχισε να γίνεται πιο βίαιος, να πίνει περισσότερο και να βρίσκει παρηγοριά στην υποταγή στο κομμουνιστικό κόμμα. Αυτό δημιούργησε μεγάλο πρόβλημα όταν εγώ, ως ευεπηρεάστος έφηβος που ήμουν, άρχισα να ενδιαφέρομαι για τον δυτικό πολιτισμό, και πιο συγκεκριμένα για τα βιβλία. Μόλις ο πατέρας μου βρήκε το αντίγραφο του Χόμπιτ και του Άρχοντα των Δαχτυλιδιών που είχα αγοράσει κρυφά από έναν φίλο μου, εξοργίστηκε μαζί μου. Απαίτησε να κόψω κάθε επαφή με αυτόν τον φίλο και έκαψε τα βιβλία στο τζάκι. Εκείνη την ημέρα έχασα τον σεβασμό που είχα για τον πατέρα μου, και

για την υπόλοιπη ζωή μου έτρεφα μονάχα μίσος για αυτόν. Αλλά η ζωή συνεχιζόταν.

Αποφοίτησα από το λύκειο με μέτριους βαθμούς και δε μπήκα σε πανεπιστήμιο. Ο πατέρας ήταν καταχαρούμενος. Πίστευε πως αυτό σήμαινε πως θα αναλάβω το συνεργείο του, ώστε να συνταξιοδοτηθεί. Αλλά εγώ είχα ήδη αποφασίσει τι ήθελα να κάνω. Ήθελα να γράψω. Ήθελα να πιάσω μια πένα και με επιδέξιες κινήσεις να αραδιάσω τις λέξεις που μπλέκονταν μέσα στο κεφάλι μου πάνω στο χαρτί. Ήθελα να αφήσω τις δημιουργικές εκρήξεις του εγκεφάλου μου να με οδηγήσουν σε έναν νέο κόσμο, έναν κόσμο του οποίου αφέντης είμαι εγώ. Ήθελα να είμαι ελεύθερος.

Ήθελα να ζήσω.

Αλίμονο, η σκληρή ζωή δε μου το επέτρεψε. Όταν είπα τα όνειρα μου στον μοναδικό κηδεμόνα μου, απείλησε να με διώξει από το σπίτι αν δεν αναλάμβανα την εταιρεία. Δεν είχα, λοιπόν, επιλογή. Έπρεπε να ακολουθήσω στα βήματα του λεχρίτη που με γέννησε, έστω προσωρινά. Αλλά υποσχέθηκα στον εαυτό μου πως, μόλις ήμουν οικονομικά ανεξάρτητος, θα έφευγα από το σπίτι, ίσως και από την πόλη. Έκανα μεγάλα όνειρα, μου φαίνεται. Ήθελα να δω τον κόσμο, να ταξιδέψω σε ιστορικές πόλεις, να γνωρίσω νέες κουλτούρες! Ήμουν έτοιμος να αφήσω πίσω την πενιχρή Πολωνία και να επισκεφτώ το Λονδίνο, το Παρίσι, το Άμστερνταμ, τη Ρώμη! Με ενθουσίαζε η ιδέα να μάθω τη διαφορετική κουλτούρα και νοοτροπία κάθε λαού που γνώριζα! Αλλά πάνω απ' όλα, ήμουν αφελής. Ξέρεις τι λένε. Όταν κάνεις σχέδια, ο Θεός γελάει. Ο Θεός είναι μάλλον σκληρός τότε.

Αφού έμαθα τις λεπτομέρειες της τέχνης μου από τον άνθρωπο που μισούσα περισσότερο, αυτός πέθανε. Έπαθε εγκεφαλικό ένα πρωινό στο συνεργείο. Μάλλον υπέφερε για τα λίγα λεπτά που σφάδαζε στο κρύο, πέτρινο πάτωμα πριν τον μαζέψει ο χάρος. Ήταν ταιριαστός θάνατος για έναν άνθρωπο που έτρεφε τέτοιο μίσος για το μόνο παιδί του. Κάπως έτσι, λοιπόν, κληρονόμησα το συνεργείο και άρχισα να δουλεύω σκληρά και να κάνω οικονομίες. Δε σταμάτησα ποτέ να διαβάζω κάθε βιβλίο που μπορούσα να αποκτήσω και να γράφω τις ιδέες που παρήγαγε το υπερκοπωμένο μυαλό μου. Μέχρι να γίνω 35, ο στόχος μου δεν ξέφυγε ούτε για στιγμή από το μυαλό μου. Αλλά όπως πάντοτε, ο Θεός είχε άλλα σχέδια.

Τη γνώρισα σε ένα μπαρ στο ανατολικό μέρος της πόλης. Φορούσε καλύτερα ρούχα από τους περισσότερους που σύχναζαν σε αυτό το μπαρ. Και ήταν πολύ όμορφη. Είχε μεσαίου μήκους κυματιστά καφέ μαλλιά, έντονα καστανά μάτια, μια μικρή γαλλική μύτη και ωραία φιγούρα. Ήταν η τύχη που μας έφερε κοντά. Μόλις με είδε, με πλησίασε νευριασμένη και άρχισε να παραπονιέται πως περίμενε πολλή ώρα. Της είπα πως δεν ήξερα ποια είναι και πως μάλλον με είχε μπερδέψει με κάποιον άλλον. Με κοίταξε καλά και τότε τα μάτια της γούρλωσαν και άρχισε να απολογείται. Είπε πως είχε ένα ραντεβού με κάποιον που μου έμοιαζε, αλλά μάλλον δε θα ερχόταν. Οπότε πρότεινα να της κρατήσω εγώ παρέα. Με χαρά αυτή δέχτηκε, και η ζωή μας μαζί ξεκίνησε. Το 1989, όταν η επιρροή της Σοβιετικής Ένωσης άρχισε να εξασθενεί, της έκανα πρόταση γάμου. Έβλεπα ένα λαμπρό μέλλον μπροστά μας και ήθελα να το γιορτάσω. Της είπα τα όνειρά μου για ταξίδια και χάρηκε πολύ. Το 1990, λίγο πριν την επίσημη ανεξαρτητοποίηση της Πολωνίας, οργάνωσα έναν μήνα του μέλιτος άξιο ακόμη και για βασιλιά. Ξεκινώντας από Φρανκφούρτη, συνεχίσαμε προς Αμβούργο, ύστερα προς Άμστερνταμ, μετά στο Λονδίνο, στη συνέχεια πήγαμε στο Παρίσι, για το καλό περάσαμε και από τη Ρώμη και, τέλος, επιστρέψαμε πίσω στο Λούμπλιν. Τα ταξίδια, βέβαια, γρήγορα εξαφάνισαν το κεφάλαιο που είχα μαζέψει. Παρόλο που έζησα το όνειρο αυτό, με κατέλαβε μια μεγάλη μελαγχολία, καθώς η εμπειρία ήταν αρκετά απογοητευτική. Όχι ο μήνας του μέλιτος, φυσικά, πέρασα υπέροχα με τη γυναίκα μου. Αλλά, παρόλο που επισκέφτηκα κάθε πόλη που ήθελα να δω από την παιδική μου ηλικία, δεν ήμουν ευχαριστημένος με τον εαυτό μου. Ήταν σαν να τσεκάρω ταξίδια

από μια λίστα. Ήταν μια αγγαρεία πια. Αυτό με φόβιζε πολύ. Αλλά περισσότερο με φόβισε αυτό που συνέβη αφού γεννήθηκε ο γιος μου.

Λίγους μήνες μετά την επίσημη πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, γεννήθηκε ο γιος μου. Ήμουν αποφασισμένος να είμαι καλύτερος πατέρας απ' ό,τι ήταν ο δικός μου. Τον μεγάλωσα χωρίς βία και χωρίς τιμωρίες, αλλά με άνευ όρων αγάπη. Σύντομα ήρθε και το δεύτερο παιδί, μια κόρη. Με περισσότερη εμπειρία, πιστεύω πως έκανα καλύτερη δουλειά στην ανατροφή του δεύτερου παιδιού. Παράλληλα, δούλευα υπερωρίες στο συνεργείο για να υποστηρίξω μόνος μου την οικογένειά μου. Έπρεπε να μειώσω τον χρόνο που αφιέρωνα στο διάβασμα βιβλίων. Στη συνέχεια, δεν έβρισκα τον χρόνο να γράψω τίποτα. Τελικά, σταμάτησα εντελώς να διαβάζω και να γράφω. Είχα φτάσει σε πλήρη δημιουργική στασιμότητα, εξαιτίας των παιδιών μου. Αλλά βγήκε σε καλό: ο γιος μου έγινε επιτυχημένος δικηγόρος και μετακόμισε στη Βαρσοβία, ενώ η κόρη μου έγινε μαθηματικός και πήγε στην Κρακοβία για διδακτορικό, ώστε να διδάσκει σε πανεπιστήμιο. Είμαι πολύ περήφανος για τα παιδιά μου και τα επιτεύγματά τους αλλά, πάνω απ' όλα, είμαι περήφανος που και τα δυο βρήκαν αυτό που θέλουν να κάνουν και είναι ευτυχημένα. Μόλις συνταξιοδοτήθηκα, άρχισαν να μας στέλνουν χρήματα για να μας υποστηρίξουν. Όμως δεν ήταν αρκετά για να καλύψουν τη θεραπεία της μητέρας τους όταν αυτή διαγνώστηκε με καρκίνο του πνεύμονα. Ήταν γενναία η μάχη που έδωσε, αλλά η μοίρα της ήταν γραφτή. Πέθανε πριν από 5 χρόνια στο νοσοκομείο. Τα παιδιά μου με παρηγορούσαν όπως μπορούσαν αλλά, περιέργως, δεν ένιωθα λύπη. Ούτε ένιωθα χαρά. Ήταν ένα είδος απάθειας αυτό που ένιωθα. Εκείνη ήταν η στιγμή που συνειδητοποίησα πως δεν αγαπούσα πραγματικά τη γυναίκα μου. Σκληρό ίσως, αλλά αληθές. Δε γνωρίζω σε τι ακριβώς οφείλεται αυτό το συναίσθημα. Ίσως να είχα βαρεθεί μετά από τόσα χρόνια γάμου. Ίσως να μην ταιριάζαμε ποτέ τόσο. Ίσως να κατηγορούσα εκείνη, υποσυνείδητα, για τη δημιουργική ακινησία μου. Όπως και να έχει, έμεινα μόνος μετά από εκείνη την ημέρα.

Τα παιδιά μου ακόμη με επισκέπτονται μια φορά στο τόσο, αλλά ξέρω πως αυτό θα αλλάξει. Άλλωστε, έχουν τη δική τους ζωή να ζήσουν. Είναι άδικο να απαιτώ να μείνουν στη δική μου. Στην πραγματικότητα, είμαι ήδη μόνος. Στέκομαι στο σαλόνι του σπιτιού μου, κοιτάζοντας τη βιβλιοθήκη μου και τις χαρές που εγκατέλειψα, μόνος. Είμαι 73 ετών, στέκομαι μόνος μπροστά σε μια βιβλιοθήκη και της εξιστορώ τη ζωή μου. Ίσως να έχω τρελαθεί.

Αλλά η απορία μου παραμένει. Ανάμεσα σε όλες τις αναμνήσεις μου, μεταξύ των αισχρών εμπειριών της παιδικής ηλικίας, της αναζήτησης για τον έρωτα, τα χαμένα όνειρα και τις απογοητεύσεις, υπήρχε κάποιο νόημα; Έχω αφήσει κανένα στίγμα στον κόσμο που ουρλιάζει πως έζησα; Έχω σημειώσει στο ημερολόγιο του πλανήτη πως είμαι ένα ον που υπάρχει; Το γεγονός ότι είμαι ζωντανός και όχι νεκρός κάνει καμιά διαφορά;

Όχι. Και αυτό επειδή δεν έζησα.

ΣΚΠ

Μια Παλιά Ανάμνηση

Ένα αναπάντεχο συμβάν

Και αν κάποιος μου έλεγε πως έπρεπε να δώσω σημασία σε όλα τα σημάδια και πως έπρεπε να δω η καρδιά μου πώς πονούσε κάθε φορά που τον σκεφτόμουν και ήταν μακριά μου; Να 'βλεπα πώς τρελαινόμουν κάθε φορά που με θυμόταν, πόση χαρά έκανα όταν έβλεπα τον αριθμό του στο τηλέφωνο μου. Είκοσι χρόνια και βάλει ιστορία και ακόμα δεν πιστεύω πως περάσαν και πώς γίνεται η καρδιά να αγάπα τόσο και να μισεί και μετά ξανά από την αρχή. Να ξεχνιούνται όλα και μετά έρωτας λες και πρώτη φορά συναντιόμαστε. Και αν κάποιος μου εξηγούσε τότε ότι όλο αυτό που νιώθω ήταν αγάπη και πως έπρεπε να παλέψω για αυτό, πως έπρεπε να το ζήσω κανονικά; Αλλά δεν το σκεφτήκαμε ποτέ, ούτε ο ένας ούτε ο άλλος, και καταλήξαμε εδώ.

Ένα ανοιξιάτικο απόγευμα με βρίσκει να ζω την πιο μοιραία συνάντηση της ζωής μου. Απέναντι μου ένας άγνωστος να μου χαμογελά και να προσπαθεί με κάθε τρόπο να μου πιάσει κουβέντα. Κρατούσε στα χέρια του ένα μικρο καβουράκι που το είχε πάρει από την βόλτα που είχε κάνει πιο πριν στην παραλία. Θα το φάω μου λέει, θέλεις και εσύ ένα ποδαράκι; Όπως ήταν επόμενο χαμογέλασα και αρχίσαμε την κουβέντα. Τον είχα ξαναδεί και πιο παλιά άλλα ποτέ δεν έτυχε να του μιλήσω η να τον δω από τόσο κοντά. Μιλούσαμε για αρκετή ώρα και σε μια στιγμή ήρθε κοντά μου. Φορούσα ένα δακτυλίδι που είχα αγοράσει σε ένα ταξίδι μου στην Αθήνα, το οποίο ήταν 5 δακτυλίδια ενωμένα μαζί και ήταν πολύ ξεχωριστό για εμένα. Αμέσως μου το άρπαξε και μου λέει: αυτό είναι δικό μου. Η ώρα πέρασε και εγώ έπρεπε να φύγω. Με ρώτησε αν θα πήγαινα στο ίδιο τόπο ξανά και αύριο άλλα του είπα πως πρέπει να πάω στη δουλειά.

Ξημέρωσε ήδη και είμαι εδώ και ώρες στην δουλειά, όταν ακούω μια φωνή να μου φωνάζει πως κάποιος με ζητά στο τηλέφωνο. Ξαφνιάζομαι γιατί δεν με ζητάνε πολύ συχνά στο τηλέφωνο και πάω τρέχοντας να απαντήσω. Στην άλλη πλευρά ακούω κάποιον να μου λέει με ένα άκρως παράξενο υφάκι, εκείνο το δακτυλίδι το θέλεις η να το κρατήσω για εμένα; Έπαθα το σοκ της ζωής μου, δεν ήξερα τι να απαντήσω. αφού δεν περίμενα σε καμία περίπτωση κάποιος να μπει στο κόπο να μάθει που δουλεύω και να βρει το τηλέφωνο και να με πάρει. Μιλήσαμε για λίγο αλλά του είπα ότι πρέπει να κλείσω και μου έδωσε το τηλέφωνο του για να τον πάρω όταν σχολάσω.

Τόσο χαρούμενη και τόσο συγχυσμένη την ίδια στιγμή δεν ήμουν ποτέ άλλοτε. Δεν μίλησα ποτέ σε κανένα για αυτόν και τις στιγμές που ζήσαμε. Ήταν τόσο μαγικές για εμένα που δεν ήθελα τότε να της μοιραστώ με κανένα. Μόνο εγώ και το ημερολόγιο μου γνωρίζαμε την κάθε στιγμή και κάθε λέξη και κάθε φορά μετά την συνάντηση μας ανυπομονούσα να

πάω σπίτι να γράψω το τι μου είπε και πως περάσαμε.

Τότε είχε τα μαλλιά του μακρυνά και εγώ κοντά σαν αγόρι. Ήταν μια από εκείνες τις φάσεις της ζωής μου που ήθελα μια μεγάλη αλλαγή. Όταν ήρθαν να με πάρουν από το κομμωτήριο έπαθαν ένα φιλοσόκ αλλά χρειαζόμουν αλλαγή. Ήρθε το απόγευμα και ήρθε να με πάρει όπως το είχαμε συμφωνήσει. Πήγαμε κοντά στην θάλασσα. Μιλούσαμε και ήμασταν πολύ κοντά ο ένας στο άλλο. Μου λέει αν μας δει κάποιος από μακριά θα νομίζει πως εγώ είμαι η γυναίκα και και εσύ ο άντρας με τέτοια μαλλιά που έχουμε. Γελάσαμε τόσο πολύ εκείνη την πρώτη μέρα. Πήγε να με φιλήσει και εγώ η αδέξια μετακινήθηκα απότομα με αποτέλεσμα να με κτυπήσει με το πηγούνι του κάτω από το μάτι. Ήταν το πιο επεισοδιακό πρώτο φιλί που θα μπορούσαμε να ζήσουμε.

Την άλλη μέρα το πρωί έβλεπα το εαυτό μου στο καθρέφτη και γελούσα για το μαύρο μάτι που είχα και πόσο τελεία πέρασα την προηγούμενη μέρα. Και αυτό ήταν η αρχή από την πιο παράξενη πρώτη σοβαρή σχέση που θα μπορούσα να έχω ποτέ μου.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΜΑΡΙΑ ΚΑΒΒΑΔΙΑ

Πόθοι Μιας Αρρωστημένης Καρδιάς

Το ψηφιακό ρολόι στον τοίχο έδειχνε 8:47μμ και ο ήλιος είχε πλέον δύσει για τα καλά. Η πισίνα του δήμου διέθετε ώρες κοινού μόνο νωρίς το πρωί και δύο ώρες αργά το απόγευμα. Η Ελισάβετ προτιμούσε να πηγαίνει αργά τα απογεύματα λίγο πριν το κλείσιμο, ήθελε να έχει όσο το δυνατόν λιγότερο κόσμο. Σε κάθε βουτιά ένιωθε να αναπνέει όλο και πιο ελεύθερα, το νερό ήταν το στοιχείο της. Τα προβλήματα της καθημερινότητας τα άφηνε να βυθίζονται στον πάτο της πισίνας και μέχρι να πρέπει να φύγει κατάφερνε να γίνεται λίγο πιο ανάλαφρη. Έτοιμη να αντιμετωπίσει ξανά, όλα όσα την περίμεναν έξω από το νερό, είχε καταφέρει να επιβάλει αυτή την καθημερινή συνήθεια. Ο σύζυγος και τα δύο της παιδιά, ένα αγόρι εφτά ετών και ένα κορίτσι εννιά, ό,τι κι αν συνέβαινε, ήξεραν ότι την συγκεκριμένη ώρα η μαμά δεν ήταν διαθέσιμη για κανέναν.

Εκείνη την ημέρα, το κολυμβητήριο ήταν σχεδόν άδειο. Εκτός από την Ελισάβετ, δεν κολυμπούσε κανείς και στο γραφείο καθόταν ένα άτομο παίζοντας με το κινητό του και περιμένοντας να περάσει η ώρα να κλείσει τις εγκαταστάσεις. Το ρολόι στον τοίχο είχε πλέον γράψει 8:55μμ. και η Ελισάβετ βγήκε από την πισίνα. Έκανε ένα γρήγορο ντους, ντύθηκε και πήγε στον καθρέφτη να βγάλει το ελαστικό σκουφάκι για να στρώσει τα μαλλιά της. Το είδωλό της άρχισε ξαφνικά να τρέμει. Σεισμός. Μεγάλος σεισμός. Το κατάλαβε αμέσως, είχε ζήσει ξανά σεισμούς. Σε κλάσματα δευτερολέπτου τα πάντα γύρω της άρχιζαν να καταρρέουν. Ευτυχώς ένας μπόγος από παλιά σωσίβια ήταν πεταμένος στην άκρη του μπάνιου. Καλύφθηκε όσο καλύτερα μπορούσε με αυτά μέχρι να σταματήσει η Γη να τρέμει. Έμεινε εκεί, ακίνητη, σχεδόν χωρίς ανάσα να βγαίνει από τα πνευμόνια της καθώς διάφορα αντικείμενα και σοβάδες με τούβλα την είχαν καλύψει. Μόλις αντιλήφθηκε ότι το κύριο κομμάτι της σεισμικής δόνησης είχε σταματήσει, προσπάθησε να βρει διέξοδο από τα χαλάσματα. Τίποτα δεν ήταν όπως πριν. Δεν ήξερε προς ποια κατεύθυνση να πάει. Δεξιά, αριστερά, μπρος, πίσω ή μήπως απλά προς τα πάνω. Το σημαντικό ήταν ότι δεν είχε τραυματιστεί πολύ σοβαρά. Ένιωθε πόνο σε διάφορα σημεία και είχε λίγο αίμα σε άλλα μέρη. Ήταν όμως ζωντανή και πίστευε ότι είχε τη δύναμη να βγει από 'κει μέσα.

Με σπασμένα νύχια και ματωμένα δάχτυλα από το σκάψιμο, κατάφερε να βρει ουρανό. Τελικά η μόνη διέξοδος ήταν προς τα πάνω. Όταν βγήκε έξω κοίταξε γύρω της και για μερικές στιγμές έμεινε ακίνητη. Τα σωσίβια της είχαν σώσει τη ζωή και μάλιστα στην στεριά. Ήταν πλέον σίγουρη γι' αυτό. Έκανε τον κύκλο της μάζας που ήταν νωρίτερα το κολυμβητήριο. Είδε ανθρώπους να τρέχουν προς διάφορες κατευθύνσεις. Μια άγνωστη σταμάτησε απότομα και την κοίταξε. Την έπιασε φιλικά από το μπράτσο και την ρώτησε αν είναι καλά και αν χρειαζόταν βοήθεια. Η Ελισάβετ ξαφνιαστήκε σαν να ξύπνησε μόλις. Ψέλλισε μέσα από τα δόντια της ένα στεγνό όχι. Έπρεπε να φύγει να βρει την οικογένειά της. Μόλις το σκέφτηκε, συνειδητοποίησε, η οικογένειά της ήταν σπίτι. Άρχισε να τρέχει, δεν έδωσε σημασία

σε κανέναν και τίποτα άλλο γύρω της. Η αδρεναλίνη στον οργανισμό της είχε φτάσει στα ύψη.

Τα πάντα της έλεγαν να τρέξει. Μέσα σε λίγα λεπτά, χωρίς καν να καταλάβει πως, βρέθηκε εκεί, στην γωνία του στενού που βρισκόταν η πολυκατοικία τους. Δεν προχώρησε άλλο. Έκατσε σε ένα πεζούλι λαχανιασμένη. Άνθρωποι περνούσαν από μπροστά της αλλά κανείς δεν την έβλεπε. Ήταν σαν να είχε γίνει αόρατη. Άλλωστε δεν είχε καμία σημασία εκείνη. Η Ελισάβετ ήταν μια προέκταση του πεζουλιού όπου καθόταν. Μια μάζα μαραζωμένη με το αθλητικό σκουφάκι κολυμβητηρίου ακόμη στο κεφάλι της και σκόνες από τα χαλάσματα παντού πάνω της. Έμοιαζε με φάντασμα και τα φαντάσματα δεν είναι ορατά στους ανθρώπους. Άλλωστε αυτό που αντίκριζε μπροστά της από μόνο του έφτανε για να χλομάσει ο οποιοσδήποτε. Ολική κατάρρευση, σχεδόν ολόκληρης της πόλης, μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι. Το ίδιο είχε υποστεί και το οικοδομικό τετράγωνο που βρισκόταν μπροστά της, εκτός από ορισμένα παλιά πέτρινα ισόγεια οικήματα. Η πολυκατοικία τους είχε τυλιχτεί και στις φλόγες. Ήταν μια κακοφτιαγμένη κατασκευή, η οποία είχε ανεγερθεί μόνο για εκμετάλλευση από κάποιον εργολάβο. Τέτοιου είδους οικοδομήματα υπήρχαν παντού στην υποβαθμισμένη περιοχή που ζούσε η Ελισάβετ και ενώ όλοι πάνω κάτω γνώριζαν τα ελαττώματά τους, κανείς δεν πήγαινε αλλού να μείνει. Τα χαμηλά ενοίκια ή οι χαμηλές τιμές πώλησης αντίστοιχα ήταν τα μόνα πλεονεκτήματα. Δυστυχώς, στα άσχημα αυτής της καταστροφής είχε προστεθεί και η φωτιά. Η Ελισάβετ υποπτευόταν ότι προήλθε από φιάλες αερίου, διότι πολλοί ένοικοι για να μειώσουν τα έξοδα διαβίωσης μαγείρευαν με γκάζι. Η ενεργειακή κρίση, ολόκληρης της Ευρώπης, είχε κάνει δυσβάσταχτη την καθημερινότητα των μικρομεσαίων νοικοκυριών. Για κάποιους όμως, τα οικονομικά προβλήματα είχαν απλά προστεθεί στην ήδη δυσλειτουργική ζωή τους. Μια από αυτούς ήταν και η Ελισάβετ.

Καθισμένη εκεί στο πεζούλι, μαζεμένη σαν ένα μικρό άβουλο κοριτσάκι, κοίταζε το σπίτι της, που είχε πέσει και τώρα πλέον καιγόταν κιόλας. Ουδείς δεν της είχε μιλήσει εδώ και αρκετή ώρα. Όλοι ήταν απασχολημένοι να σώσουν όποιον μπορούσαν. Δάκρυα δεν έτρεχαν, το βλέμμα της ήταν απλανές, χαμένο. Εκείνη δεν είχε τίποτα να σώσει και ενώ θα περίμενε κανείς να νιώθει απελπισμένη, βαθιά δυστυχισμένη με την απώλεια που βίωνε μπροστά στα μάτια της, η Ελισάβετ εξέφρασε μια νοσηρή ανακούφιση απλά αναστενάζοντας. Η ευκαιρία, την οποία έψαχνε εδώ και χρόνια, ανοιγόταν πλέον μπροστά της. Θα μπορούσε να ξεφύγει από όλα αυτά που τόσο πολύ σιχαινόταν. Να νιώσει και πάλι ελεύθερη, χωρίς υποχρεώσεις, χωρίς σύζυγο, χωρίς παιδιά. Γονείς, συγγενείς έτσι κι αλλιώς δεν είχε. Ήταν ορφανή μεγαλωμένη σε δημόσιο ίδρυμα. Οι φίλιες της ήταν τυπικές, σύζυγοι των φίλων του άντρα της, μαμάδες συμμαθητών των παιδιών της. Τους απεχθανόταν όλους αφόρητα. Δεν άντεχε την μικροαστική τους αντίληψη, την έλλειψη μεγαλεπήβολων σχεδίων και πάνω από όλα, τον συμβιβασμό τους σε αυτή την μίζερη, από όλες τις απόψεις, ζωή που ζούσαν.

Το σεισμό λοιπόν, άρχισε να τον βλέπει σαν σημάδι από το σύμπαν. Μέσα στο μυαλό της, εικόνες, μιας ζωής που ονειρευόταν από μικρή, εμφανίζονταν πλέον εφικτές. Τέτοιες ευκαιρίες κανείς δεν έπρεπε να τις προσπερνάει, ήταν οι αρχική της σκέψη. Έτσι, όλα τα λάθος σενάρια έμοιαζαν για εκείνη σωστά.

Το μονοπάτι που της ανοιγόταν, το έβλεπε πλέον ξεκάθαρα. Ένα σταυροδρόμι την καλούσε να διαλέξει. Επιλογές, που στο δικό της μυαλό φαίνονταν απλοϊκές. Σχέδια, τα οποία είχε καταστρώσει, ξεκίνησε να τα αναλύει, όσο πιο λεπτομερώς μπορούσε για να αποφύγει τυχόν λάθη στην εκτέλεσή τους. Εικόνες από το πιθανό μέλλον, πλημμύρισαν το νου της.

Η μία περίπτωση, περιείχε μια δόση ειλικρίνειας αλλά μόνο μια μικρή ποσότητα. Θα ξεκινήσει να τρέχει αλαφιασμένη, πανικόβλητη, με δάκρυα στα μάτια προς τη φλεγόμενη πολυκατοικία. Κραυγές αγωνίας, για τα χαμένα της παιδιά

και σύζυγο, θα κάνουν τους πάντες να την λυπηθούν. Ο οίκτος στην φαντασία της Ελισάβετ ήταν πολύ χρήσιμος. “Όταν θα ανακαλύψουν, ότι δεν θα υπάρχει καμία πιθανότητα να έχει επιζήσει κανείς από την οικογένειά της, θα της ανακοινώσουν τα θλιβερά μαντάτα. Τότε είναι που θα αρχίσουν τα πιο πολύπλοκα κομμάτια του σχεδίου. Θα πρέπει να τραβήξει τα βλέμματα των καναλιών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Θα πλασάρει τον εαυτό της, σαν τεθλιμμένη χήρα, η οποία έχασε και τα παιδιά της. Χωρίς κανέναν, εν ζωή συγγενή, να την στηρίξει, αφού είναι και ορφανή, θα είναι το κερασάκι στην τούρτα. Όλα τα δακρύβρεχτα σχόλια, σε σελίδες του ίντερνετ, η καημένη η Ελισάβετ που χρειάζεται οικονομική και ψυχολογική ενίσχυση. Τα φαντάζεται τόσο τέλεια, ιδανικά πλεγμένα και παιγμένα από εκείνη, εφόσον άλλωστε εδώ και χρόνια είχε μάθει να προσποιείται. Και τότε, αφού θα έχει πάρει όσα περισσότερα μπορεί από πολιτεία και δημόσιο τομέα, θα αρχίσει να πλησιάζει ιδιώτες. Με φήμη πολύ πρόσκαιρη, η Ελισάβετ θα πρέπει να κινηθεί ταχύτατα, προτού χαθεί το ενδιαφέρον για τα θύματα αυτής της συμφοράς. Στη μνήμη τους θα φτιάξει έναν οργανισμό, μια Μ.Κ.Ο. μάλλον, η οποία είναι και πολύ στη μόδα τα τελευταία χρόνια. Από εκεί και πέρα, όλα θα κυλίσουν όπως θα ήθελε εδώ και καιρό, πλούσια, με μια δόση διασημότητας και μπόλικη κοινωνική ζωή, για την κατάλληλη προώθηση του σκοπού της άλλωστε. Θεωρούσε τον εαυτό της, πολύ ικανό για όλα αυτά, ότι θα μπορέσει, να υποστηρίξει και να υπερνικήσει, όσα εμπόδια κι αν μπουν στο δρόμο της. Τα μόνα ίσως στραβοπατήματα, που πραγματικά φοβόταν, ήταν οι συγγενείς του άντρα της. Έμεναν στην Αγγλία πλέον μόνιμα. Ψυχροί άνθρωποι, ποτέ δεν βοήθησαν πέραν του τυπικού, ποτέ δεν τους συμπάθησε. Όμως, δεν μπορούσε να προβλέψει την αντίδρασή τους σε κάτι τόσο θλιβερό. Ήταν του καθήκοντος. Αν πίστευαν πως είναι καθήκον τους να την προστατεύσουν και να την στηρίξουν, αφού αυτό ήταν το ζητούμενο που η ίδια θα πλασάρει προς τα έξω μπορεί και να το έκαναν. Με αυτή την εκδοχή, στο πίσω μέρος του μυαλού της, θα έχανε κομμάτι του οίκτου που αναζητούσε μέσα από όλη τούτη τη σκευωρία.

Έτσι λοιπόν, το άλλο μονοπάτι ήταν εσκεμμένα πιο μοναχικό, αλλά πιο δύσκολο να εκτελεστεί. Θα εξαφανιστεί από όλους και από όλα. Θα θεωρηθεί αρχικά αγνοούμενη και έπειτα ένα ακόμη θύμα του σεισμού. Θα προσπαθήσει να φύγει από την χώρα. Θα κλέψει μιας άλλης την ταυτότητα και μάλιστα, θεωρούσε, ότι ήξερε πως να κάνει κάτι τέτοιο. Πριν πάει κολυμβητήριο είχε βγάλει αρκετά χρήματα για να πληρώσουν το ενοίκιο, τη δόση του αυτοκινήτου, τα κοινόχρηστα και τις εξωσχολικές δραστηριότητες των παιδιών. Για μεγάλη της τύχη, τα είχε κρύψει όλα σε μια εσωτερική θήκη του σουτιέν της, την οποία είχε φτιάξει η ίδια, για να κρύβει λεφτά από τον σύζυγό της. Με αυτά τα χρήματα θα μπορέσει να ξεκινήσει έρευνα, ώστε να βγάλει πλαστά έγγραφα, για να μπορέσει να ταξιδέψει. Μέχρι να καταφέρει να το κάνει αυτό, έπρεπε να την περάσουν για κάποια άλλη. Θα μετακινηθεί σε άλλη περιοχή, της σεισμόπληκτης πλέον πόλης και εκεί, η παράσταση θα αρχίσει. Αλαλία, σοκ και αμνησία. Σίγουρα θα την βάλουν σε νοσοκομείο για αρχή και ύστερα θα αρχίσει να μιλάει και να λέει διάφορα. Όλα ψεύτικα και φτιαχτά από το μυαλό της. Αυτό το σενάριο της φάνταζε λιγότερο επώδυνο. Θα έφτιαχνε πλέον την καινούρια ζωή που επιθυμούσε χωρίς να πρέπει να δείχνει συναισθήματα που δεν ένιωθε για κανέναν, ούτε καν για την οικογένειά της. Είχε ένα πολύ σκοτεινό εσωτερικό κόσμο, τον οποίο ουδείς δεν γνώριζε. Πίστευε ακράδαντα ότι κάπως θα κατάφερνε να ξεγλιστρήσει από όλους τους ελέγχους και την πολιτεία.

Η τόσο μεγάλη επιθυμία της να ξεφύγει από όλα, κατάφερε να κάνει την Ελισάβετ, να φτιάξει μέσα στο μυαλό της αυτά τα δύο σενάρια. Επιλογές που εκτυλίσσονταν στις σκέψεις της, σαν σκηνή από κινηματογραφική ταινία. Έχοντας στο νου, αυτό το σταυροδρόμι που είχε μπροστά της, σηκώθηκε από το πεζούλι που καθόταν και πέταξε το σκουφάκι από τα μαλλιά της. Κοίταξε το φλεγόμενο πεσμένο κτίριο, έκανε μεταβολή και έφυγε όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Τις ευκαιρίες δεν πρέπει να τις αφήνουμε να φεύγουν και για εκείνη, που ήταν αποφασισμένη να πράξει όλα τα λάθος πράγματα, αρκούσε κάτι τέτοιο. Θα προσπαθούσε να αλλάξει οριστικά την ζωή της. Η Ελισάβετ Κουντάνη δεν θα υπάρχει πια.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΑΛΑΤΖΑΚΗ

Από Δω κι Εμπρός, Έτσι Θα Είναι

Σεπτέμβρης μήνας στο εξοχικό μας στο νησί. Οι πευκοβελόνες ακόμα στάζουν. Η μυρωδιά τους ενώνεται με τη μυρωδιά από το νοτιομένο χώμα και την αλμυρή αύρα της θάλασσας. Ο ουρανός, ακόμα βαρύς.

Βαριά και ανταριασμένη είναι και η ψυχή μου. Είμαι αρκετές μέρες μόνη εδώ, μετά από απανωτούς καβγάδες που είχα με τον Άλκη. Σκαλίζω μέσα μου. Προσπαθώ να βάλω το μυαλό μου σε μια τάξη. Δεν υπήρξαν σημάδια; Υπήρξαν και δεν τους έδωσα σημασία; Ναι, ένας μεγάλος έρωτας. Τον είδα για πρώτη φορά σε φιλικό σπίτι. Δεν μπορούσες να τον πεις όμορφο άντρα τον Άλκη, ήταν όμως γοητευτικός. Μελαχρινός, ψηλός, με πράσινα μυωπικά μάτια, πνευματώδης, αεικίνητος. Έσμιξαν αμέσως τα ενδιαφέροντά μας, το κορμί μας, το πνεύμα μας. Η συνάντησή μας οδήγησε σε παθιασμένο έρωτα. Ναι, οι ευτυχισμένες μέρες. Μήπως ήταν όλα μια ψευδαίσθηση; Ποιες ήταν οι πρώτες ρωγμές;

Δεν μπορώ άλλο όλα αυτά τα ερωτηματικά. Με πνίγουν. Σηκώθηκα απότομα και βρέθηκα έξω. Έχω ανάγκη να περπατήσω μέχρι τη θάλασσα. Οι πρώτες μυρωμένες ανάσες που απλόχερα μου χάρισαν τα πεύκα από το κοντινό βουνό και το βρεγμένο πλατάνι του κήπου μας, μείωσαν κάπως τη θολούρα του μυαλού μου. Τώρα καταλαβαίνω πως πέρασε καιρός για να αρχίσω να συνειδητοποιώ κάποιες ρωγμές, όταν πια δεν τηρούνταν ούτε τα προσχήματα. Πνιγμένη στις σκέψεις μου, έφτασα χωρίς να το καταλάβω στη θάλασσα που, μετά τη βροχή και με τόσα γκριζα σύννεφα στον ουρανό, είχε χάσει το διάφανο μπλε χρώμα της. Σκοτεινιασμένη κι εσύ σαν και μένα, σκέφτηκα. Όμως, οποιαδήποτε μεταμόρφωσή σου με ηρεμεί, με παρηγορεί. Είτε είσαι όπως τώρα, σκοτεινή, είτε ήρεμη και γλυκιά αντιφεγγίζοντας το γαλάζιο, είτε έχεις ντυθεί τα γλυκόπικρα χρώματα του δειλινού, είτε είσαι αγριεμένη. Λόγω της βροχής που προηγήθηκε, δεν υπάρχει ψυχή γύρω. Ακόμα καλύτερα! Δεν έχω διάθεση σήμερα για συναντήσεις.

Πριν ένα μήνα, δεν ήξερα. Έβλεπα μόνο πόσο ευξέαπτος ήταν τελευταία, όλο νεύρα και παρατηρήσεις. Μεγάλες απουσίες αδικαιολόγητες, υπεκφυγές, προσβλητική, μερικές φορές, συμπεριφορά. Κάποια τηλεφωνήματα στο κινητό περίεργα. Είχα αρχίσει κάτι να υποπτεύομαι. Τότε ήταν που τον ρώτησα να μου πει ποιος τηλεφωνεί, γιατί δεν απαντάει στο κινητό του. Με πίεση και με το σταγονόμετρο, μου είπε κάποιες αλήθειες.

«Τι συμβαίνει; Είναι σοβαρό;»

«Δεν είναι σοβαρό, μια περιστασιακή σχέση»

Κλάματα, φωνές. Τα μηνίγγια μου πάνε να σπάσουν από την αγωνία και την ένταση. Δεν μπορώ να καταλάβω. Δεκαοχτώ χρόνια μαζί. Ένα μεγάλο γιατί.

Τώρα πια ξέρω. Δεν ήταν μόνο ο κακότροπος χαρακτήρας του, δεν ήταν μόνο τα βιώματα που κουβαλούσε ο Άλκης, ο δικός μου Άλκης, με πρόδωσε! Πώς δεν πήγε καθόλου εκεί το μυαλό μου; Είναι τρομακτικά δύσκολο να μπεις σε μια σκληρή και εγωιστική λογική, και μάλιστα να δεχτείς ότι αυτή ανήκει στον άντρα που λάτρευες. Με όλα αυτά που μου συμβαίνουν, νιώθω να διαλύομαι. Πρέπει επειγόντως, να βρω την άκρη του νήματος. Πρέπει να βρω τα σκορπισμένα μου κομμάτια και να τα συναρμολογήσω. Ίσως οι αρμοί να μην είναι το ίδιο σφιχτοί, όπως πριν, ίσως ο τρόπος συναρμολόγησης να επαναπροσδιοριστεί με στόχο τη μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην οδύνη. Έγιναν πολλές σκηνές. Δραματικές. Η προδοσία κλέβει την αθωότητα. Δεν αντέχω άλλο να τα σκέφτομαι όλα ξανά και ξανά.

Επιστρέφω στο σπίτι μας στην Αθήνα. Αποφασίζω να τον συγχωρήσω, όσο μπορώ, να δώσω μια δεύτερη ευκαιρία σε μας. Αυτό που έχει μείνει στη σχέση μας, είναι τα αισθήματα που έχω ακόμη γι αυτόν, τα κοινά ενδιαφέροντα, που μαζί με την αντιφατική συμπεριφορά του, πότε τρυφερή, πότε σκληρή, με κρατούν ακόμη δεμένη σ' αυτό το γάμο.

Πέρασαν κι άλλοι μήνες, μέσα στην αμφιβολία και τις μαύρες σκέψεις. Οι καλές στιγμές μαζί του, ελάχιστες πια. Ένα βράδυ, γύριζα στο σπίτι από το θέατρο που είχα πάει με φίλες. Σκέφτομαι πόσο πολύτιμη είναι η φιλία στις δύσκολες στιγμές. Η φιλία τους, γλύκαινε την αγριάδα της πραγματικότητας μου. Έχω πολύ θυμό, γιατί ο Άλκης δεν κρατά καμία από τις υποσχέσεις του και ούτε δέχεται να συζητήσουμε βαθιά και ουσιαστικά. Η μία διάψευση διαδέχεται την άλλη και, στην πραγματικότητα, εξακολουθεί να με εξαπατά. Η σκέψη της φυγής μου έρχεται όλο και πιο συχνά στο νου.

Πλησιάζοντας στο σπίτι είδα φως. Περίεργο σκέφτηκα, είχε πει ότι θα έβγαινε με φίλους. Πέρασα τον κήπο και μπήκα μέσα. Τον είδα στο καθιστικό να μιλάει στο κινητό του. Το έκλεισε αμέσως μόλις με αντιλήφθηκε.

«Καλά, δεν είχες πει ότι θα συναντούσες τους φίλους σου να παίξετε μπριτζ;»

«Αρρώστησε ένας από την παρέα και το αναβάλαμε»

Δεν με πείθει, κάτι άλλο συμβαίνει, αλλά δεν ξέρω τι. Η εμπιστοσύνη έχει προ πολλού εγκαταλείψει τη σχέση μας. Έχει αλλάξει δραματικά ο Άλκης. Έχει αλλάξει και το πρόσωπό του. Έχουν αλλοιωθεί τα χαρακτηριστικά του. Δεν αποπνέει πια αυτή την ευγένεια και τη γλυκύτητα που αγάπησα. Έχει πολλά να κρύψει. Αλλά κι εγώ έχω αλλάξει. Παρατηρώ πόση ένταση έχει το πρόσωπο και το σώμα μου. Δεν ηρεμώ πια, παρά ελάχιστες φορές. Με τρώει η θλίψη και η αγωνία για το μέλλον της σχέσης μας. Εξακολουθούμε να ζούμε μαζί, έχοντας αποφασίσει να αφήσουμε χώρο ο ένας στον άλλο. Όμως δεν επικοινωνούμε πια ουσιαστικά. Έχει χαθεί η μαγεία.

Την άλλη μέρα, μεσημέρι ήταν, αφού φάγαμε, άπλωσα κάποια ρούχα που είχαν μείνει στο πλυντήριο, και του ζήτησα να τεντώσουμε ένα πλυμένο σεντόνι που είχε παράξενα στριφτεί. Του έδωσα την μian άκρη, και τέντωνα με δύναμη από την άλλη. Ξαφνικά, εκείνος άφησε την άκρη που κρατούσε κι εγώ έσκασα στην κυριολεξία με τον ένα μου γοφό στο πάτωμα. Αβάσταχτοι πόνοι διαπέρασαν όλο το μήκος της αριστερής μου πλευράς. Ο Άλκης έβριζε, δεν έπαιρνε καμιά ευθύνη και καμιά πρωτοβουλία. Είχα πάθει υποκεφαλικό κάταγμα, και έπρεπε να χειρουργηθώ άμεσα.

Μέχρι τώρα, ένιωθα σαν τη μικρή γολέτα από «το μοιρολόγι της φώκιας» του Παπαδιαμάντη. Τα πανιά της «δεν έπαιρναν», δεν φούσκωναν, και είχε εγκλωβιστεί μέσα στο λιμανάκι, ενώ ήταν φτιαγμένη να ξανοίγεται σε όμορφα ταξίδια στο πέλαγο. Όμως, εκείνη ακριβώς τη στιγμή, αποφάσισα να χωρίσω.

Έχουν περάσει πια μήνες από το χειρουργείο και το χωρισμό μου. Μένω πια μόνη μου, αλλά βιώνω ακόμη τις παράπλευρες απώλειες. Κάποιο απόγευμα, είχα ανάγκη να πάρω μian ανάσα. Κατέβηκα στο κέντρο, και περπάτησα από την Ομόνοια μέχρι τη Ρωμαϊκή αγορά.

Ήταν Ιούνιος, γύρω στις επτά. Γλυκός ο καιρός και πάντα όμορφο το ιστορικό κέντρο. Μια θετική ενέργεια ένωσα να βγαίνει από τις αρχαίες πέτρες. Μέσα από το χώρο της αγοράς ακουγόταν μια υπέροχη μουσική. Πλησίασα ,και πρόσεξα ότι κάποιοι ηθοποιοί, έκαναν πρόβες. Αποφάσισα να περιμένω μέχρι τις εννέα και απόλαυσα μια εξαιρετική παράσταση από το χοροθέατρο Ροές. Ταλαντούχοι χορευτές, που με τα αγαλμάτινα σώματά τους σχημάτιζαν παραστάσεις εμπνευσμένες από τις ταφικές στήλες του Κεραμεικού. Αναγνώρισα σε μια από αυτές, την επιτύμβια στήλη της αρχαίας Αθηναίας Ηγησούς, τη στήλη με το ιδιαίτερο κάλλος, που αποπνέει μια βαθιά μελαγχολία. Χόρευαν εκφράζοντας το πένθος, την αιώνια αγωνία του ανθρώπου μπροστά στα αδιέξοδα της μοίρας του, την ομορφιά της ζωής που, εύθραυστη και ευάλωτη, αναμετρείται με το αναπότρεπτο του θανάτου. Την αξιοπρέπεια και το μέτρο στην αντιμετώπιση της απώλειας Η μουσική που παιζόταν ζωντανά, κυλούσε ανάλαφρα και μελαγχολικά ανάμεσα από τις αρχαίες κολώνες και έφτανε απέναντι στους Αέρηδες.

Και ο χωρισμός, σκέφτηκα, ένας μικρός θάνατος είναι. Αλλά και το μέτρο, τα όρια στη ζωή μας είναι πολύ σημαντικό πράγμα. Τι θα τα κάνω όλα αυτά τα σκοτεινά συναισθήματα που έχω μέσα μου; Ακραίος πόνος. Η αναγνώρισή τους, μου δίνει μεγάλη δύναμη. Αυτή η δύναμη θα είναι η ενέργεια για να ζήσω. Καταλαβαίνω ότι δεν θα είχα πληγωθεί τόσο, αν δεν είχα αγαπήσει τόσο βαθιά. Αυτός ο θυμός, δεν θα ήταν τόσο δυνατός, αν δεν είχα νιώσει την προδοσία ως το βάθος της ύπαρξής μου. Έτσι όμως προχώρησα στη ζωή μου, δίνοντας δίχως όρους και δίχως όρια. Να το λάθος μου. Δίχως όρια. Αν αγαπάς τον άλλο, μα και τον εαυτό σου αληθινά, πρέπει να ξέρεις τα όριά σου και τα όριά του. Και λυπάμαι που δεν συζητήσαμε για το τι μας οδήγησε μέχρις εδώ. Ο δρόμος της αυτογνωσίας είναι πολύ μοναχικός και η εμπειρία του χωρισμού ξεσχίζει για χρόνια την ύπαρξη.

Όπως και να έχει, ήταν μια μαγική βραδιά που μου χαρίστηκε σήμερα. Ποτέ δεν μου είχε περάσει από το μυαλό ότι θα μπορούσα μόνη μου να απολαύσω κάτι ανάλογο, χωρίς τη συντροφιά του Άλκη. Ένωσα, κάποιες στιγμές, την ανάγκη να μοιράζομαι μαζί του αυτή την ανείπωτη χαρά των αισθήσεων. Πρέπει να το συνηθίσω όμως.

Από δω κι εμπρός, έτσι θα είναι .

ΕΛΥΡΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ

Των γαρ Ηλιθίων Απειρών Γένεθλα

(Απειρη είναι η γενιά των ηλιθίων. Σιμωνίδης ο Κείος, 556-468 π.Χ., Αρχαίος ποιητής και συγγραφέας επιγραμμάτων)

Η κυρία Μέλω, η συμπαθέστατη 80χρονη γειτόνισσα που ζει στον τρίτο όροφο, συνηθίζει να λέει “Μας οργίζεται ο θεός, για αυτό μας στέλνει όλες αυτές τις συμφορές” και να σταυροκοπιέται. Την έχω ακούσει πολλές φορές, και πράγματι, εάν το καλοσκεφτείτε στην περίπτωση που υπάρχει θεός θα πρέπει να τραβάει τα μαλλιά του με το χάλι μας. Αν βέβαια το ανώτερο εκείνο ον που μας έδωσε πνοή μας έφτιαξε “καθ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση του” ίσως να έχει έρθει η ώρα να κάνει μια σοβαρή αυτοκριτική. Ζούμε σε μία εποχή που η κοινή λογική έχει πάψει να είναι...κοινή. Ελάχιστοι είναι οι άνθρωποι που μοιάζουν να την υπερασπίζονται σαν το τελευταίο οχυρό ενός πολέμου με τον παραλογισμό, ενώ είναι πολλοί οι λόγιοι που έχουν αναφερθεί σε αυτό το εκπληκτικά διατηρήσιμο, αυτοτροφοδοτούμενο και, συμφωνά με τον Αϊνστάιν¹, μη πεπερασμένο φαινόμενο που ονομάζεται ανθρώπινη ηλιθιότητα.

Αυτό που πάντα όμως κέντριζε το ενδιαφέρον μου είναι ο τρόπος που αυτή συνδέεται με ένα άλλο, εξίσου γνωστό φαινόμενο, την κακοήθεια. Κακία και βλακεία. Δυο τόσο απλές – και κατά κόρον χρησιμοποιούμενες στην καθημερινότητα μας – λέξεις οι οποίες όμως κρύβουν αναρίθμητες ώρες φιλοσοφικής σκέψης στην προσπάθεια να προσδιοριστούν.

Πρόσφατα έπεσε στα χέρια μου ένα βιβλίο με τίτλο ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΗΛΙΘΙΟΤΗΤΑΣ. Ο συγγραφέας στο βιβλίο αυτό προσπαθούσε με πνευματώδη τρόπο να συσχετίσει τις δυο έννοιες – κακία και ηλιθιότητα –, να σχολιάσει διαφόρους συνδυασμούς τους και να καταλήξει σε αυτόν που θεωρεί ως πιο επικίνδυνο για την διατήρηση της ευημερίας σε μία κοινωνία, κάτι που, για να είμαι ειλικρινής, με βρίσκει παντελώς ασύμφωνη.

---

¹ “Μόνο δύο πράγματα είναι άπειρα: το σύμπαν και η ανθρώπινη βλακεία, και ως προς το σύμπαν διατηρώ κάποιες αμφιβολίες”

Βλέπετε, κατά τη δική μου προσωπική άποψη δεν υπάρχει “κακός” που δεν είναι ηλίθιος. Και αυτό επειδή θεωρώ ως κύρια πηγή και αναγκαία προϋπόθεση για την κακία την ηλιθιότητα. Η ίδια η ηλιθιότητα είναι αυτή που καθιστά κάποιον κακόβουλο και κακοπροαίρετο, μιας και αν δεν υπήρχε αυτή, κανείς δεν θα ήταν τόσο κουτός ώστε να επιλέξει κάτι τόσο ανούσιο όσο η κακοήθεια. Μισαλλοδοξία, ζηλοφθονία, μακιαβελισμός και ένα σωρό ακόμα, που συγκλίνουν σε ένα μοιραίο και, τολμώ να πω, θανάσιμο αμάρτημα: την ηλιθιότητα. Γιατί αν μη τι άλλο, για να είσαι όλα τα παραπάνω πρέπει να είσαι πρώτα, κύρια και καταρχήν ηλίθιος.

Ως στήριγμα για αυτές τις σκέψεις θα χρησιμοποιήσω το παράδειγμα της ζήλιας, η οποία σε εγκλωβίζει σε μια κατάσταση αδρανούς κακεντρέχειας και σε οδηγεί να σπαταλήσεις την ενέργειά σου, φθονώντας τον πλησίον σου και απομακρύνοντας κάθε προοπτική να προσπαθήσεις να έχεις εκείνο που τόσο λαχτάρας. Αν αυτό δεν είναι ηλίθιο, τότε τι;

Σίγουρα μπορείτε και εσείς να σκεφτείτε και άλλες ανάλογες συμπεριφορές που αρχικά μοιάζουν κακόβουλες μα αν τις καλοσκεφτείτε είναι εντελώς βλακώδεις. Και αν παρατηρήσετε γύρω σας σίγουρα θα δείτε πολλούς ηλίθιους.

Εχθές, όπως κάθε πρωί στις 8.30, καθόμουν στο εξωτερικό τραπεζάκι της συνοικιακής καφετέριας και έπινα τις πρώτες γουλιές από τον φρεσκοψημένο καφέ μου. Είναι η αγαπημένη μου στιγμή της ημέρας, το να παρατηρώ τους βιαστικούς περαστικούς να με προσπερνούν κουβαλώντας σκέψεις, χαμένους μέσα στο πλήθος και να παρακολουθώ την ματαιότητα του σύγχρονου κόσμου την ώρα που αρνούμαι πεισματικά να γίνω κομμάτι της.

Το μικρό αυτό τελετουργικό διέκοψε άγαρμπα μια βοή από το εξωτερικό της καφετέριας που με έκανε να δυσανασχετήσω. Πίσω από το τζάμι κατάφερα να δω έναν κύριο να στέκεται μπροστά στο μπαρ, γύρω στα 50, με εξόχως γυαλιστερά σκαρπίνια και εύκολα μπορούσε κανείς να καταλάβει από τον τρόπο που κουνούσε τα χέρια του ότι ήταν αρκετά ταραγμένος. Πλησιάζοντας στην πόρτα δεν γινόταν παρά να τον αναγνωρίσω, τόσο από τις στιλιστικές επιλογές, όσο και από την ψιλή και εξαιρετικά εκνευριστική φωνή του.

Ήταν ο κύριος Παύλος, από το ακριβώς επάνω διαμέρισμα, τον οποίο κάθε φορά που τον συναντούσα σκεφτόμουν πως εάν υπήρχε ιεραρχία στη τάξη των ηλιθίων εκείνος θα κατείχε σίγουρα κάποιο υψηλό αξίωμα. Έχουν περάσει 3 χρόνια από όταν μετακόμισα στην πολυκατοικία και ακόμα θυμάμαι ότι τον αντιπάθησα ήδη από την πρώτη μας συνάντηση στο ασανσέρ, όταν αγνόησε τον χαιρετισμό μου σπεύδοντας την ίδια στιγμή να ειρωνευτεί τη κυρία Μέλπω από τον πάνω όροφο, και να της πει ότι το να θυμιατίζει κάθε πρωί δεν θα της χαρίσει χρόνια. Έπειτα συνέχισε με αμείωτη αναίδεια με τα εξής λόγια: μπορεί εσύ κυρά μου να τα' φαγες τα ψωμιά σου, μα δεν θα μας πεθάνεις και εμάς με τα λιβάνια σου.

Η κυρία Μέλπω δεν είχε φανεί να εκπλήσσεται από την συμπεριφορά του μιας και όλοι ζούσαμε στην ίδια πολυκατοικία, κτισμένη στα χρόνια της οικονομικής κρίσης με ό,τι αυτό μπορεί να μαρτυρά για την ποιότητα των υλικών και τελικά για την ηχομόνωση της. Και εγώ άλλωστε που βρισκόμουν στον από κάτω όροφο, είχα γίνει μέσω του φωταγωγού μάρτυρας ανάλογης αγένειας και συμπεριφορών που άγγιζαν τα όρια της λεκτικής βίας προς την οικογένεια του, αλλά και διαφόρων τηλεφωνικών καυγάδων που είχε, όπως φαίνεται, με τη δουλειά του. Όσες φορές ακόμα είχα την ατυχία να τον συναντήσω σε κάποιο από τα συνοικιακά καταστήματα για τα καθιερωμένα ψώνια, δεν είχα ακούσει ποτέ να αρθρώνει τη λέξη ευχαριστώ ή έστω να κάνει κάποιο ανάλογο νεύμα. Επιπλέον, δεν ήταν λίγες οι φορές που πάρακαρε το αυτοκίνητό του σε θέσεις που εμπόδιζαν την κυκλοφορία, κλείνοντας τις ράμπες των πεζοδρομίων, ενώ μια μέρα

μάλιστα είχε καταλάβει την αναπηρική θέση του κυρίου Σωτήρη που όταν του ζήτησε να μην το ξανακάνει, ο κύριος Παύλος με ένα υποτιμητικό βλέμμα ψιθύρισε κάτι βρισιές και απομακρύνθηκε.

Κάνεις δεν τον συμπαθούσε στη γειτονιά, στην πολυκατοικία, στο ίδιο του το σπίτι. Πολλές φορές μάλιστα σκεφτόμουν εάν, στην “ατυχή” συγκυρία του θανάτου του, θα πήγαινε έστω και ένας άνθρωπος στην κηδεία του, εκτός από τους από κοινωνικής πλευράς υποχρεωμένους συγγενείς του. Αν κάποιος τάχα θα στεναχωριόταν βαθιά για αυτήν απώλεια.

Και για να επιστρέψω στο χθεσινό περιστατικό, ο κύριος Παύλος, μπροστά στο μπαρ, φώναζε και κουνούσε το δάχτυλο εν εξάλλω καταστάσει στην υπάλληλο της καφετέριας, η οποία όπως και όλοι οι θαμώνες, είχε μείνει εμβρόντητη.

Κατάφερα από τα συμφραζόμενα να καταλάβω την αιτία του δράματος που είχε σηκώσει στο πόδι πρωί-πρωί ένα ολόκληρο μαγαζί μιας και ο κύριος Παύλος επέμενε να την βροντοφωνάζει ψάχνοντας το δίκιο του: Ο καφές του δεν ήταν όσο γλυκός τον είχε παραγγείλει... Ναι. Επί πέντε ολόκληρα λεπτά ο κύριος Παύλος διαρρήγνυε τα ιμάτια του για το πόσο τον είχε καθυστερήσει από την εργασία του αυτό το “έγκλημα!” – όπως το χαρακτήρισε – έχοντας βλάβει ανεπανόρθωτα τη διάθεση του. Επί πέντε λεπτά η κοπέλα ανεχόταν τις προσβολές του, οι πελάτες υπέμεναν τις τσιρίδες του και ο κύριος Παύλος...καθυστερούσε στη δουλειά του, γεγονός που αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα κακοήθειας αλλά και αναμφίβολα ηλιθιότητας μιας και, με μερικούς πρόχειρους υπολογισμούς, θεωρώ ότι ο κύριος Παύλος θα χρειαζόταν περίπου 8-10 δευτερόλεπτα για να ζητήσει ευγενικά από την υπάλληλο να του φτιάξει εκ νέου τον καφέ της αρεσκείας του και έπειτα θα περίμενε ένα λεπτό, ίσως ένα λεπτό και κάτι επιπλέον για να πάρει τον νέο καφέ που θα ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες του. Μιλάμε για για λιγότερα από 90 δευτερόλεπτα αναμονής εν ηρεμία, και όχι για 300 δευτερόλεπτα τοξικότητας και ηχορύπανσης.

Σίγουρα, σε αυτό το υποθετικό σενάριο, ο κύριος Παύλος δεν θα χρεωνόταν ούτε τον πρώτο καφέ, ούτε ένα σωρό από όχι και τόσο κολακευτικούς χαρακτηρισμούς από αυτόπτες μάρτυρες του σχετικού με τη ζάχαρη παραληρήματος του. Ο κύριος Παύλος, αφού είπε ο,τι είχε να πει, έφυγε από το καφέ, όμως παρέμεινε εκεί ως κεντρικό θέμα συζήτησης. Στις συζητήσεις αυτές σαφώς και απέκρυπα το γεγονός ότι είναι γείτονας μου, ώστε να αποφύγω το να προσδιοριστώ αρνητικά, ως γνωστή του.

Ο κύριος Παύλος, λίγα μέτρα παρακάτω σκοτώθηκε. Τον χτύπησε ένα λεωφορείο την ώρα που διέσχιζε το δρόμο κατευθυνόμενος με μένος προς τον αστυνομικό που του έκοβε κλίση για παράνομη στάθμευση σε θέση αναπήρων.

Θα έλεγε κανείς ότι ήταν απροσεξία. Κάποιοι θα το χαρακτήριζαν κάρμα, κάποιοι άλλοι θεία δίκη.

Δεν ξέρω, πάντως αναρωτιέμαι: Σήμερα το μεσημέρι που ήταν η κηδεία του, άραγε πήγε κανείς;

PAN J.A. KONSTANTIN

Ένα Μειδίαμα της Μοίρας

Σκοτάδι, υγρασία και τσουχτερό κρύο. Ένα χειμωνιάτικο σκηνικό, με τον άναστρο ουρανό να απλώνεται σαν ένα μαύρο πέπλο πάνω από τη Γη και το φεγγάρι να μοιάζει με ένα αστραφτερό και κοφτερό ημισεληνοειδές δρεπάνι που, σαν ασημένιο μενταγιόν, στολίζει το σκούρο ύφασμα.

Ίσως να είναι θέλημα Θεού, τουλάχιστον αυτές τις μεγάλες ώρες, ο εγκληματίας να έχει την αίσθηση ότι διαπράττει τα αίσχη του κρυφά, μακριά από τα μάτια των άλλων και, κυρίως, του Δημιουργού του. Πρέπει να είναι θέλημα Θεού, τουλάχιστον σε μία τέτοια περίπτωση, ο δούλος να έχει την ελεύθερη βούληση για οτιδήποτε αισχρό και ποταπό μπορεί να γεννήσει το ανθρώπινο μυαλό.

Το φεγγαρόφως δεν αρκεί για να αποκαλύψει τα χιονισμένα και λασπωμένα απόκρυφα σημεία του δύσβατου μονοπατιού, που επέλεξα να διασχίσω. Ακατόρθωτο φαντάζει το εγχείρημα να φτάσω στην κορυφή του λόφου και, ταυτόχρονα, άκρη του γκρεμού. Ενός γκρεμού με θέα το χωριό μου. Το χωριό των αγαπημένων συγγενών και φίλων που απέχει από τον λόφο, ύψους διακοσίων σαράντα μέτρων, απόσταση ίση με τριάντα λεπτά περπάτημα περίπου. Η αίσθηση ότι το άψυχο κορμί στην πλάτη μου βαραίνει όλο και πιο πολύ σε κάθε επόμενο βήμα, ενάντια σε κάθε προσπάθεια διατήρησης ενός σταθερού ρυθμού ανάβασης, με εξαντλεί. Αγκομαχώ. Βουλιάζω στο ασταθές έδαφος, στο οποίο τα ταλαίπωρα πόδια μου αδυνατούν πλέον να προσαρμοστούν. Ωστόσο, λίγο ακόμη, κι έχω σχεδόν φτάσει. Έχω σχεδόν πλησιάσει. Έχω σχεδόν ακουμπήσει. Έχω σχεδόν γευτεί αυτό που τόσο καιρό περιμένω με ανυπομονησία να συμβεί στ' αλήθεια, κι όχι μόνο στην φαντασία μου.

Αντικρίζω μπροστά μου τη λύτρωση και τη λαχταρώ με όλη μου την ύπαρξη, αδιαφορώντας για το ότι η καρδιά μου είναι έτοιμη να σπάσει από την ένταση, παρότι αυτή μου δίνει την ώθηση και με κρατά εν βρασμό για ό,τι έχω ήδη κάνει, αλλά και για ό,τι θα επακολουθήσει. Λίγα δευτερόλεπτα...και είμαι εδώ μπροστά στο χείλος της καταστροφής και αναγέννησης μου. Γυρνώ την πλάτη μου στο βάθος της αβύσσου, πάνω με οργή και δύναμη τα εξουθενωμένα γόνατά μου και με ένα αστραπιαίο τίναγμα προς τα πίσω ορθώνω το κορμί μου, πετώντας το πτώμα στο κενό. Ισιώνω τελείως το κουρασμένο μου κορμί και τώρα πια ψηλώνω. Σαν άλλος αυτοκράτορας, πατώ αγέρωχος στην κορυφή και κορδωμένος κοιτάζω το φεγγάρι. Κομπάζω ολομόναχος για το επίτευγμά μου. Είμαι ο κύριος του εαυτού μου και κυρίαρχος του παιχνιδιού, και τα πάντα συνωμοτούν τώρα πια, χωρίς εμπόδιο, για να ενισχύσουν αυτήν την πεποίθησή μου. Η σκηνή μου ανήκει, όπως σε έναν τεράστιο σταρ του βεληνεκούς μου. Το φωτεινό δρεπάνι εμπρός μου υποκαθιστά το μοναδικό προβολέα που φωτίζει το πρόσωπό μου και τα αιματοβαμμένα κατάξανθα μαλλιά μου. Ένα σύμβολο-σήμα κατατεθέν της βαρύγδουπης και σοκαριστικής εμφάνισής μου μπροστά στις πολυάριθμες ορδές των οπαδών μου, οι οποίοι ανάβουν

φωτιές, τρώνε κοψίδια και γλεντοκοπούν γύρω από τις εστίες τους, κάνοντας την ατμόσφαιρα αποπνικτική με τους καπνούς που προσδίδουν μία γκρι απόχρωση στην απέραντη μαυρίλα...I...”Ντριν Ντριν...I believe I can fly...Ντριν Ντριν...”

“Εεε, τί έγινε; Πού βρίσκομαι; Τί έκανα;” ψιθύρισα κατατρομαγμένος και καταϊδρωμένος ξυπνώντας βίαια. Δέκα και μισή το βράδυ και θα αργήσω στη δουλειά. Πάλι...μία από τα ίδια και σήμερα. Το όμορφο χωριατόπαιδο στην πόρτα ενός από τα πιο πολυσύχναστα κωλόμπαρα της πρωτεύουσας να καλησπερίζει τους ασυγκράτητους θαμώνες, υπό το βλοσυρό βλέμμα και σαρδόνιο χαμόγελο του πιο αδυσώπητου νταβατζή-καθάρματος που έχει γνωρίσει ο κόσμος. Η εκμετάλλευση των κοριτσιίστικων ψυχών και κορμιών με την φρούδα ελπίδα ενός καλύτερου αύριο για αυτές και τις οικογένειές τους δεν έχει τέλος και η αιτία είναι αυτό το καθίκι. Ακόμα και το εμπόριο λευκής σαρκός ωχριά απέναντι στην ίδια του την ύπαρξη.

“Το ξέρω βαθιά μέσα μου πως σκοτώνοντας τον, πεθαίνουν όλα αυτά και σώζω τον κόσμο που μαρτυρά εξαιτίας του. Θα τον σκοτώσω μια ημέρα και θα τους κάνω όλους περήφανους στο χωριό μου. Μια μέρα θα λάμψει η αλήθεια και, ίσως, το όνειρο γίνει πραγματικότητα. Μακάρι να είμαι εγώ όρθιος στον λόφο” σκέφτομαι.

“Καλησπέρα σας” λέω και ανοίγω την πόρτα...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΟΦΙΚΙΤΟΥ

Τα Φίδια

Μπήκε στο σπίτι με γοργά βήματα, παράτησε όπως όπως την φουσκωμένη τσάντα του και τα κλειδιά πάνω στο μοναστηριακό τραπέζι, δρασκέλισε το σκοτεινό σαλόνι και έφτασε κατευθείαν στον ξενώνα με το μεγάλο διάφανο τεράριουμ. Το φίδι είχε νιώσει την παρουσία του και ζύγωσε προς την δεξιά γωνία. Ο Παύλος κόλλησε την μούρη του πάνω στο τζάμι. Έλειπε από το σπίτι τόσες πολλές ώρες και ήθελε να μοιραστεί μαζί του τα νέα για αυτό ξεκίνησε να του μιλάει. «Ποια νέα να σου μεταφέρω; Πάλι, τα ίδια». Εκείνο, όμως, άκουγε μακρόθυμα αυτά, «τα ίδια», τον κοιτούσε στα μάτια με ανασηκωμένο το μικρό πορτοκαλί κεφάλι του. Τα μαύρα μάτια του γυάλιζαν και η ακτινοβολία τους καθυσύχαζε τον Παύλο. Το λείο δέρμα του με τις πράσινες, καφέ και κίτρινες αποχρώσεις τον ταξίδευαν στο νησί, εκεί που είχε ζήσει ο Παύλος για πολλά χρόνια και είχε γνωρίσει πολλά φίδια. Άνοιξε το πάνω μέρος του τεράριουμ, χάιδεψε το σώμα του και πλησίασε την μικροσκοπική γλώσσα του για να το φιλήσει.

Τινάχτηκε σύσσωμος. Σταγόνες έπεφταν από το μέτωπο του στα άσπρα σεντόνια και ένας κόμπος στον λαιμό ενοχλούσε την ανάσα του. Με την άκρη του ματιού διαπίστωσε ότι η Φιλιά δεν είχε ξυπνήσει ακόμη. Σηκώθηκε σκυφτός, στηρίχτηκε στον τοίχο, μετά στην πόρτα και έφτασε αβέβαια στην κουζίνα. Χάρη στο απαλό φως του καντηλιού, έβαλε ένα ποτήρι νερό και πήγε στο σαλόνι. Σωριάστηκε στην μαύρη δερμάτινη πολυθρόνα απέναντι από το τζάκι με τις μαύρες στάχτες. Μια ηλιαχτίδα διαπέρασε την θεόρατη τζαμαρία, καρφώθηκε πάνω στο περβάζι του τζακιού και φώτισε ένα αντικείμενο το οποίο ο Παύλος είχε χρόνια να προσέξει. Σηκώθηκε, πήρε στα χέρια του το λευκό κοχύλι και άρχισε να κλαίει.

Θυμήθηκε ένα πρωινό, εκείνο το καλοκαίρι στο νησί, πριν ανατείλει ο ήλιος που μπήκε για πρώτη φορά στην βάρκα μαζί με τον παππού του. Στην αρχή, τον ζάλισε το ανεπαίσθητο κούνημα αλλά σιγά σιγά συνήθισε. Όταν απομακρύνθηκαν αρκετά από την ακτή, ο παππούς έριξε τα δίχτυα στο νερό και περιμένοντας αδιαμαρτύρητα την ψαριά του διηγήθηκε παλιές ιστορίες από τον πόλεμο. Ήξερε ότι ο εγγονός του ήταν αρκετά μεγάλος πια για να κατανοήσει ότι οι κακουχίες της ζωής αναγεννούν. Οι πρώτες ηλιαχτίδες φάνηκαν και κάποια ψάρια σπαρτάρισαν στα δίχτυα. Ξαφνικά, μια έντονη λάμψη τύφλωσε τον μικρό Παύλο και τότε τα μάτια του συνάντησαν για πρώτη φορά το μεγάλο κατάλευκο αστραφτερό κοχύλι. Το πήρε ευλαβικά στα χέρια του και στη συνέχεια ακολούθησε τη συμβουλή του παππού του. “Βάλε το στο αυτί σου και θα ακούσεις όλα τα μυστικά της θάλασσας. Αυτά τα κοχύλια είναι σπάνια, παιδί μου, να το έχεις πάντα στο σπίτι σου και όποτε έχεις φουρτούνες να το βάζεις στο αυτί σου, θα σου φανερώνει τις λύσεις που ψάχνεις.”

Σκούπισε με την άκρη του χεριού τα δακρυσμένα μάτια του και το μυαλό του σχημάτισε νοερά μια άλλη εικόνα. Κάθε

χρόνο πήγαινε με όλη την οικογένεια στην εκκλησιά της Παναγιάς του νησιού. Εκεί, μαζεύονταν οι κάτοικοι από όλα τα χωριά και μετά από την μυσταγωγική λειτουργία, προσδοκούσαν όλοι με κομμένη ανάσα τον λόγο του Παππά Βαγγέλη. Τα βλέμματα κολλημένα στο ταπεινό πρόσωπο μήπως και πρόδιδε αυτά που θα τους έλεγε. Ευτυχώς, τις περισσότερες χρονιές, τα νέα ήταν καλά. Τα φιδάκια της Παναγιάς είχαν εμφανιστεί και άρα, όλα τα όνειρα των συγχωριανών θα εκπληρώνονταν μέσα στην χρονιά. Ύστερα, συσσωρεύονταν γύρω από τον Παππά Βαγγέλη για να αγγίξουν τα μικρά ή μεγάλα φιδάκια με τον σταυρό χαραγμένο στο μικροσκοπικό κεφάλι τους. Έτσι που ο Παύλος από πολύ μικρός είχε μάθει να αγαπά τα φιδιά και να τα χαϊδεύει κάθε χρόνο σε αυτή την πανηγυρική γιορτή.

Μια μέρα, τριγυρνώντας με τους φίλους του στο βουνό ανάμεσα στο μοσχομυριστό θυμάρι και τα ακανθώδη φρύγανα βρέθηκαν μπροστά σε ένα γκριζοκαφέ κουλουριασμένο φίδι. Ο Παύλος εξοικειωμένος με τα φιδάκια της Παναγιάς, έσκυψε να το χαϊδέψει. Αλλά, εκείνο δεν ήταν ευλογημένο, άνηκε στα άλλα που βρίσκουμε ακόμη και καθημερινά στον πραγματικό κόσμο. Τότε, όμως, δεν το ήξερε αυτό. Το φίδι σύρθηκε, ανασηκώθηκε και δάγκωσε το μικρό δάχτυλο του Παύλου. Τον διαπέρασε ένα εξουθενωτικό μούδιασμα και λιποθύμησε.

Τώρα, εκεί, στην βαθουλή πολυθρόνα, αντιλαμβανόταν γιατί έβλεπε διαρκώς το όνειρο με το τεράριουμ. Τα κακόβουλα φιδιά είχαν περικλύσει την καθημερινή του ζωή. Μόνο η γυναίκα του, η Φιλιώ ήταν πάντα το στήριγμα του. Έχοντας το κοχύλι ακόμη στην αγκαλιά του, πήρε την απόφαση να της μιλήσει. Μετά από τόσα χρόνια, είχε έρθει ο καιρός να βρει ο ίδιος την λύση και να ξεπεράσει την φουρτούνα που του κατέτρωγε τα σωθικά. Επί μήνες τριγύριζε στο μυαλό του, θα μετακόμιζαν στο νησί. Ένα κύμα γαλήνης απλώθηκε σε όλο το κορμί του Παύλου και ένα απρόσμενο χαμόγελο διαγράφηκε στο ρυτιδιασμένο πρόσωπο του όταν σκέφτηκε τη στιγμή αυτής της ανακοίνωσης στο αφεντικό και κυρίως στους συναδέλφους του.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΕΠΑΣΘΙΑΝΟΥ

Το Βαλς της Άνοιξης

Η ώρα πέντε το πρωί.

Άνοιξα κάθιδρη τα μάτια μου. Χρειάστηκαν ελάχιστα δευτερόλεπτα να συνηθίσω στο σκοτάδι και να καταλάβω πως είμαι στο κρεβάτι μου.

Ένας ακόμα εφιάλτης.

Συνοδοιπόροι τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια μάθαμε να συμβιώνουμε αρμονικά πια εγώ και οι εφιάλτες μου. Έκανα πολύ κόπο στις αρχές να τους βγάλω από τη ζωή μου, έμενα ξύπνια τη νύχτα και κοιμόμουν την ημέρα. Όμως δεν λειτούργησε. Αντιθέτως έρχονταν ό,τι ώρα και αν κοιμόμουν. Οπότε έμαθα να ζω μαζί τους. Τους συνήθισα και τους διαχειρίζομαι πλέον.

Η νύχτα δεν παρέδωσε τη σκυτάλη ακόμα αλλά δεν υπάρχει περίπτωση να κοιμηθώ άλλο, οπότε ώρα για ένα ντους και καφέ.

“Τα δάκρυα είναι το λουτρό της ψυχής και το νερό του σώματος...” , έλεγε η μαμά. “Άσε το νερό να παρασύρει τα πάντα στο διάβα του. Λύπες , πόνο...ακόμα και τα ίδια σου τα δάκρυα. Και θα δεις, όλα γαληνεύουν μετά.”

Και το έκανα πάντα και το κάνω ακόμα.

Αυτή που με κοιτάει από τον καθρέπτη πάλι, δεν τη θυμάμαι έτσι. Σαν ξένη είναι. Κάποτε τα μάτια της έλαμπαν, τώρα είναι θολά, χωρίς ελπίδα.

Ας μπω λοιπόν στο λυτρωτικό νερό να φύγει και αυτός ο εφιάλτης.

Πάλι ο ίδιος απόψε. Τρεις μήνες τώρα κάθε βράδυ ο ίδιος, χωρίς καμία απόκλιση.

Πάω να ανοίξω τις κουρτίνες του σαλονιού να φανεί η ανατολή και να μπει το φως της ημέρας. Και ξάφνου από εκεί που η θάλασσα είναι γαλήνια και ήρεμη σαν λίμνη, ένα τεράστιο κύμα σηκώνεται. Ένα κύμα σαν ουρανοξύστης. Και έρχεται προς εμένα, να σαρώσει τα πάντα. Με πιάνει πανικός και μπαίνω στο τραπέζι από κάτω, όπως στις ασκήσεις σεισμού. Ακούω την εξώπορτα να ανοίγει, σηκώνω το κεφάλι και η μαμά είναι εκεί. Με εκείνο το σομόν φόρεμα που τόσο πολύ της πήγαινε, τόνιζε τα καταπράσινα μάτια της και την έκανε να μοιάζει με αερικό. Είναι εκεί στην πόρτα και μου κάνει νόημα να την ακολουθήσω. Σηκώνομαι έντρομη και βγαίνω έξω, όμως τίποτα δεν είναι όπως το ξέρω. Είμαστε

σε μια τεράστια παραλία, γεμάτη άμμο ψιλή, καυτή από τον ήλιο. Και καίγονται τα πέλματα μου, παίρνουν φωτιά όμως συνεχίζω να την ακολουθώ. Κι ας πονάω, κι ας καίγομαι. Πρέπει να τη φτάσω γιατί ξέρω πως έχει κάτι να μου πει. Μέχρι να φτάσουμε στην ακτή έχει νυχτώσει πια. Με το χέρι της μου δείχνει τη θάλασσα. Τον ασημένιο δρόμο που ζωγραφίζει το φεγγάρι πάνω της.

“Όχι δεν θέλω να κολυμπήσω, να σου μιλήσω θέλω. Να σε ρωτήσω. Γιατί αφήθηκες; Γιατί εγκατέλειψες την ελπίδα να παλέψεις και χάθηκες; Γιατί με άφησες τόσο νωρίς;”

Βλέπω τα χείλη της να κινούνται αλλά δεν ακούω και προσπαθώ να πλησιάσω κι άλλο. Μάταια... σαν να μακραίνει όσο την πλησιάζω. Σηκώνει το αντίθετο χέρι τώρα και μου δείχνει κάτι στην άλλη μεριά.

Πηγαίνω προς τα εκεί και ξαφνικά η άμμος γίνεται γρασίδι, μια πλαγιά ενός βουνού. Αν κάνω λίγα βήματα ακόμα φτάνω στην άκρη του γκρεμού, μια πόλη πανέμορφη είναι κάτω μακριά, ζωσμένη από βουνά στο βορρά και θάλασσα στο νότο. Απέραντη θάλασσα. Τα φώτα της μοιάζουν με μικρές πυγολαμπίδες που πετούν παιχνιδιάρικα.

Στη μέση του ξέφωτου που είμαι εγώ, όμως, υπάρχει ένα κόκκινο αυτοκίνητο. Ωραίο κόκκινο, έντονο σαν το αίμα. Γυαλίζει στο φως του φεγγαριού.

Η μηχανή είναι αναμμένη, έτοιμο να ξεκινήσει θαρρείς.

Πλησιάζω αργά, όμως δεν φαίνεται κανείς μέσα. Κάνω το γύρο αλλά κανείς πουθενά. Το αμάξι μόνο του στη μέση του πουθενά, με τη μηχανή αναμμένη και χωρίς κανέναν επιβάτη. Ανοίγω την πόρτα του οδηγού και ακούγεται μουσική. Το ραδιόφωνο είναι αναμμένο και παίζει μια μελωδία που την ξέρω. Από που την ξέρω; Κάτι μου θυμίζει...

Ναι! Είναι το “Βαλς της Άνοιξης”.

Χάθηκα στη μελωδία αυτή, χάνομαι πάντα όταν την ακούω! Σε στοιχειώνει το άκουσμα της. Όσο επώδυνο ακούγεται τόσο ρομαντικό είναι. Πόνος και χαρά στο ίδιο κλάμα που βγάζει το πιάνο...

Όμως υπάρχει κάτι ακόμα έξω στο χώμα ανάμεσα στα δέντρα. Κάτι κινείται ελαφρά με το νυχτερινό αεράκι.

Πάω προς τα εκεί, είναι ένα κομμάτι χαρτί. Το σηκώνω. Μια παρτιτούρα. Δεν ξέρω από ποιο τραγούδι είναι. Δεν μπορώ να διαβάσω μουσική. Υπάρχουν κι αλλά όμως διάσπαρτα γύρω. Τα μαζεύω όλα σιγά σιγά. Όμορφα μικρά σημαδάκια γεμίζουν τα πεντάγραμμα. Για εμένα σαν ζωγραφιές είναι οι παρτιτούρες, άλλοι βλέπουν λέξεις και φράσεις. Δεν τις καταλαβαίνω, όμως τις νιώθω σημαντικές και ξέρω πως πρέπει να τις φυλάξω γιατί κάποιος θα μου τις ζητήσει και πρέπει να τις έχω.

Καθισμένη στο δέντρο μπροστά μου είναι πάλι εκείνη. Κοιτάει προς την πόλη. Σαν να αναπολεί κάτι σημαντικό.

“Μαμά; Σε παρακαλώ μίλησε μου”.

“Αν τα κρατήσεις θα σε πάρει η άβυσσος. Αν τα αφήσεις θα χαθείς στην λήθη. Είσαι μεγάλη πια και μπορείς να επιλέξεις.”

“Μαμά γιατί έφυγες; Γιατί τώρα που σε έχω τόσο πολύ ανάγκη και σε χρειάζομαι περισσότερο από όταν ήμουν κοριτσάκι δεν είσαι εδώ. Μια αγκαλιά χρειάζομαι και τη συμβουλή σου τι να κάνω. Μίλα μου έστω εδώ γιατί ξέρω ότι βλέπω όνειρο. Πες μου τι να κάνω”.

“Είσαι μεγάλη πια, ξέρεις τι πρέπει να κάνεις. Ακολούθησε το νερό. Αυτό λυτρώνει τα πάντα. Κοίτα στο απέναντι βουνό,

στο μεγάλο φωτεινό σταυρό. Εκεί είναι η θέση σου. Εκεί θα σε πάει το νερό αν αφηθείς”.

Και όλα ξάφνου έσβησαν, η εικόνα της, η φωνή της, τα δέντρα, τα βουνά, η θάλασσα, η πόλη...

Παντού σκοτάδι, δεν μπορώ να ξεχωρίσω τίποτα. Δεν υπάρχει τίποτα, μόνο κενό.

Και εγώ εκεί στη μέση να κρατάω σφιχτά τις παρτιτούρες στην αγκαλιά μου.

Στο ίδιο σημείο πάντα ξυπνάω. Δεν ξέρω αν υπάρχει παρακάτω. Δεν ξέρω αν είναι η άβυσσος εκείνο το πυκνό σκοτάδι.

Η μυρωδιά του ζεστού καφέ με συνέφερε από την θύμηση του ονείρου.

Έχω ανοιχτούς λογαριασμούς να κλείσω πρώτα και μετά θα ψάξω για εκείνη την πόλη. Πρέπει να τη βρω, εκεί είναι οι απαντήσεις μου.

Ένα αμυδρό χτύπημα στην εξώπορτα.

Ένας μεγάλος κίτρινος φάκελος γλίστρησε κάτω από την πόρτα.

Ανοίγω αλλά δεν είναι κανείς.

Πάνω το φάκελο και μέσα έχει παρτιτούρες. Τώρα όμως υπάρχει και τίτλος στην πρώτη σελίδα.

“Το Βαλς της Άνοιξης.”

ΧΑΡΗΣ ΝΑΣΗΣ

Η πολιτική της επιβίωσης

Ο Βίκτωρας ήταν όμορφος, απλά ευχαριστιόσουν να τον βλέπεις σε ό,τι και να έκανε, όπως και τώρα που ήταν αφοσιωμένος στην τηλεφωνική συνομιλία με την σύντροφό του.

«Ναι Βάνα, βέβαια θα τον υποδεχθώ θερμά, είναι καλός και παλιός φίλος...»

Είχε γείρει με κομψότητα στην μαρμάρινη σκάλα, δίπλα στην είσοδο του εξαισίου νεοκλασικού κτηρίου που εξυπηρετούσε τις ανάγκες του ανώτατου κυβερνητικού γραφείου στην χώρα μας. Ολόγυρά του μια σειρά πολυκαιρισμένα αποτσίγαρα μαρτυρούσαν την κύρια χρήση του συγκεκριμένου σημείου, ο ίδιος δεν κάπνιζε αλλά θα ήταν υπέροχος και σε αυτό. Κάθε τόσο τακτοποιούσε τα μαλλιά του με μια μετατόπιση ακριβείας που είχε πάντα επιτυχία, αποτέλεσμα των χιλιάδων επαναλήψεων που μετράνε οι ασυναίσθητες κινήσεις. Η εν λόγω μετακίνηση της καστανής κόμης υπογράμμισε το επιμελημένα ατημέλητο στυλ που απέπνεε η εμφάνισή του. Τα γαλανά του μάτια σαν τηλεοπτικού παρουσιαστή, το ευθυτενές παράστημα, η σιγουριά με την οποία κινούνταν στον χώρο, το τέλειο πρόσωπό του χαρτογραφημένο με τον ελληνικό χρυσό αριθμό Φ, στολισμένο συνήθως με ένα πλατύ και φιλικό χαμόγελο, η βαθιά και υποβλητική χροιά της φωνής του...

Το μοναδικό – ανάξιο λόγου – ψεγάδι στην εμφάνισή του ήταν ένα καφέ σημάδι ψηλά στην αριστερή πλευρά του λαιμού σε σημείο που δυστυχώς ήταν συνήθως ορατό λόγω της θέσης και του μεγέθους του. Παρ'όλα αυτά ήταν απόλαυση να τον βλέπεις, η παρουσία του ήταν σαν μια μικρή γιορτή στην οποία θέλεις να συμμετέχεις.

«Ναι Βάνα, το ξέρω ότι τον συμπαθείς και με έχει βοηθήσει... Όχι, τι να ζηλέψω, μάλλον αυτός ζηλεύει... δεν θα είμαι επιθετικός, ποτέ δεν είμαι...»

Η τηλεφωνική συζήτηση έληξε με γλυκόλογα από αμφότερες τις πλευρές της ασύρματης σύνδεσης που ένωνε το νεαρό ζευγάρι συχνά-πυκνά μέσα στην μέρα. Ο Βίκτωρας έριξε μια σύντομη ερευνητική ματιά γύρω του, από ό,τι φάνηκε χωρίς αποτέλεσμα, και με γρήγορο βήμα ανέβηκε τα λιγοστά μαρμάρινα σκαλάκια που οδηγούσαν στο εσωτερικό του επιβλητικού κτηρίου. Στον δρόμο για το γραφείο του, δεξιά στην σκάλα του ημιυπόγειου ορόφου, αντichαιρέτησε με ένα ευγενικό μηχανικό νεύμα τα γνώριμα πρόσωπα που συνάντησε, συνάδελφοι στο γραφείο του Πρωθυπουργού. Προσπέρασε σοβαρός τους άγνωστους επισκέπτες που τους πρόδιδε η αγωνία προσανατολισμού και τα βλέμματα θαυμασμού στο ορθογώνιο art nouveau γυάλινο άνοιγμα στην οροφή και το όμορφο πλακοστρωμένο με μάρμαρα κεντρικό χολ που οριοθετείται από τους επίσης μαρμάρινους Ιωνικούς κίονες.

Η διακριτική πινακίδα δίπλα στην είσοδο του γραφείου του, «Υπεύθυνος Πληροφορικής» ήταν μια φτωχή περίληψη

της καθημερινότητάς του και της μεγάλης ευθύνης που τον βάραινε. Θυμήθηκε την ευφορία της πρώτης μέρας που εγκαταστάθηκε στο μικρό δωμάτιο.

«Συγχαρητήρια Βίκτωρα... καλώς ήρθες... σημαντικό έργο... αλλάζουμε την χώρα μας... δημοκρατία... μας εκλέξανε... συμφέροντα του λαού μας... ό,τι χρειαστείς... καλή αρχή!»

Οι πρώτες μέρες ήταν πράγματι μια καλή αρχή. Φρόντιζε να είναι εξυπηρετικός, υπομονετικός και ευγενικός σε ό,τι του ζητούσαν. Οι συνάδελφοι συνήθως επισκεπτόταν το γραφείο του με σχετικά απλά προβλήματα, σαν αυτά που αντιμετώπιζε και στην προηγούμενη εργασία του όπου επισκεύαζε ταμειακές μηχανές.

«Χμμ... για να δοκιμάσουμε μια επανεκκίνηση του υπολογιστή σας... ΟΚ φαίνεται ότι δουλεύει μια χαρά!»

Για θέματα που φαινόταν πιο περίπλοκα απλά έκανε ό,τι μπορούσε. Συνήθως αυτά έπαιρναν αρκετό χρόνο και τις περισσότερες φορές η μεγάλη καθυστέρηση έδινε τη λύση από μόνη της. Αν κάποιος βιαζότανε, έβρισκε άλλο τρόπο να κάνει την δουλειά του και το πρόβλημα δεν υπήρχε πλέον. Αν είχε να αντιμετωπίσει κάποιον ιδιαίτερα επίμονο και πιεστικό «πελάτη» απλά του εξηγούσε με τεχνικό στόμφο «είναι σοβαρό θέμα ασφάλειας... υπάρχει πρόβλημα ασυμβατότητας...» και έκλεινε την φράση του με ένα δυο τεχνικούς όρους στα αγγλικά και μερικά από τα αγαπημένα του τεχνικά ακρωνύμια. Αυτό τακτοποιούσε οριστικά το όποιο θέμα.

Η δουλειά του ήταν φανταστική. Ένοιωθε ξεχωριστός, χρήσιμο μέλος μιας ομάδας που τον σεβόταν. Στις παύσεις του όταν τον ρωτούσαν που δουλεύεις, έκανε μια μικρή παύση για έμφαση και απαντούσε με το βλέμμα χαμηλά «στο γραφείο του Πρωθυπουργού» και αμέσως σήκωνε την ματιά του για να απολαύσει τον θαυμασμό της ομήγυρης.

Μόλις πέρασε λίγος καιρός όμως η κατάσταση διαφοροποιήθηκε. Όλο και περισσότεροι του ζητούσαν πιο πολλά. Το χειρότερο ήταν πως δεν του ζητούσαν μόνο να διορθώσει αυτά που δεν λειτουργούσαν σωστά αλλά και νέα ακατανόητα αιτήματα για πράγματα που δεν είχε ξανακούσει. Η απάντηση «αυτό δεν είναι δουλειά μου» δεν ικανοποιούσε πάντα και φοβόταν ότι όλο αυτό κηλίδωνε τον ξεχωριστό Βίκτωρα.

Το πρωθυπουργικό γραφείο ήταν συχνά στόχος κυβερνοεπιθέσεων, σχεδόν εβδομαδιαία ρουτίνα, διαρκούσε λίγες ώρες και πάντα κόπαζε χωρίς αρνητικό αποτέλεσμα. Η τελευταία επίθεση όμως ήταν ιδιαίτερα επίμονη για αρκετές ημέρες πλέον. Η κεντρική κονσόλα του firewall (τείχος προστασίας) που ξερνούσε χιλιάδες απειλητικές προσπάθειες ανά ώρα, ήταν η μόνη δυσοίωση ένδειξη. Αυτό ήταν πράγματι «σοβαρό θέμα ασφάλειας» και θα έπρεπε να το τακτοποιήσει.

Το άγχος του Βίκτωρα κυριαρχούσε πλέον στις πολλαπλές καθημερινά τηλεφωνικές συνομιλίες με την σύντροφό του. Η Βάνα τον καθησύχαζε και τον παρακινούσε να ζητήσει βοήθεια. Όμως, όλοι στο γραφείο φαινόταν τρομερά απασχολημένοι και η βοήθεια που είχε ήταν σχεδόν μηδενική και συνήθως περιοριζόταν σε εκδηλώσεις συμπάθειας, εμπιστοσύνης και λεκτικής υποστήριξης. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, είχε και μια ενοχλητική φαγούρα στο καφέ σημάδι ψηλά στην αριστερή πλευρά του λαιμού που φαίνεται ότι είχε μεγαλώσει.

Απευθύνθηκε στην αδελφή του, ή ίδια άλλωστε είχε φροντίσει για την πρόσληψή του Βίκτωρα, αυτή με τη σειρά της στον σύζυγό που ήταν μέλος της κυβέρνησης. Η συμβουλή τους να ζητήσει βοήθεια από έναν εξωτερικό συνεργάτη ήταν καλή. Να προσλάβει για λίγες μέρες κάποιον που εμπιστεύεται, να φροντίσει αυτός το θέμα, να φύγει και η ευθύνη από τους ώμους του. Η Βάνα του πρότεινε τον Τάκη, παιδικό του φίλο ειδικό σε θέματα κυβερνασφάλειας. Η ίδια τον θαύμαζε και τον συμπαθούσε και αυτό ενοχλούσε τον Βίκτωρα. Επίσης παρά την μακρόχρονη φιλία τους η επαγγελματική επιτυχία του Τάκη τον εκνεύριζε κάπως. Τον προτιμούσε παλαιότερα, τότε που όλα ήταν πιο απλά και η ασήμαντη παρουσία του κακοβαλμένου Τάκη επισκιαζόταν από τον ξεχωριστό Βίκτωρα. Τα επιτηδευμένα λόγια του

Τάκη που χρησιμοποιούσε πάντα πλήθος πληροφοριών, αναφορών και εξειδικευμένων γνώσεων δεν βοηθούσαν. Ο Βίκτωρας πίστευε ότι το έκανε επίτηδες σε μια επίδειξη ανωτερότητας για να μειώσει τον ίδιο. Ήταν βέβαια ικανός...

Ο Βίκτωρας υποδέχθηκε τον Τάκη στην είσοδο του μεγάρου, στάθηκε στην κορυφή της επιβλητικής μαρμάρινης σκάλας για να απολαύσει τον αδέξιο βηματισμό και το απαραίτητο λαχάνιασμά του υπέρβαρου Τάκη. Ο Βίκτωρας έτεινε το χέρι του με ένα πλατύ χαμόγελο αλλά ο Τάκης τον αιφνιδίασε με μια εγκάρδια σφιχτή αγκαλιά. Λόγω της διαφοράς ύψους το πρόσωπο του Τάκη χάθηκε στο στήθος του Βίκτωρα και τα επιφωνήματα χαράς ακουγόταν αλλοιωμένα: «Φιλαράκι, πόσο χαίρομαι... πάει καιρός που βρεθήκαμε».

Ο Τάκης ήταν όπως πάντα στρουμπουλός, κουστουμαρισμένος, λευκό πουκάμισο, μεταξωτή γραβάτα, δερμάτινος χαρτοφύλακας, η εμφάνισή του φώναζε από μακριά ότι δεν είναι μόνιμος θαμώνας στο Μέγαρο Μαξίμου. Τα χαρακτηριστικά του στρογγυλού προσώπου του ήταν ευχάριστα αλλά γενικά αδιάφορα, με εξαίρεση την μερική απουσία των μαλλιών την οποία προσπαθούσε να εξισορροπήσει με ένα περίσσιο μουστάκι που ανήκε σε κάποια περασμένη δεκαετία.

Στην σύντομη διαδρομή μέχρι το γραφείο του Βίκτωρα, ο Τάκης έκανε σχόλια για τα νεοκλασικά στοιχεία του κτηρίου, ότι κτίστηκε το 1910, τις αλλαγές ιδιοκτησίας από τον Μάξιμο και τον Εμπειρικό μέχρι να καταλήξει στο Δημόσιο γύρω στο 1950. «Το 1952 για την ακρίβεια» τον διόρθωσε κοφτά ο Βίκτωρας «και μην κάνεις πάλι επίδειξη γνώσεων».

Όταν έφτασαν στο γραφείο, κάθισαν αναπαυτικά και αντάλλαξαν τα νέα για την προσωπική τους ζωή, δουλειά, διακοπές... Μια συζήτηση που ο Βίκτωρας την υπέμενε απρόθυμα έχοντας κατά νου το προκείμενο θέμα της βοήθειας που χρειαζόταν και πως θα το σερβίρει στον Τάκη. Ο Τάκης με την σειρά του έδειχνε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και θαυμασμό για την νέα δουλειά του Βίκτωρα. Τον επαίνεσε για την σημαντική θέση που έχει αναλάβει, τον νέο τίτλο του, την ευκαιρία που είχε να κάνει πολλά και σημαντικά για την κυβέρνηση και την χώρα.

Ο Βίκτωρας τον άκουγε με ευχαρίστηση αλλά σύντομα τον διέκοψε για να του εξηγήσει λεπτομερώς το πρόβλημα που αντιμετώπιζε. Τον ενημέρωσε για τις προσπάθειες παραβίασης, ότι δεν έχει αρκετή βοήθεια και δεν προλαβαίνει, ότι χρειάζεται βοήθεια από κάποιον που εμπιστεύεται, ότι το θέμα είναι εμπιστευτικό. Ολοκλήρωσε την περιγραφή δανειζόμενος τα λόγια του προϊσταμένου του, «σημαντικό έργο... αλλάζουμε την χώρα μας... δημοκρατία... μας εκλέξανε...».

Ο Τάκης φόρεσε το επαγγελματικό του ύφος, τον άκουσε με προσοχή και ζήτησε να ρίξει μια πρώτη ματιά, αν γίνεται, στην κεντρική κονσόλα του firewall. Αναγνώρισε με ευκολία το μοντέλο, το είχαν παλιά λέει και στην εταιρεία του και χωρίς καμία περαιτέρω οδηγία περιδιάβηκε ενδελεχώς όλα τα σημεία που παρείχαν πληροφορίες. Ο Βίκτωρας παρακολουθούσε πάνω από τον ώμο του Τάκη, μαγεμένος για την ευκολία και την ταχύτητα χειρισμού παρατηρώντας για πρώτη φορά και ο ίδιος σημεία που του φαινόταν περίπλοκα, ακατανόητα, αδιάφορα. «Μα καλά δεν έχει ζωή αυτός μόνο με αυτά ασχολείται;» αναρωτήθηκε ο Βίκτωρας. Ο Τάκης μόνιμα σιωπηλός τότε έγραφε σε ένα κίτρινο μπλοκ σημειώσεων, τότε αναστέναζε και κάρφωνε το βλέμμα του ψηλά σαν άσκηση ταβανοσκόπησης και μερικές φορές ανοιγόκλεινε μηχανικά το ηλεκτρικό του τσιγάρο. Ευτυχώς που δεν συνέχισε με την βρωμερή του καπνιστική συνήθεια σκέφτηκε αναστενάζοντας ο Βίκτωρας που βαριόταν τραγικά την ανούσια όπως πίστευε αναμονή και σκεφτόταν ότι μάλλον υπήρχε και μεγάλη δόση εντυπωσιασμού από πλευράς του Τάκη.

Η πρώτη ματιά κράτησε περίπου 30 λεπτά σε πραγματικό χρόνο ή 30 ώρες σε υποκειμενικό χρόνο σύμφωνα με το συναισθηματικό ρολόι του Βίκτωρα. Με ανήσυχο ύφος που δεν προμήνυε καλά νέα ο Τάκης αποφάνθηκε:

“Αυτά είναι αρχαία συστήματα, πρέπει να είναι δεκαετίας και βάλε”.

Ο Βίκτωρας δικαιολογήθηκε ότι έτσι τα βρήκε και ότι δεν είναι η δουλειά του να τα αλλάξει.

“Ναι φίλε μου αλλά εδώ η κατάσταση φαίνεται να καταρρέει, μήπως να το κλείσεις προσωρινά, μέχρι να δούμε τι θα κάνουμε;”

“Δεν γίνεται αυτό, θα γίνουμε ρεζίλι, δεν θα έχουμε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ούτε Internet, θα τα ρίξουν όλα επάνω μου”, αποκρίθηκε ο Βίκτωρας.

Ο Τάκης του εξήγησε ότι πρέπει να το εξετάσουν καλύτερα, μισή ώρα δεν φτάνει. Αναφέρθηκε στους κινδύνους ασφαλείας και τις τεχνικές ενέργειες που έπρεπε να κάνουν. Κατά την συνήθη πρακτική του Τάκη όλα ήταν διανοημένα με σωρεία αληθινών τεχνικών όρων και αηδιαστικά λεπτομερείς πληροφορίες. Γενικώς μια θάλασσα από λόγια που ξεπερνούσε την υπομονή του Βίκτωρα και ενέτεινε τον φόβο του. Πρότεινε στον Τάκη να το αναλάβει και να το διορθώσει κάτι που δέχτηκε πρόθυμα και μάλιστα χωρίς καμία αμοιβή.

Ο Βίκτωρας επέμενε εμφατικά ότι για τυπικούς λόγους θα έπρεπε να γίνει προσωρινή πρόσληψη, κάτι τέτοιο θα επέτρεπε την πλήρη πρόσβαση του Τάκη σε όλα τα εμπιστευτικά στοιχεία. Μάλιστα παρακάλεσε να γίνει η πρόσληψη αναδρομικά, με ημερομηνία της προηγούμενης εβδομάδας ώστε να μην φανεί ότι καθυστέρησε ο ίδιος να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες. Ολοκλήρωσε κομπάζοντας ότι υπογράφει ο ίδιος ό,τι και όποτε θέλει.

«Όπως θέλεις φίλε μου, ξεκινάμε από αύριο, σε δύο-τρεις μέρες θα το έχουμε τακτοποιήσει. Εσύ δεξ αν μπορείς να το κλείσεις προσωρινά.»

Ο Βίκτωρας τακτοποίησε την πρόσληψη άμεσα, έδωσε μια κάρτα εισόδου στον Τάκη, τον εγκατέστησε στο γραφείο και τελείωσε την μέρα του με μια αίσθηση επιτυχημένης ολοκλήρωσης.

Η επόμενη μέρα ξημέρωσε μια με μοναδική λιακάδα από αυτές που μόνο ο Αττικός ουρανός γνωρίζει πως να χαρίζει. Ο Βίκτωρας αποφάσισε να πάρει το μετρό και να διασχίσει τον Εθνικό Κήπο μέχρι το γραφείο. Τουρίστες, αργόσχολοι και παιδικά καρτόνια με τους συνοδούς τους αποτελούσαν την πρωινή πελατεία του κήπου. Είχε αργήσει κάπως, και το κινητό του τηλέφωνο χτυπούσε ασταμάτητα. Το έβαλε στο αθόρυβο για να απολαύσει την σύντομη διαδρομή. «Ας περιμένουν και λίγο» μονολόγησε ενοχλημένος.

Φτάνοντας στο γραφείο βρήκε μια γενική αναστάτωση. Ο διευθυντής τον συνάντησε στο κεντρικό χολ και κατευθύνθηκαν βιαστικά προς το γραφείο του Βίκτωρα. Εκεί τον περίμενε υπομονετικά και ο Τάκης.

«Ποιος είναι αυτός;», ρώτησε ο Διευθυντής τον Βίκτωρα, και χωρίς να περιμένει απάντηση του ανακοίνωσε: «Μας χακάρανε, δεν δουλεύει σχεδόν τίποτα, μόνο τα μηνύματα, για δεξ» και έδειξε το κινητό του τηλέφωνο σε ένα μήνυμα που ενημέρωνε με φτωχά αγγλικά για την παραβίαση και τα λύτρα που έπρεπε να πληρωθούν, μερικές χιλιάδες ευρώ σε κρυπτονομίσματα. Ο Βίκτωρας σκοτεινίασε και ζήτησε χρόνο να δει το θέμα, κάτι που ξεκίνησε ευθύς αμέσως μόλις αποχώρησε ο εμφανώς απογοητευμένος και κατατρομοκρατημένος Διευθυντής.

Ο Τάκης ανέλαβε την κονσόλα του Firewall και γρήγορα ξεκίνησε την εκτίμηση για το μέγεθος της ζημίας. Πολύ σύντομα σηκώθηκε και διέκοψε την σύνδεση του Internet αδιαφορώντας για τα παράπονα του Βίκτωρα.

«Είναι θέμα χρόνου να σταματήσει και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο» ενημέρωσε ο Τάκης. «Από ό,τι φαίνεται είναι μέσα στα συστήματά σας εδώ και καιρό, δεν το προλάβαμε. Η παραβίαση είναι σχεδόν ολοκληρωτική. Πρέπει να τα

κλείσουμε όλα και να ειδοποιήσουμε την Αστυνομία, υποδιεύθυνση ηλεκτρονικού εγκλήματος.»

Ο Βίκτωρας τον σταμάτησε κοφτά «Δεν κάνουμε τίποτα αν δεν ενημερώσουμε τον Διευθυντή». Ζήτησε από τον Τάκη να κλείσει τα πάντα και να φύγει. «Καλύτερα να μην μπλέξεις εσύ, θα σε ενημερώσω». Ο Τάκης ήταν διστακτικός αλλά ο Βίκτωρας δεν δεχόταν αντιρρήσεις.

Η πρόχειρη σύσκεψη στο γραφείο του Διευθυντή είχε κεντρικό πρόσωπο τον Βίκτωρα. Απάντησε ψύχραιμα σε όλες τις ερωτήσεις εξηγώντας το μέγεθος της διαρροής και ότι δεν υπήρχαν πολλά που μπορούσαν να γίνουν. Κάποιος τον ρώτησε αν είχε κάνει τις απαραίτητες προβλέψεις ασφαλείας και πως συνέβη «αυτό το κακό». Ο Βίκτωρας ενημέρωσε ότι είχε προσλάβει εδώ και μια εβδομάδα έναν ειδικό κυβερνασφάλειας που είχε αναλάβει να φροντίσει για αυτά τα θέματα.

«Είναι ο χοντρούλης που είδα στο γραφείο σου;», ρώτησε ο Διευθυντής.

Ο Βίκτωρας επιβεβαίωσε ενημερώνοντας με εντυπωσιακά περίπλοκους τεχνικούς όρους και ακρωνύμια για την εξειδίκευση του Τάκη.

«Δεν ήταν και πολύ αποτελεσματικός από ότι φάνηκε» παρατήρησε ο Διευθυντής.

Ο Βίκτωρας υπερασπίστηκε τον Τάκη χλιαρά λέγοντας ότι δεν νομίζει πως έκανε κάτι λάθος.

«Νομίζεις, δεν το αποκλείεις όμως» είπε ο Διευθυντής κραδαίνοντας απειλητικά τον δείκτη του.

«Αυτά θα μας τα πει η Αστυνομία, υποδιεύθυνση ηλεκτρονικού εγκλήματος» είπε ο Βίκτωρας και μετά από μια μικρή παύση συμπλήρωσε «... βέβαια έτσι θα γίνει γνωστό και στα τηλεοπτικά κανάλια το ατυχές περιστατικό».

Η νεκρική σιγή που ακολούθησε επιβεβαίωσε τον χειρισμό του Βίκτωρα. Η διαφύλαξη της εικόνας της κυβέρνησης ήταν υψίστης προτεραιότητας, σαφώς πιο πάνω από την αντιμετώπιση του «ατυχούς περιστατικού».

Αναθαρρώντας από τη σιγή ο Βίκτωρας ενημέρωσε ότι ο ίδιος διέκοψε κάθε παράνομη πρόσβαση, απομάκρυνε τον εξωτερικό συνεργάτη και ότι προτίθεται να ξεκινήσει μια λεπτομερή έρευνα για το περιστατικό. Η έρευνα θα πρέπει να είναι εμπιστευτική χωρίς να μπλεχτεί κανένας πέρα από το Πρωθυπουργικό γραφείο, ούτε Αστυνομία ούτε κανείς άλλος ώστε να μην φτάσει το θέμα στα τηλεοπτικά κανάλια.

Ο διευθυντής διέκρινε την επίδραση της ανακουφιστικής πρότασης του Βίκτωρα στην σύσκεψη. Ένα σαφές σχέδιο για ένα πρόβλημα που στο κάτω κάτω δεν καταλάβαιναν και πλήρως. Σφράγισε την λυτρωτική παρέμβαση ανακοινώνοντας ότι ο «Βίκτωρας το έχει το θέμα». Υπογράμμισε την εμπιστοσύνη όλων στον Βίκτωρα και ανακοίνωσε ότι στο εφεξής δεν θα χρησιμοποιούν καθόλου ηλεκτρονικά αρχεία, ό,τι χρειάζεται θα μεταφέρεται τυπωμένο σε κλειστό φάκελο και θα παραδίδεται ιδιόχειρα. Για τους περισσότερους από τους συμμετέχοντες στην σύσκεψη η νέα τεχνολογία ήταν μια πρόκληση έτσι και αλλιώς. Ο Βίκτωρας ξαναπήρε τον λόγο.

«Ό,τι και όποιος φταίει για το ατυχές περιστατικό θα βρεθεί. Θα εργαστώ αθόρυβα, άοκνα, και συστηματικά μέχρι να βγάλω άκρη για αυτό το θέμα. Τίποτα δεν θα σταματήσει το σημαντικό έργο... αλλάζουμε την χώρα μας... δημοκρατία... μας εκλέξανε... συμφέροντα του λαού μας»

Ο ξεχωριστός Βίκτωρας έκανε μια παύση για να απολαύσει τον θαυμασμό της ομήγυρης.

Όλα έμπαιναν και πάλι στη θέση τους. Το μόνο που τον ενοχλούσε ήταν το καφέ σημάδι ψηλά στην αριστερή πλευρά του λαιμού και η αφόρητη φαγούρα που είχε εξελιχθεί σε κάψιμο.

ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΒΡΑΧΟΣ

Έχουν Γνώση οι Φύλακες

Η ιστορία που ακολουθεί τοποθετείται γεωγραφικά στην Ουμάνδη και την Ιλλουλάνδη και χρονολογικά στο νιοστό έτος του πλέον προσφιλούς ημερολογίου της εκεί επικρατούσας θρησκείας. Και μη νομίσετε ότι είναι αποκύημα φαντασίας. Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι περισσότερο φανταστική ή λιγότερο πραγματική από τις λογιών-λογιών καθημερινές ιστορίες των διαφόρων αναξιόπιστων πολιτικών του πλανήτη μας...

Οι αναμνήσεις του Γρηγόρη Νικητή ήταν κάπως απόμακρες και σκόρπιες αλλά αρκετά σαφείς. Ο Ουμανδιανός γόνος ευγενών τις ανακαλούσε κάθε φορά που αποφάσιζε να (ξανα)κάνει τζόκινγκ γύρω από το τεράστιο σπίτι του – μια μονοκατοικία, περιτριγυρισμένη από τα χωράφια της μικρής μεν αλλά ξακουστής οικογενείας του. Θυμόταν τον αείμνηστο πατέρα του, επικουρούμενο από τη συγχωρεμένη μητέρα του, να του λέει με πόση υπερηφάνεια θα τον γέμιζε, σαν γιος του, αν κατόρθωνε να «οικειοποιηθεί» το κατακόκκινο και πολυτιμότεο πετράδι του Βουνιοράν. Μολονότι στην Ουμάνδη φύτεωναν τα πιο περιζήτητα και νόστιμα παραισθησιογόναμανιτάρια, ο Γρηγόρης δεν έτρεφε ψευδαισθήσεις. Ήξερε ότι όφειλε να εκπροσωπήσει κάποτε συνολικά τον κύκλο των ευγενών της χώρας του στο καθιερωμένο κυνήγι...του πετραδιού. Άλλωστε είχε πλέον ξεπεράσει τον εαυτό του. Η καθημερινή του άθληση και η εξαιρετική διατροφή του τα τελευταία είκοσι και βάλε χρόνια του είχανε χαρίσει απaráμιλλη σβελτάδα και ευλυγισία. Δεν υπήρχε άλλος κάτοικος της Ουμάνδης που θα μπορούσε να τον συναγωνιστεί σε ταχύτητα και το ήξερε...Οπότε θα έπαιρνε εύκολα, κάποια στιγμή, την απόφαση να αγωνιστεί για το πετράδι, όπως και δύο πρόγονοί του πριν από τρεις και πριν από τέσσερις περίπου αιώνες αντίστοιχα, των οποίων όμως το τέλος παρέμενε άγνωστο, δίνοντας τροφή σε εικασίες για πτώση τους σε καλά στημένες παγίδες στα πυκνά πευκοδάση των ορέων του Κόνδορα ή για αφανισμό τους από αμείλικτα λυκόρνια κ.ά..

Η γενικά λιγομίλητη γυναίκα του Γρηγόρη, πάντως, φοβούμενη για το μέλλον του άντρα της και συνεκδοχικά για τη μοίρα των Νικητών, μιας καθ' όλα αξιοζήλευτης αριστοκρατικής οικογένειας – γι' αυτό άλλωστε τον παντρεύτηκε – τον προειδοποίησε μια μέρα, κατά τη διάρκεια του γεύματος: «Ξέρω τι πας να κάνεις και πιστεύω ότι θα φας τα μούτρα σου. Πέρα από τις πεδιάδες της Σκυθροπίας και από τα βουνά του Κόνδορα ελλοχεύουν κίνδυνοι, τους οποίους δεν αξίζει να αντιμετωπίσεις για κανένα πετράδι, πολλώ δε μάλλον για το τρισκατάρατο πετράδι του Βουνιοράν. Αναθεματισμένο πετράδι! Άκουσα πρόσφατα από έναν Βουνιοράνο περιηγητή ότι συμβολίζει την ματαιοδοξία και ενσαρκώνει το τίμημα που πρέπει να πληρώσει κανείς όταν κυνηγά κάτι πιο πολύτιμο από ό,τι χρειάζεται για να ζήσει ο ίδιος και η οικογένειά του για 1.000 χρόνια. Οπωσδήποτε, το πετράδι στην αγορά του Όσο-Όσο θα “έπιανε” δισεκατομμύρια ουμανδιανά ζηλευτά, τη στιγμή που το εθνικό μας νόμισμα, το ουμανδιανό ζηλευτό, έχει τη μέγιστη αγοραστική αξία στην ήπειρό μας. Ωστόσο, φρονώ ότι δεν αξίζει το τίμημα, δηλαδή το αίμα των χαμένων Νικητών που πολλοί λένε ότι απορροφάται,

τελικά, από το πετράδι, προσδίδοντας στην όψη και την λάμψη του ένα σαγηνευτικό και αξεπέραστο ερυθρότατο χρώμα».

Ωστόσο, ο Γρηγόρης Νικητής ήταν ανυποχώρητος: «Και αν τα καταφέρω; Τότε θα έχω εκπληρώσει την τελευταία επιθυμία του πατέρα μου, καθώς και την υπόσχεση που του είχα δώσει πριν από χρόνια ότι, κάποια ευλογημένη στιγμή, θα τοποθετήσω και το πετράδι του Βουνιοράν στο απροσπέλαστο σεντούκι των Νικητών. Ως αποτέλεσμα, θα πάψουμε να εξαρτώμεθα σαν οικογένεια αποκλειστικά από την ετήσια σοδειά των τριών μεγαλύτερων κτημάτων μας, μετά την αφαίρεση των σχετικών φόρων. Θα γίνουμε εξαιρετικά πλούσιοι, άπαξ και δια παντός...όπως αρμόζει στην οικογένεια. Το περίοπτο στάτους μας δεν θα ξανακινδυνεύσει από αστικές μικροεξεγέρσεις ή επαναστάσεις. Τα δισεγγόνα των τρισεγγόνων των δισεγγόνων των τρισεγγόνων μας θα ζήσουν πλουσιοπάροχα, ενώ θα μπορέσουμε να αποκτήσουμε και πρόσθετες γαίες. Θα το τολμήσω λοιπόν και μάλιστα αύριο το πρωί».

Η γυναίκα του – άνθρωπος ήταν και αυτή – τελικά μεταπείσθηκε, καθώς δελεάσθηκε από την υπόσχεση ενός αμύθητου πλούτου και κατακλύσθηκε, επίσης, από μια δυσσιώγη αλλά ηδονική, σε κάποιο βαθμό, ματαιοδοξία. Η μεταστροφή της υπήρξε εμφανής: «Εντάξει, πράξε όπως νομίζεις! Εγώ να ξέρεις ότι θα είμαι εδώ να σε στηρίξω.»

«Το θέμα, τότε, θεωρείται λήξαν», είπε ο Γρηγόρης, συγκινημένος από τα τελευταία λόγια της γυναίκας του. Και βγήκε έξω, χορτάτος πλέον, με την χαρακτηριστική ταχύτητα που τον διέκρινε, προκειμένου να εξασκηθεί, για πολλοστή φορά, στην αγαπημένη του σκοποβολή...

Η παραμεθόριος επαρχία του Βουνιοράν του βασιλείου της Ιλλουλάνδης εκτεινόταν πέρα από τα υποβλητικά και δασώδη βουνά του Κόνδορα, τα οποία, μαζί με τον φιδογυριστό και εξαιρετικά βαθύ ποταμό Αλαζόνιο, σχηματίζουν ένα -σχετικά- ανυπέρβλητο φυσικό σύνορο με την γειτονική Ουμάνδη.

Η Γκρίντιθ, τελευταία γυναίκα του Φώτη Σκληρού, του μοναδικού και περίφημου ακρίτα του βασιλείου, διακατεχόταν από έντονη ανησυχία. Δεν είχε διαφύγει της προσοχής της ότι, το τελευταίο διάστημα, ο μαχητικός σύντροφός της δεν έλεγε πολλές κουβέντες και οπωσδήποτε είχε γίνει πολύ περισσότερο νευρικός από ό,τι συνήθως. Ένα απόγευμα στον Πύργο, στην κρεβατοκάμαρα, του εκμυστηρεύθηκε την ανησυχία της.

«Γκρίντιθ, έχω ένα κακό προαίσθημα», είπε ο Φώτης στην προβληματισμένη γυναίκα του, στην ακατανόητη αλλά μελωδική (για τους Ιλλουλανδέζους) διάλεκτο του Βουνιοράν. Το εύθραυστο αλλά πολύτιμο πετράδι του Βουνιοράν, το φυλάμε εμείς οι Σκληροί εδώ και εκατοντάδες χρόνια, από παρείσακτους επίδοξους κλέφτες και συλλέκτες, οι οποίοι θα τολμούσαν να εισέλθουν πρώτα στο Βασίλειο και δευτερευόντως στα κτήματά μας με το εμβαδό των 999 τετραγωνικών γκίντερ. Στατιστικά, είχαμε στην οικογένειά μου μια απόπειρα κλοπής του πετραδιού ανά αιώνα και έχουν ήδη περάσει τρεις αιώνες από τότε που ο προπροπροπροπροπροπροπρόππου μου ο Κίμων Σκληρός, δέχτηκε αναίτια επίθεση με στόχο το πετράδι από θρασύ εισβολέα, του οποίου η τελευταία ανάσα έχει μολύνει ανεπαίσθητα αλλά οχληρά τον αέρα που αναπνέουμε σήμερα. Και στην γειτονική Ουμάνδη, η οποία περικυκλώνει το βασίλειό μας, ευδοκιμεί η ανθρώπινη τάση της συλλογής. Έχω ακούσει ότι εκεί πάρα πολλοί είναι αυτοί που συλλέγουν, σαν χόμπι, από κατσαρόλες και τσίγκινα αντικείμενα μέχρι διαμάντια, κέρματα, δαχτυλίδια και πολύτιμα ορυκτά. Κάτι μου λέει, λοιπόν, ότι επίκειται εισβολή. Είδα χθες και ένα σχετικό όνειρο...»

Προτού όμως ο φύλακας του πετραδιού του Βουνιοράν προλάβει να ολοκληρώσει την κουβέντα του, «αντίκρισε» τον συναγεμμό: Ένα τσούρμο από νυχτερίδες της πρώτης Περιμέτρου του Πύργου – η δεύτερη Περιμέτρος απαρτιζόταν από λυκόρνια – σχημάτισαν στον ουρανό το γράμμα Κ, από την λέξη Κρέμπον, η οποία στα Βουνιορανά σημαίνει:

«Εισβολέας».

Το κατά τα άλλα φιλήσυχο ζευγάρι σάστισε...«Πήγαινε, άντρα μου, πιστεύω θα τα καταφέρεις», είπε η Γκρίντιθ, η οποία κουνήθηκε από τη θέση της και έκανε, όπως συνήθιζαν για γούρι, μια απλή περιστροφή γύρω από τον εαυτό της.

Ο Φώτης, από την πλευρά του, χωρίς δεύτερη σκέψη έσπευσε να «υποδεχθεί» τον εισβολέα και να δώσει τη μάχη, σώμα με σώμα, όπως συνήθιζαν σε τούτα τα μέρη. Ωστόσο, καθώς κατέβαινε τη σκάλα του Πύργου, άκουσε ένα ηχηρό «μπαμ» από πυροβολισμό από την κρεβατοκάμαρα, όπου είχε αφήσει τη γυναίκα του. Αμέσως κατάλαβε τι είχε συμβεί... Ο ξένος πρέπει να είχε μπει στην κρεβατοκάμαρα από την σφραγισμένη καταπακτή και...πυροβόλησε τη μοναδική σύντροφο του Φώτη, Γκρίντιθ. Το στομάχι του Φώτη σφίχτηκε. Ένωσε το αίμα του να βράζει. «Θα σε εκδικηθώ, αλήτη», σκέφτηκε. Αλλά αλίμονο, ο σβέλτος εισβολέας με το κοινότυπο αλλά συμβολικό όνομα Γρηγόρης Νικητής, πριν καλά-καλά ο Φώτης φτάσει ξανά πάνω στην κρεβατοκάμαρα, τον πυροβόλησε στις σκάλες από ψηλά, στέλνοντας τον, ημιθανή, στο τελευταίο σκαλοπάτι. Ο Φώτης, με το πείσμα του για ζωή, ήταν πλέον πυρ και μανία. Με τη λιγοστή δύναμη που του απέμεινε, έδωσε εντολή στην πιο πιστή του νυχτερίδα να κινητοποιήσει τον μηχανισμό παγίδων του Πύργου, ώστε ο εισβολέας να εγκλωβιστεί. Αμέσως, υψώθηκαν με χρήση τροχαλιών οι αδιαπέραστες σιδερένιες μπάρες πίσω από την – μοναδική – καμπυλωτή πόρτα και το – επίσης μοναδικό – αφιδωτό παράθυρο της κρεβατοκάμαρας, ενώ κλειδώθηκε, με αυτόματο τρόπο, και η μοναδική καταπακτή.

Ως αποτέλεσμα, ο Γρηγόρης Νικητής εγκλωβίστηκε στην κρεβατοκάμαρα, δίπλα από το άψυχο σώμα της Γκρίντιθ, όπου θα έμενε, χωρίς ελπίδα, να περιμένει το άδοξο τέλος της ζωής του από αφυδάτωση, δύο ημέρες αργότερα.

Λίγες ημέρες μετά, ο Φώτης Σκληρός, όντας ο τελευταίος Βουνιορανός δράκος, το έσχατο πλάσμα μυθικής διανόησης, θα άφηνε «την τελευταία του φωτιά» και θα πήγαινε στην δρακο-κόλαση ευτυχισμένος για να βρει τη γυναίκα του, έχοντας αφήσει, μάλιστα, έναν αξιοσέβαστα τρομερό επιθανάτιο ρόγχο: «Ουνχ Γκναρλλ!» που στο βουνιορανό ιδίωμα των δράκων σημαίνει: «Πάντως, πάλεψα!».

Ως προς το «αιματοβαμμένο» πετράδι του Βουνιοράν, το οποίο είχε μόλις «ρουφήξει το αίμα» ενός ακόμη «κλέφτη-ευγενούς», αυτό θα παρέμενε απολύτως ασφαλές για πάρα πολλούς αιώνες, καθώς μια στρατιά από άριστα εκπαιδευμένα και γενετικά μεταλλαγμένα λυκόρνια και νυχτερίδες του Βουνιοράν δεν θα άφηναν, σε καμία περίπτωση, οποιονδήποτε άλλο επίδοξο σφετεριστή τιμαλφών ή ψυχρό εκτελεστή, από οποιαδήποτε γειτνιάζουσα χώρα ή περιοχή, να προσπελάσει τον σιωπηρό Πύργο...

Ουμάνδη, έτος ν+15. Στο σπίτι του Γρηγόρη Νικητή, η γυναίκα του μόλις τελείωσε να παίζει κυνηγητό με τον έφηβο γιο τους, Κρατερό. «Μπράβο, γιε μου! Είσαι ήδη τόσο μα τόσο γρήγορος που είμαι σίγουρη ότι, όταν ενηλικιωθείς, θα μπορέσεις να ‘μας’ φέρεις το πολύτιμο πετράδι του Βουνιοράν, για το οποίο σου έχω πει τόσες πολλές φορές στα παραμύθια...» Λαχανιασμένη από το τρέξιμο τους στην περίμετρο του σπιτιού, κοιτάζεται στον καθρέφτη. Και αυτό που βλέπει μέσα στα μεσήλικα, πλέον, μάτια της είναι ένα ασίγαστο φως, μία λάμψη που πηγάζει βαθιά εκ των έσω, η οποία δεν είναι άλλη από την άσβεστη φλόγα του διαγενεακού πόθου του συνόλου των Ουμανδιανών ευγενών και των εξ αγχιστείας συγγενών τους για το πετράδι. Η ίδια φλόγα έχει προ πολλού αρχίσει να σιγοκαίει μέσα στα μάτια του γιου της, ο οποίος εξακολουθεί να παίζει, αμέριμος, στην αυλή. Είναι μια φλόγα που υπόσχεται μια μεγαλειώδη αναζήτηση, πολλούς κινδύνους και – κατά πάσα πιθανότητα – μια ακόμη τραγική κατάληξη, επέκεινα των ορέων του Κόνδορα, στο διαχρονικά αφιλόξενο Βουνιοράν, όπου ο θρύλος λέει ότι ακούγονται μόνο αλαλαγμοί τσούρμων από νυχτερίδες και βρυχηθμοί από ζώα του δάσους, συνθέτοντας κάποιου είδους αντήχηση, από το παρελθόν, της «ντοπιολαλιάς» γενναίων δράκων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΙΚΟΣ

Η VegAnna

“Έλατος κομμένος στα νιάτα του. Σφαγμένος αμνός αναμάρτητος από απολωλότα όντα. Πολύχρωμα λαμπιόνια με σήμα επικινδυνότητας. Κινέζικα στολίδια με οδηγίες προφύλαξης για παιδιά. Σπίτια ζεστά από παράγωγα πετρελαίου “. Καταραμένες γιορτές, ψέλλισε η Άννα. Κάτι τέτοιες μέρες μισούσε την γη. «Gosh!! Να φύγουν μωρέ. Να έρθει η Αποκριά και να φωλιάσει για πάντα στα σπίτια σας και να έχετε τις μάσκες προσκέφαλο, την ημέρα να τις φοράτε να κρύβεται απ’ τα παιδιά σας αυτή η αντανάκλαση χιλιάδων φονικών στα μάτια σας και τα κούλουμα να γεμίζουν τα στομάχια σας τις Κυριακές».

Με αυτά τα ηχηρά λόγια θυμού μέσα της, η Άννα βάδιζε γοργά στο ξάστερο γιορτινό σουρούπο να προλάβει το ραντεβού της με τον γιατρό. Μόλις είχε κλειδώσει λίγο νωρίτερα το μικρό της μαγαζί. Άνθη, φυτά, σπόροι: ‘Η VegAnna’. Έτσι την φώναζαν και την γνώριζαν στη πόλη. Ομορφιά; Σαγηνευτική. Ύψος; Καρυάτιδας. Μάτια; Κρυστάλλινα θαλασσινά. Δέρμα; Λευκό, γαλαζοαίματη, κι ένα βάδισμα ερωτεύσιμο. Οικολόγος με αγώνες μολότοφ πίσω της, βιολογικής διατροφής άτομο και φυσικά φανατική ‘χρυσουγίτισσα’ vegan. Έτσι απέκτησε και το ιδιαίτερο αυτό όνομα. Πριν χρόνια στο Λονδίνο, όπου έζησε και σπούδασε, από τον πρώτο της έρωτα, τον μεγάλο και εκρηκτικό τότε στα νιάτα της, την Λουσία. Είχε πλήρη έλεγχο και αυτογνωσία η VegAnna. Σκληρή, κάθετη, κι επαναστατική. Σωστή Συβαρίτισσα, γνωστή στην γενέτειρα της για την τρυφηλότητα της, τα γλέντια, τις συνεχείς απολαύσεις και τις προτιμήσεις της στο γυναικείο φύλο που όλοι στην μικρή πόλη σιγοψιθύριζαν.

“Δεν σας είναι αρκετή όλη η χρονιά σαρκοφάγα ξωτικά, (συνέχισε μέσα της) και τούτες οι γιορτές είναι απλά μια προθέρμανση για εκείνο το μαυσωλείο που θα έρθει λίγο αργότερα και που ονομάσατε Άγιο Πάσχα. Κάνετε και διάλειμμα ενδιάμεσα, εκείνη την Πέμπτη με την τσίκνα από αίμα, που ποτίζει τα ρούχα, τον ουρανό και τα ρουθούνια μας. Ο μαύρος Αχέροντας μοιάζει πηγή, μπροστά στην φονική σας των ζώων ροή. Ω! Χοντρό μου μίσος, ψιθύρισε. Πως με διακατέχεις έτσι αφόρητα όπως εγώ εμένα; Μα, δεν, δεν μπορώ, δεν αντέχεται αυτή η δίψα τους για σάρκα».

-Άννα, Άννα καλησπέρα. Εδώ, εδώ η Καίτη είμαι. Τι κάνεις; Η γειτόνισσα της, και πελάτισσα της, της έκοψε τις όλο θυμό σκέψεις.

-Μια χαρά καλή μου. Εσύ; (Τι κάνει η αιμοδιψής οικογένεια σου; Πώς είναι τα μελλοθάνατα ζωντανά σας πίσω στην αυλή;) Σκέφτηκε να πει, μα επανήλθε.

-Τι κάνει η οικογένεια σου;

-Ετοιμασίες Άννα μου και ψώνια. Περιμένω και τον αδερφό μου απ' τα ξένα κι έχουμε μεγάλο τραπέζι. Και ξέρεις ε; Την αδυναμία μου στις τουλίπες. Τουλάχιστον 40 να μου κρατήσεις Άννα μου.

-Ναι Καίτη μου όσες θέλεις.

(Τι διάολο, είπε μέσα της η Άννα. Η φόνισσα των πουλερικών λες να φτιάξει τουλιποντολμάδες με κιμά);

Πλησιάζοντας προς το ιατρείο δύο γωνίες δεξιά της, κατοικούσε ο μέγας εχθρός της VegAnνας μας. Η λαίδη Βικτωρία. Και μια τέτοια μέρα δεν θα μπορούσε να μην τη φέρει στο μυαλό. Ναι. Εχθρός κανονικός. Με καυγά, με δίκες, με αποφάσεις που εκδόθηκαν, με χειροδικίες και χειροπέδες, με αίμα και τέτοια. Όλοι γνώριζαν το συμβάν στην πόλη και το σιγοφιθύριζαν κι αυτό. Η λαίδη Βικτωρία, χήρα και πλούσια, χρόνια πριν, με την έναρξη της νέας ζωής της Άννας στην πόλη, παρήγγειλε μια μέρα τριαντάφυλλα στην 'VegAnνα', από την προηγούμενη, και την επομένη πήγε να τα πάρει. Ήταν μια μέρα Μαρτίου κρύα, αλλά με ήλιο και η VegAnνα μας ένιωθε ομορφιά μέσα κι έξω, και ευτυχία. Φορούσε στα μαλλιά της μαντήλι χρυσαφένιο, δώρο της Λουσία από το Λονδίνο, ένα παλτό κάνναβης κομψό, το κολάν της έκανε τον καθένα να κοιτά τα πόδια της, τα μαύρα πάνινα μποτάκια της της έδιναν έναν αέρα γυναίκας, απλής και σέξι, μα η τρέλα όλη, ήταν εκείνο το άνοιγμα στο μπούστο της που φάνταζε πίστα πάγου που κανείς δε χάραξε ποτέ. Εκείνη την μέρα οι γυναίκες αντίζηλοι αυξήθηκαν, κι οι θαυμαστές μαζί. Πρώτος και καλύτερος ο δύο μαγαζιά παρά δίπλα, ο Ανέστης. Λεβέντης, ψηλός, ομορφόπαιδο κι αρσενικός. Της ταίριαζε της VegAnνας μας. Αλλά... Χασάπης. Κι εδώ πάει η ρήση: Που πας ρε καραμήτρο;

- Ανέστη μου, του έλεγε η Άννα, ας σε περνάω δέκα χρόνια σχεδόν, θα γινόταν εμείς να... Με γοητεύεις με κολακεύεις και ναι...μ' αρέσεις. Μα αν δεν κλείσεις το νεκροτομείο ξέχνα με. Δεν είμαι βαμπίρ να έρθω μαζί σου. Άσε τον μπαλτά και θα δούμε.

-Θα το κλείσω Άννα μου, θα το κλείσω, έλεγε ο Ανέστης. Και θα το κάνω fruit and vegetables για σένα και θα το ονομάσω VegAnέστης.

-Άντε να σε δω τσολιά μου του έλεγε η Άννα και γελούσε.

Εκείνη την μέρα λοιπόν της άνοιξης την όμορφη και ήσυχη, η λαίδη Βικτωρία σταμάτησε στο ανθοπωλείο 'VegAnνα' να πάρει τα λουλούδια της.

-Καλημέρα σας, είπε. Καλές δουλειές. Είμαι η Βικτωρία κι ήρθα για τα πολύχρωμα τριαντάφυλλα που έχω παραγγείλει από χτες. Είναι έτοιμα;

Ξαφνικά η Άννα είχε κάπως σηκωθεί στις μύτες των ποδιών της και είχε πάρει μια πλάγια θέση, μα κοίταζε την άγνωστη με τέρμα μάτια και φρύδια. Ο λαιμός της είχε τεντωθεί και το πρόσωπο της είχε πάρει μια έκφραση άγρια και κόκκινη. Το αριστερό της χέρι είχε αυτόματα ιδρώσει και έσφιγγε με δύναμη όσα μπουμπούκια ανθέων χωρούσε η παλάμη της. Από το στόμα της εκτοξεύτηκαν σαν βεγγαλικά στον αέρα τα λόγια της:

-What the fuck? Ηρωίδα του Στίβεν Κινγκ; Ο Ηρακλής που επέστρεψε απ' την Νεμέα; Ή η Χάρυβδη; Έκλεισε τα μάτια και ήταν σε δίλημμα: Έμφραγμα ή εγκεφαλικό; Μπροστά της στεκόταν μια γυναίκα με καπέλο λεοπάρδαλης, τον λαιμό της στόλιζαν...(έκανε ένα βήμα να δει καλύτερα) ναι, δόντια ελέφαντα, η λευκή γούνα της, μάλλον από ζώο υπό εξαφάνιση. Και ναι! Ω! Ναι. Η τσάντα της. Το γνωρίζει καλά αυτό. Ναι είναι αλιγάτορας. Αποφράδα μέρα.

Από εκεί και μετά η Άννα θυμάται πως με δυο δρασκελιές έφτασε κοντά της, την έριξε κάτω και της έχωσε τα μπουμπούκια στο στόμα. Με το άλλο χέρι της έκοψε το κολιέ. Τα αγκάθια από τα τριαντάφυλλα την είχαν σημαδέψει

κιάλας στο πρόσωπο.

-Άσχημο σχιζοφρενές σκατό, φώναζε. Σε λίγο θα φοράω το τομάρι σου. Ο Ανέστης ήταν εκείνος που έτρεξε πρώτος να επιβάλλει τάξη, (αφού δεν έπαιρνε τα μάτια του από το 'VegAnna') και πολλά του χρωστάει η Άννα μας γιατί θα είχε γίνει ζημιά μεγάλη.

Το κρύο δυνάμωνε κι ένα λεπτό χιονόνερο σαν τούλι έπεφτε στο πρόσωπο της Άννας. Λίγα μέτρα από το ιατρείο, σήκωσε το κασκόλ της ψηλά στα μάτια, έβγαλε το ένα της γάντι κι έπιασε το κινητό. "Μήνυμα από Ανέστης". « Πες με τρελό, αλλά εγώ σε κοιτώ και λιγώνω. Ζω. Καλά αποτελέσματα». Χαμογέλασε και το ξανάβαλε στην τσέπη της. Θυμάται τότε στο Λονδίνο ένα μήνυμα απ' την Λουσία της. «Τι όνειρο θεά μου. Ακόμα με βαραίνει η μέθη σου. Έρωτα μου αγλέορα, φανατικέ, κοπάδια πειρασμών αμαρτωλά εξιλεώνονται στις θύμησες της σαρκικής μας εκτόξευσης . Αγάπη μου καλά Χριστούγεννα». Να μπορούσε να απαντήσει έτσι και στον Ανέστη. Αλλά πώς; Της έρχονταν εικόνες βάρβαρες από τα μαχαίρια του και τη ματωμένη ποδιά του. «Χειρουργός ζώντων ζώων» είπε κάπως δυνατά και ακούστηκε στην παρέα που περνούσε λίγα μέτρα δίπλα της. Λίγα μέτρα από το ραντεβού της με τον οικογενειακό γιατρό, αναλογίστηκε πως άσκοπα ξόδεψε την διαδρομή νοσταλγώντας, αναπολώντας και βρίζοντας. Είχε σημαντική συνάντηση για την υγεία της. Τα λόγια του πατέρα της ήχησαν μέσα της ακόμα μια φορά: « Κορούλα μου καλή, από την μοίρα και τα γονίδια κάνεις δεν ξεφεύγει». Μαζί με το σπιτάκι, ο πατέρας της της άφησε και την ίδια καρδιά. Είναι καιρός τώρα που οι αρρυθμίες της, κάτι μουδιάσματα και μια ανεξήγητη κούραση την αναστάτωναν.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΟΥ

Το Ποίημα

Ήταν Αύγουστος θυμάμαι, μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού, τότε που όλα είναι πιο ανέμελα και οι άνθρωποι λίγο πιο ξέγνοιαστοι, λες και ο ήλιος θρέφει με τέτοιο τρόπο τις ψυχές μας ώστε εκείνες να γαληνεύουν.

Πλησίαζε η ώρα του φαγητού και η Γαλήνη βοηθούσε την μητέρα της να ετοιμάσει το τραπέζι. Είχε το αγαπημένο της φαγητό...γεμιστά! Στην Γαλήνη άρεσε πολύ να το συνδυάζει με ένα μεγάλο κομμάτι φέτα και μπόλικη σαλάτα. Όλα έμοιαζαν ιδανικά στα μάτια της μικρής Γαλήνης που σε λίγες μέρες έκλεινε μόλις τα 10 και κοίταζε τον κόσμο με μάτια που ξεχειλίζουν αγάπη, όνειρα και μια κρυφή ελπίδα. Ήθελε να γίνει κοινωνική λειτουργός και να βοηθάει τα παιδάκια που αναγκάστηκαν να φύγουν από την χώρα στην οποία γεννήθηκαν, μακριά από την μαμά τους και τον μπαμπά τους αλλά και κάθε μορφή στοργής και φροντίδας, με σκοπό να βρουν μια καλύτερη ζωή. Όμως πως είναι δυνατόν ένα μικρό παιδί να σκέφτεται τόσο λογικά και ευσυνείδητα; Πως προέκυψε αυτό της το όνειρο;

Αφορμή στάθηκε ένα ψηλόλιγνο μελαμψό παιδί που έμενε δυο τετράγωνα μετά το σπίτι της Γαλήνης και συνήθιζαν να περνούν μαζί τα απογεύματα, παίζοντας κάθε είδους παιχνίδια. Το όνομα του ήταν Σαχάμπ και ήταν λίγο μεγαλύτερος από την Γαλήνη. Ωστόσο, τα δυο αυτά παιδιά τα συνέδεαν πολλά περισσότερα πράγματα από αυτά που είχαν έως τώρα ανακαλύψει. Με κάποιον τρόπο, ο ένας συμπλήρωνε τον άλλον, όχι όμως όπως συνέβαινε με τα ερωτευμένα ζευγάρια, αλλά κάτι πολύ πιο ξεχωριστό. Τον Σαχάμπ τον γοήτευε η αισιοδοξία και η καλή διάθεση της Γαλήνης, ενώ το κορίτσι έβρισκε στον φίλο της την σοφία που αυτή δεν είχε λόγω ηλικίας. Συζητούσαν ώρες ατελείωτες μαζί για το πώς ήταν η ζωή του Σαχάμπ μέχρι να φτάσει στην Ελλάδα, για τα άδικα σχόλια που λάμβανε από ανθρώπους που θεωρούνταν «μορφωμένοι», αλλά και για τις διαφορετικές συνήθειες που είχε ο καθένας.

Είχαν δώσει το καθιερωμένο τους ραντεβού, στην αλάνα του χωριού για να πάνε να εξερευνήσουν τα ερημωμένα σπίτια της περιοχής. Μάλιστα, είχαν εφοδιαστεί κατάλληλα, με όλα τα απαραίτητα εργαλεία για την περιπέτεια που τους περίμενε. Η Γαλήνη εμπιστευόταν αρκετά τον Σαχάμπ και δεν δειλίαζε να τον ακολουθεί σε κάθε τρέλα που σκαρφιζόταν εκείνος. Καθώς, λοιπόν, περπατούσαν στα διάφορα στενά του χωριού, προσπαθώντας να βρουν ποιο σπίτι θα ερευνούσαν, ξαφνικά η Γαλήνη αρχίζει να τρέχει προς τον κήπο ενός εγκαταλελειμμένου σπιτιού.

«Γαλήνη! Περίμενε... Που πας;» της φώναξε σαστισμένο το νεαρό αγόρι.

«Εδώ είμαι Σαχάμπ. Τρέχα να δεις!» του απάντησε εκείνη.

«Μα καλά με φώναξες για να δω ένα λουλούδι; Αχ αυτή η παρορμητικότητα σου ρε Γαλήνη...» μουρμούριζε φεύγοντας το αγόρι.

«Μα δεν είναι οποιοδήποτε λουλούδι., είναι το αγαπημένο μου», είπε απογοητευμένη η κοπέλα και έπειτα πρόσθεσε: «Ίσως να ξεκινούσαμε την αναζήτηση από εδώ Σαχ και ίσως βρίσκαμε κι άλλα τέτοια όμορφα λουλούδια».

Το αγόρι παρόλο που είχε εκνευριστεί με τον αυθορμητισμό της μικρής του φίλης, δεν μπόρεσε να της χαλάσει χατίρι και ξεκίνησαν και οι δύο με ανυπομονησία να μπουν στο σπίτι. Ωστόσο, το σπίτι αυτό ήταν αρκετά τρομακτικό και στην πραγματικότητα ο λόγος που ο Σαχάμπ εκνευρίστηκε με την Γαλήνη ήταν ότι φοβόταν το συγκεκριμένο σπίτι. Τι λόγο είχε όμως να φοβάται; Και γιατί αποκλειστικά αυτό το σπίτι; Σε τι διέφερε από τα υπόλοιπα σπίτια που είχε μπει, έχοντας δείξει ιδιαίτερο σθένος και για χάρη του κοριτσιού, ώστε κι εκείνη να νιώθει ασφάλεια και να μην φοβάται. Τι είχε αλλάξει τώρα;

Η ατμόσφαιρα ήταν κάπως αποπνικτική κι ενώ περπατούσαν πάνω στο σαπισμένο πάτωμα του σπιτιού, όλο και περισσότερο εντεινόταν η αγωνία για το τι θα συναντούσαν στην πορεία. Τα βήματα τους ήταν μικρά και προσεκτικά και τα χέρια τους είχαν ενωθεί σαν μια γροθιά. Η Γαλήνη ήταν ιδιαίτερα παρατηρητική, καθώς προσπαθούσε να αναλύσει κάθε τι που έβλεπε. Τα παιδιά βρισκονταν στο σαλόνι του σπιτιού, το οποίο είχε ελάχιστα έπιπλα για να θυμίζει σαλόνι. Ανάμεσα σε αυτά, ήταν ένας απαρχαιωμένος καναπές, αρκετά σκισμένος και ένα τεράστιο σύνθετο, μέσα στο οποίο είχε ξεχαστεί ένας μεγάλος ασημένιος δίσκος που πάνω του είχε κάποια ποτήρια και ένα μεγάλο γυάλινο μπουκάλι με ιδιαίτερο κούμπωμα. Η Γαλήνη δεν μπορούσε να αρκεστεί μόνο στην όραση της, καθώς ήθελε να επεξεργαστεί και με την αφή της, τα διάφορα αντικείμενα που έβρισκε. Πλησίασε λοιπόν, τον δίσκο με τα ποτήρια κι έτσι όπως έκανε να πιάσει το μπουκάλι, κάτι έπεσε μπροστά στα πόδια της. Έσκυψε προσεκτικά να δει τι ήταν. Ένα χαρτί, διπλωμένο στα τέσσερα, ίσως κάποιο γράμμα που προοριζόταν για κάποιον ή ακόμα και κάποια σκισμένη σελίδα από κάποιο ημερολόγιο. Το άνοιξε με προσοχή και ξεκίνησε να διαβάζει. Ωστόσο, το μικρό κορίτσι δεν μπόρεσε να καταλάβει το νόημα και την σημασία του. Στο χαρτί υπήρχαν γραμμένα τα εξής λόγια που θύμιζαν ποίημα:

Ήταν ένας γέρος μια φορά

που μοναχός στεκόταν

με το κεφάλι χαμηλά

γύριζε μα δεν μιλιόταν.

Ανησυχία έσπειρε και ταραχή μεγάλη,

τι να 'χει πάθει άραγε

και μιλιά δεν έχει βγάλει.

Ποιος να ξέρει τι συμβαίνει

και ο μπάμπας μέσα μένει,

κόσμο να μην βλέπει
κι απ' όλα να απέχει.
Απ' τον κόσμο πληγωμένος
και βαθιά συγκινημένος
να αντέξει δεν μπορεί,
άλλο πια την προσμονή.
Μια ζωή να περιμένει
την ελπίδα την χαμένη,
οι δικοί του πως θα 'ρθούνε
και καλά θα του φερθούνε.

Η αγάπη έχει πια χαθεί
και για πάντα έχει σβηστεί.
Η ψυχή του είναι άδεια
και γυρνάει μες στα σκοτάδια.
Στα μάγουλα τα δάκρυα κυλάνε
κι όλα από γύρω του περνάνε.
Μια ζαλάδα ξάφνου νιώθει
και ο μπάρμπας πια τελειώνει.
Απ' τον κόσμο τον χαμένο
έφυγε σαν σώμα ξένο,
δίχως πολλά να πάρει
και κοιτώντας το φεγγάρι.
Μια ευχή είχε κάνει
την ψυχή του να γλυκάνει
και τον κόσμο να λυτρώσει
αγάπη για να δώσει.
Έτσι έφυγε από την ζωή
έχοντας ξανά γεννηθεί

με μια ελπίδα απατηλή

πως ο κόσμος θα σωθεί.

Τι να σήμαιναν άραγε όλα αυτά τα όμορφα λόγια που είχαν συγκινήσει την κοπέλα; Ίσως αν το έδειχνε στον φίλο της, εκείνος να μπορούσε να της δώσει κάποια εξήγηση. Ίσως καταλάβαινε περισσότερα πράγματα, λόγω της ηλικίας του. Έκανε να τον φωνάξει, όμως ξαφνικά χάθηκε από τα μάτια της...

ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΜΕΡΙΤΟΥ

Στα Δύσκολα σε Θέλω

Το να είσαι καλός στη δουλειά σου συμβαίνει σε πολύ κόσμο, το να την αγαπάς κιόλας σε ελάχιστο και η Ευτέρπη δεν άνηκε ποτέ στους ελάχιστους. Ήταν πολύ καλή στη δουλειά της, αλλά κάθε πρωί που ξύπναγε προσπαθούσε να βρει ένα κάρο δικαιολογίες για να μην πάει στο γραφείο. Τελικά βέβαια όλες πέφταν στο κενό και κατέληγε να κάθεται στην ίδια καρέκλα που καθόταν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, κοιτάζοντας ένα υπολογιστή και δημιουργώντας μακροεντολές σε ένα φύλλο επεξεργασίας αριθμών όπου τα αποτελέσματα τους θα βοηθούσαν άλλα τμήματα της επιχείρησης να κάνουν καλύτερα τη δουλειά τους: πωλήσεις, μεικτό κέρδος ανά γεωγραφική περιοχή και τόσα άλλα δεδομένα, όλα στοιβαγμένα σε κουτάκια που για κάποιους ανθρώπους είχαν μεγάλο νόημα και αξία, τι να πεις. Για την Ευτέρπη όχι μόνο δεν είχαν αξία αλλά τα θεωρούσε τόσο ανούσια όλα αυτά που κάποιες φορές που το ανέλυε λίγο παραπάνω την έπιαναν κρίσεις πανικού για το ποια είναι, που πάει και τι κάνει στη ζωή της, για αυτό το λόγο και στα πλαίσια αυτοσυντήρησης απέφευγε τέτοιου είδους ασκήσεις επί χάρτου. Γιατί πάντα επικρατούσε η λογική, η κοινή λογική που κάποιος σοφός είχε πει ότι είναι τόσος σπάνια όσο η ευφυΐα.. Αλήθεια πολλές φορές αναρωτιόταν αν οι άνθρωποι στη ζωή τους πατούσαν παύση και αναρωτιόντουσαν για τις μέχρι τώρα επιλογές τους, όπως έκανε εκείνη όταν το επέτρεπε στον εαυτό της ή ήταν μοναδική στο είδος της.

Εκείνη τη Δευτέρα ξεκίνησε ως συνήθως με βαριά πόδια και καρδιά για το γραφείο. Η ατυχία ξεκίνησε από το πρωί, όταν χύθηκε ο καφές στο λευκό πουκάμισο και έπρεπε να γυρίσει να αλλάξει χάνοντας πολύτιμο χρόνο και αποκλείοντας να φτάσει εγκαίρως στη δουλειά. Όταν επιτέλους τα κατάφερε συνειδητοποίησε ότι είχε ξεχάσει τα γυαλιά της στο σπίτι οπότε θα έπρεπε να δουλέψει χωρίς αυτά και μέχρι αργά. Χωρίς αυτά, μια κουβέντα είναι όταν έχεις τέσσερις βαθμούς πρεσβυωπία. Για να δει τι γράφει στην οθόνη λογικά θα έπρεπε να την τοποθετήσει στο απέναντι κτίριο, πράγμα όχι και τόσο πρακτικό.

Πρέπει να είχε πάει γύρω στις 8 το βράδυ όταν τέλειωσε τη δουλειά η Ευτέρπη και ετοιμαζόταν να φύγει, να πάει σπίτι της να ξεκουραστεί και να ξεχάσει αυτή τη μέρα, όταν χτύπησε το κινητό της και ήταν από την αστυνομία. Ο μικρός αδελφός της την περίμενε με ανοικτές αγκάλες στο τοπικό αστυνομικό τμήμα του πατρικού της. Δεν είχε μαζί του ταυτότητα και τον πήγαν εκεί για εξακρίβωση και φυσικά είπε να πάρουν την αδελφούλα του και όχι τον πατερούλη. Μόνο που η Ευτέρπη δεν έμενε πια εδώ και πολλά χρόνια στο πατρικό της αλλά στην άλλη άκρη της Αθήνας και η δουλειά ήταν ακόμη πιο μακριά από το πατρικό. Χωρίς δικαίωμα επιλογής ξεκίνησε για εκεί. Η Ευτέρπη όταν κατάφεραν και έφυγαν είχε το μάτι και το ύφος του κύριου Κώστα όταν την κάλεσε στο γραφείο του το μεσημέρι: “λέγε ρε ρεμάλι τι πήγες να κάνεις πάλι και δε σου βγήκε ή σου βγήκε και απλά δε σε τσάκωσαν και τη γλίτωσες;”

Το σκηνικό την ώρα που τον πήγαινε στο πατρικό, το οποίο φυσικά και δεν είχε σκοπό να επισκεφτεί σήμερα αλλά άλλαι αι βουλαί του Κυρίου, ο Αλέξανδρος με ύφος αθώας περιστεράς να κάνει τον ανήξερο και η Ευτέρπη να φουντώνει, ώσπου έπαιξε το τελευταίο της χαρτί. Θα τα έλεγε όλα στο μπαμπά και δε θα ξαναπήγαινε να τον μαζέψει από κανένα αστυνομικό τμήμα, γιατί κι οι δυο ήξεραν και το είχαν ξαναζήσει στο παρελθόν και θα το ξαναζούσαν στο μέλλον. Μερικά πράγματα απλά δεν αλλάζουν σε αυτή τη ζωή.

«Θα δεις, δε θα ξανασυμβεί και αν ξανασυμβεί δε θα πάρω εσένα» της είπε, αυτό όμως δεν απαντούσε στην ερώτηση της. «Λέγε πριν φτάσουμε σπίτι και αναγκαστείς να τα ξεράσεις μπροστά στο μπαμπά και έχουμε δράματα, δε ξέρω και ποιο νοσοκομείο εφημερεύει σήμερα, θα είναι κανένα από τα γνωστά στέκια μας ή θα έχουμε καινούργιες γνωριμίες; Λέγε»

«Τι να σου πω, δεν είδα πιο εφημερεύει σήμερα, δε σκέφτηκα ότι θα μου χρειαζόταν. Θες να κοιτάξω ένα λεπτό;»

«Ρε, θα με τρελάνεις σήμερα; Το τερμάτισες, μίλα να τελειώνουμε» Η Ευτέρπη δεν συνήθιζε να μιλάει έτσι αλλά ο Αλέξανδρος μπορούσε να της βγάλει το χειρότερο εαυτό της. Τότε λοιπόν, ο αγαπημένος της αδελφός αργά και ήρεμα άρχισε να μιλάει. Είχε μια καινούργια δουλειά στα σκαριά και είχε συναντηθεί με κάτι φιλαράκια για τις λεπτομέρειες. Συνέχισε λοιπόν να της λέει ότι εκεί που καθόντουσαν όμορφα και ήρεμα και συζητούσαν σε μια καφετέρια, άρχισαν φασαρίες στο από κάτω στενό, κάτι άλλα παλικάρια είχαν κάποιες διαφωνίες κι όταν ειδοποιήθηκε η αστυνομία αυτοί τρέξαν να κρυφτούν στην καφετέρια και έτσι τους μάζεψαν όλους. Του είπε να της εξηγήσει τι σημαίνει «καινούργια δουλειά στα σκαριά». Λοιπόν ξεκινούσε ένας καινούργιος διαγωνισμός μαγειρικής στην τηλεόραση και ένας από τους κριτές ήταν παλιός γνώριμος ενός φίλου του, για τον οποίο ήξερε πολλά και όχι καλά, οπότε σκέφτηκαν τα τζιμάνια να μπει ένας τους στο διαγωνισμό και να τον εκβιάσουν για να κερδίσει. Καθαρές δουλειές. Απλός εκβιασμός, δεν είναι και κάτι επιλήψιμο. Το έπαθλο ήταν χρήματα φυσικά αλλά και μία θέση εργασίας σε εστιατόριο... Φθάνοντας σπίτι του εξηγεί ότι δεν υπάρχει λόγος να πουν τίποτα στον πατέρα τους και εκείνος συμφώνησε αμέσως για διαφορετικούς λόγους βέβαια. Η Ευτέρπη λόγω της ανεπάρκειας στην καρδιά του πατέρα και ο Αλέξανδρος γιατί δεν άντεχε τη διάλεξη περί ηθικής, σωστού δρόμου και τις φωναχτές σκέψεις του ότι έκανε λάθος μαζί του ως πατέρας.

Μπήκαν λοιπόν κι οι δύο χαμογελαστοί και ευδιάθετοι μέσα στο σπίτι, ο κυρ Στέλιος όμως δεν καθόταν στην πολυθρόνα του ως συνήθως. Ψάχνοντας μέσα στο σπίτι τον βρήκαν στη κουζίνα να μαγειρεύει, πράγμα ασυνήθιστο γιατί δεν ήξερε ούτε αβγό να βράζει κι έφτιαχνε κοκκινιστό μοσχαράκι με μακαρόνια. Είχε τρίψει κεφαλογραβιέρα και είχε φτιάξει και σαλάτα όταν τους πήρε χαμπάρι ότι ήταν στο σπίτι, τους χαιρέτησε και τους είπε να κάτσουν στο τραπέζι, το φαγητό ήταν σχεδόν έτοιμο. Ο Αλέξανδρος και η Ευτέρπη κοιτάχτηκαν και δεν ήξεραν τι να πουν, κάθισαν λοιπόν αμίλητοι στο τραπέζι και περίμεναν τη συνέχεια, αισθανόντουσαν σα να έβλεπαν ταινία και αγωνιούσαν για την επόμενη σκηνή που θα παιζόταν. Αφού τους σέρβιρε έκατσε κι εκείνος στο τραπέζι και σήκωσε το ποτήρι για πρόποση, ήπιαν και αναφώνησε «στους γάμους μου» και κάπως έτσι το κόκκινο κρασί βγήκε από τη μύτη της Ευτέρπης και από το στόμα του Αλέξανδρου βάφοντας όλο το τραπέζι. Πιο κομψός τρόπος να πει στα παιδιά του ότι ξαναπαντρεύεται δεν υπήρχε για τον κυρ Στέλιο, ήταν ο καλύτερος που μπορούσε να σκεφτεί. Εντάξει ήταν δέκα χρόνια χήρος, εντάξει δεν ήταν πολύ μεγάλος, θα έκλεινε τα εβδομήντα φέτος, εντάξει αυτά δεν μπορεί να συμβαίνουν ήταν οι πρώτες σκέψεις της Ευτέρπης. Μετά το πρώτο σοκ άρχισαν οι εξηγήσεις, η κυρά Δέσποινα ήταν χήρα κι αυτή ετών εξήντα εννέα και τη γνώρισε στα ΚΑΠΗ σε μια εκδρομή που είχαν διοργανώσει στο Ναύπλιο μια Καθαρά Δευτέρα.

Η σχέση τους μετρά δεκατρείς μήνες, και την περσινή Καθαρά Δευτέρα όχι αυτή φέτος. Και εκείνοι ένα χρόνο και δεν πήραν χαμπάρι τίποτα και που να πάρουν δηλαδή μπλεγμένοι ο καθένας με τα δικά του, τον έβλεπαν τον πατέρα τους

ήταν εκεί γι αυτόν, για τους γιατρούς για τα νοσοκομεία που έτρεχαν κάθε τόσο για τις πρακτικές ανάγκες του, αλλά όχι για την ουσία του, γιατί η ζωή ενός ανθρώπου και ο ρόλος μας σε αυτή δεν είναι η κάλυψη πρακτικών και εμφανών αναγκών του άλλου αλλά η ουσιαστική συμμετοχή αγγίζοντας και την ψυχή του άλλου και αυτό δεν το είχαν εδώ και χρόνια στη ζωή του.

Αυτόματα ήρθε η σκέψη στην Ευτέρπη σε πόσους ανθρώπους που έχω στη ζωή μου και με έχουν στη ζωή τους υπάρχει η ουσιαστική σχέση και όχι η συνύπαρξη που μπορεί να πηγάζει από συνήθεια ή από το φόβο της μοναξιάς; Αχ ρε Ευτέρπη εσύ και η ανάλυση σου πάλι σε μπελάδες θα σε βάλει σκέφτηκε και πάτησε τη παύση για να επανέλθει στην πραγματικότητα και στον πατέρα που παντρευόταν και σκεπτόμενη τον εαυτό της παρανυφάκι με γαμπρό το πατέρα της, νύφη τη κυρα Δέσποινα που δεν την ήξερε κιόλας τη γυναίκα την έπιασε υστερικό γέλιο και δε μπορούσε να σταματήσει. Ο Αλέξανδρος την κοίταζε σαν χαμένος, το ίδιο κι ο πατέρας της. Κατάφερε με τα πολλά να σταματήσει να γελά και περίμενε να συνεχίσει ο πατέρας της. Λοιπόν είχαν κλείσει και ημερομηνία, θα μετακόμιζε η κυρα Δέσποινα στο πατρικό τους γιατί έμενε με ενοίκιο ενώ αυτό ήταν ιδιοκτησία του πατέρα, δηλαδή προικώ της μητέρας που είχε φύγει από κοντά τους (ναι αυτή ήταν η φράση που χρησιμοποιούσε η Ευτέρπη για να περιγράψει το θάνατο της μητέρας της ακόμη και δέκα χρόνια μετά) λόγω αιφνίδιου θανάτου. Έτσι απλά μια μέρα δεν ξύπνησε για να φτιάξει τα πρωινά καφεδάκια τους. Μετά από δύο χρόνια ανακάλυψαν και τη καρδιακή ανεπάρκεια του πατέρα για την οποία δεν μπορούσαν να γίνουν και πολλά. Τρεις διαφορετικοί καρδιολόγοι, ίδια διάγνωση, μη χειρουργήσιμη περίπτωση, αγωγή υπογλώσσια πάντα πάνω του κι όσο πάει. Η Ευτέρπη ήταν βέβαιη ότι τον παντρεύεται για να κληρονομήσει.

Ο Αλέξανδρος πάλι είχε άλλο πρόβλημα αποκτούσε ξαφνικά μητριά και συγκάτοικο που μάλλον ως είθισται θα έκανε πια εκείνη κουμάντο στο σπίτι τούτο. Λοιπόν τελείωσε ο γάμος αυτός δεν έπρεπε να γίνει, ξεκίνησε πρώτη η Ευτέρπη ως μεγαλύτερη και ωριμότερη. Το σκέφτηκε καλά, πόσο καλά την ξέρει, τι λέει η οικογένεια της και όλα αυτά τα κλισέ που λένε τα παιδιά για να αποφύγουν το δεύτερο γάμο των γονιών τους. Δεν πρόλαβε να μιλήσει ο πατέρας, συνέχισε ο Αλέξανδρος σίγουρα όχι με κλισέ, πως θα του έφερνε μία ξένη μητριά μέσα στο σπίτι του. Κι αυτό ήταν το λάθος. Ο κυρ Στέλιος του είπε ότι ουσιαστικά τον φιλοξενεί, ότι στην ηλικία του θα έπρεπε να είχε ανοίξει τα φτερά του και να ζει στο δικό του σπίτι όπως η αδελφή του. Αλλοίμονο που δε θα το άκουγε, όχι ότι ήταν ψέματα αλλά δεν μας αρέσει πάντα να ακούμε αλήθειες κι ας τις ξέρουμε. Ο Αλέξανδρος τα ήξερα όλα αυτά αλλά έπρεπε να τα ακούει συνέχεια και σε κάθε ευκαιρία; Φταίει εκείνος που γεννήθηκε τη συγκεκριμένη εποχή της κρίσης σε μια κοινωνία χωρίς ευκαιρίες; Εντάξει η Ευτέρπη είναι πιο μεγάλη και μπόρεσε να βρει το δρόμο της πριν ξεκινήσει όλο αυτό που ζούμε τώρα. Που να ήξερε ότι η αδελφή του ο μόνος δρόμος που δεν ονειρεύτηκε είναι αυτός που ακολούθησε αλλά ήταν ο μονόδρομος της επιβίωσης και της ανεξαρτησίας. Ναι και εδώ η ουσιαστική συμμετοχή στη ζωή του άλλου δεν υπάρχει. Η Ευτέρπη είχε ονειρευτεί να γίνει η καλύτερη σεφ της χώρας αφού πήγαινε σε μια σχολή μαγειρικής, αντί αυτού ο πατέρας της με το που τελείωσε το σχολείο και δεν πέρασε σε κάποια σχολή, της βρήκε μια δουλειά σε ένα λογιστικό γραφείο, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της δουλειάς πήγε σε ΙΕΚ λογιστικής και μετά όλα κύλησαν χωρίς ουσιαστικά να κάνει άλλες επιλογές εκείνη. Ο Αλέξανδρος βέβαια δεν ήξερε τίποτα από αυτά. Ήξερε ότι η αδελφή του ήταν μία ανεξάρτητη γυναίκα που είχε πάρει τη ζωή στα χέρια της και δεν είχε ανάγκη κανένα.

Ο κυρ Στέλιος λοιπόν συνέχισε απαντώντας και στην Ευτέρπη ότι καλά θα κάνει να κοιτάει τη δουλειά της και εκείνος δεν είναι κανένας χαζός και ξέρει τι κάνει. Το αμετάπειστο στο βλέμμα του την σοκάρισε, δεν την είχε συνηθίσει σε τέτοιες συμπεριφορές ο πατέρας της και σίγουρα δεν περίμενε τέτοια αντίδραση στα λεγόμενα της, συνήθως συμφωνούσε με τις απόψεις της, όχι όμως και σήμερα.

Του είπε λοιπόν ότι είχε μια πολύ κουραστική μέρα κι ότι ήθελε να πάει σπίτι να ξεκουραστεί και θα τα έλεγαν

αύριο. Συμφώνησαν κι οι τρεις κι έφυγε. Μπαίνοντας στον σπίτι της συνειδητοποίησε ότι ήταν ανοικτό το φως στην κρεβατοκάμαρα της που ήταν σίγουρη ότι είχε κλείσει το πρωί φεύγοντας. Η αλήθεια είναι ότι φοβήθηκε λίγο αλλά χωρίς καμία παραβίαση την κυρίευσε περισσότερο η περιέργεια αν είχε αρχές άνοιας. Μπαίνοντας με σιγουριά στο δωμάτιο είδε ένα Ανδρέα (βλέπε πρώην μνηστήρα)φαρδιά πλατιά ξαπλωμένο και γυμνό στο κρεβάτι της να την περιμένει με ένα τριαντάφυλλο στο χέρι.

«Γεια σου αγάπη μου» τον άκουσε να της λέει, «αι στο διάολο βραδιάτικα Αντρέα, πως μπήκες μέσα αφού σου πήρα τα κλειδιά;» άκουσε τον εαυτό της να του απαντά.

«Έφτιαξα αντικλείδια πριν στα δώσω, τι καλά που δεν έχεις αλλάξει κλειδαριά», κάπου εδώ αρχίζει ο χορός του παραλόγου οπότε του εξηγεί ότι εάν δεν ξεκουμπιστεί άμεσα θα φωνάξει την αστυνομία και του θύμισε τα ασφαλιστικά μέτρα που έχει λάβει εναντίον του και τι θα σημαίνει για εκείνον εάν τον συνελάμβαναν στο σπίτι της. Φανερά απογοητευμένος άρχισε να ντύνεται, αλλιώς υπολόγιζε την αντίδραση της. Της έδωσε το τριαντάφυλλο και έφυγε. Ο Ανδρέας, ο άνθρωπος της, ο πρώην άνθρωπος της, που ήταν μαζί του για δέκα ολόκληρα χρόνια, και αρραβώνας διαρκείας, δεν ήταν ποτέ έτοιμοι για το γάμο, όλο κάτι γινόταν. Η Ευτέρπη μετά το τέλος της σχέσης σκέφτηκε ότι είχε κάποιο φύλακα άγγελο στο πλευρό της και δεν τελέσθηκε ποτέ αυτός ο γάμος τότε θα ήταν ολοκληρωτική συμφορά, τώρα ήταν απλά συμφορά. Δέκα χρόνια της πήρε να καταλάβει για τις γκόμενες και τις κομπίνες, υπάλληλος ασφαλείας και κουραφέξαλα που έκανε μόνο νυχτερινές βάρδιες, μπορούσε ρε ηλίθια να κλέψει την ημέρα. Κάπως έτσι του ζήτησε τα κλειδιά του σπιτιού κι όταν άρχισε να την παρενοχλεί ήρθαν και τα ασφαλιστικά μέτρα.

Καθισμένη στο γραφείο της την άλλη μέρα το πρωί, με τα γυαλιά της και μην έχοντας κανένα ανάγκη άρχισε να δουλεύει.

Όταν είδε την αναπάντητη κλήση από τον πατέρα (πάντα μα πάντα όταν θα είσαι σε συνάντηση χωρίς το κινητό, αυτό θα δηλώνει συνεχώς την παρουσία του πάνω στο γραφείο σου που το έχεις παρατήσει, αξίωμα) παραξενεύτηκε.

Άρχισε να πληκτρολογεί τον αριθμό του πατρικού της από το τηλέφωνο του γραφείου όταν άρχισε να χτυπά το κινητό της και ήταν πάλι το κινητό του πατέρα της. «η κόρη του κυρ Στέλιου;» άκουσε μια φωνή να τη ρωτά «Ναι » απάντησε και κάτι άρχισε να μη της αρέσει καθόλου και όχι αδικώς. «Ξέρετε ίσως θα πρέπει να έρθετε στο νοσοκομείο Τζάνειο όπου έφερα στα επείγοντα τον πατέρα σας» Σιωπή και το μυαλό της Ευτέρπης να έχει κατακλειστεί από σκέψεις αλλά εξακολουθεί και δε μιλά . Ο κύριος στην άλλη γραμμή εξακολουθεί να της μιλά και να της εξηγεί πως πήγε τον πατέρα της μαζί με τον δικό του πατέρα στα επείγοντα όταν είχαν ένα ατύχημα με το αυτοκίνητο..Η Ευτέρπη συνέχισε να τον ακούει να μιλά καθώς μάζευε τα πράγματα της για να φύγει , πέταξε ένα πατέρας νοσοκομείο φεύγω έξω από την πόρτα του γραφείου του κυρ Κώστα και έκλεισε το κινητό της. Φθάνοντας διαπίστωσε ότι η κατάσταση δεν ήταν τραγική, ένα σπασμένο χέρι και μια ελαφριά διάσειση μπορούσε να τον πάρει σπίτι της είπαν οι γιατροί. Τον άλλο κύριο που ήταν στο αυτοκίνητο δεν τον ήξερε. Της τον σύστησε ο πατέρας της. Ήταν συμμαθητές στα μαθήματα μαγειρικής που είχε αρχίσει πριν έξι μήνες. Έτσι εξηγείται το κοκκινιστό, σκέφτηκε η Ευτέρπη. Μετά λοιπόν από τις συστάσεις και τις ευχαριστίες εκ μέρους της Ευτέρπης για την ειδοποίηση, έφυγαν.

Κλείνοντας την πόρτα του πατρικού της και μπαίνοντας στο σαλόνι είδε μία άγνωστη γυναικεία φιγούρα να περιφέρεται και παραξενεύτηκε. Η απορία λύθηκε άμεσα. «Ευτέρπη» άκουσε τον πατέρα της να λέει «να σου συστήσω την κυρία Δέσποινα».Και όλα πήραν σάρκα και οστά. Έφυγε ήσυχη μετά από πέντε λεπτά αφού ο πατέρας της δεν θα ήταν μόνος του,

Ξαπλωμένη στο κρεβάτι της επιτέλους, αυτή την ατελείωτη μέρα άρχισε να σκέφτεται τις συνθήκες της ζωής της και που οδηγούνταν. Ο πατέρας είχε καταφέρει να ξαναφτιάξει τη ζωή του, ο Αλέξανδρος δεν είχε αλλάξει τα τελευταία χρόνια κι ούτε πίστευε ότι θα άλλαζε τα επόμενα κι εκείνη να περιφέρεται μέχρι προσφάτως στο τρίγωνο των βερμούδων σπίτι γραφείο πατρικό χωρίς πυξίδα. Ξαφνικά την κυρίευσε το άγχος ότι θα πέθαινε και θα συνέχιζε να διαιωνίζει αυτή την κατάσταση χωρίς λόγο και σκοπό απλά και μόνο γιατί δεν έμπαινε στη διαδικασία να δοκιμάσει κάτι άλλο, να αλλάξει κάτι σε αυτό που ζούσε εδώ και τόσα χρόνια. Το αισθάνθηκε, το ένιωσε, το πίστεψε και είπε εδώ και τώρα διαφορετικά δεν θα το κάνω ποτέ. Ο ύπνος την πήρε με ένα χαμόγελο ζωγραφισμένο στα χείλη γι αυτό που είχε αποφασίσει.

Το πρωί με τον καφέ έγραψε τα γράμματα και τα άφησε στο τραπέζι της κουζίνας. Η βαλίτσα περίμενε δίπλα στην εξώπορτα. Κατέβασε το γενικό διακόπτη, έβαλε το παλτό της και πήρε τη βαλίτσα της. Η σχολή μαγειρικής στην Ιταλία δεν θα την περίμενε άλλο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φόνος

- Ελάτε γρήγορα. Έγινε φόνος.

- Που κύριε;

- Δείτε, εδώ.

Ένα τέλειο αποτύπωμα παλάμης σε κόκκινο χρώμα διαγράφεται καθαρά στο τζάμι της πόρτας της εισόδου. Η παλάμη είναι μικρή, με μακριά, μάλλον παχουλά δάχτυλα, πιθανόν να ανήκει σε γυναίκα.

- Μπείτε μέσα να δείτε τί γίνεται.

Στο πάτωμα του διαδρόμου έχει σχηματιστεί μια γραμμή με πιτσιλιές που γίνονται μεγάλες σταγόνες και σε κάποια σημεία μικρές λιμνούλες που φτάνουν μέχρι την πόρτα του ασανσέρ. Ανοίγω την πόρτα και αντικρίζω στο εσωτερικό, κόκκινο πηχτό αίμα σε όλο το πάτωμα, εκτός από μερικά κενά σε σχήμα παπουτσιών. Κοιτάζω τα παπούτσια του ηλικιωμένου κυρίου και παρατηρώ το ξεραμένο αίμα γύρω τους. Τα αποτυπώματα δημιουργήθηκαν από τα πόδια του. Υπάρχουν όμως και κάποια με κάθετες γραμμές σε όλη την σόλα που μου θυμίζουν σαγιονάρες.

- Καλύτερα να πάμε από τις σκάλες. Δεν πρέπει να πατήσουμε. Θα αλλοιώσουμε τα στοιχεία. Γιάννη, κάλεσε τη σήμανση. Θα έχουν πολύ δουλειά εδώ.

Ανεβαίνουμε στον τρίτο όροφο και το σκηνικό είναι το ίδιο με τον διάδρομο του ισογείου, με λιγότερο βέβαια κόκκινο υγρό. Οι πατημασιές όμως υπάρχουν και εδώ. Οι ίδιες.

- Πάμε κάτω να μου δώσετε κάποια στοιχεία μέχρι να έρθει η σήμανση και το ανθρωποκτονιών. Ποιος μένει στον τρίτο;

- Εγώ με την γυναίκα μου στο ένα διαμέρισμα και η κόρη μου στο άλλο.

- Πόσο χρονών είναι η κόρη σας; Μένει μόνη; Που είναι τώρα;

- Τριάντα πέντε. Είναι ελεύθερη. Έχει πάει στη δουλειά της. Δουλεύει σε τράπεζα. Θα την πάρω τηλέφωνο αλλά δεν ξέρω αν θα απαντήσει.

- Πως λέγεστε; Έχετε ταυτότητα;

- Παναγιώτης Οικονόμου. Την έχω πάνω στο σπίτι. Να πάω να την φέρω;

- Ακούσατε κάποιον περίεργο θόρυβο;
- Όχι, τίποτα.
- Τί ώρα φεύγει η κόρη σας για δουλειά;
- Στις 7 συνήθως.

Κοιτάζω το ρολόι μου. Η ώρα είναι 10:10. Ότι έγινε, έγινε από τις 7 μέχρι τις 10, που μας ειδοποίησε ο κύριος Παναγιώτης.

- Ακούτε κάτι;
- Τί εννοείτε;
- Έχετε γάτες στη γειτονιά; Νομίζω ότι κάτι ακούω.
- Δεν ακούω τίποτα.
- Μια στιγμή.

Περπατάω για λίγο στο πεζοδρόμιο. Ευτυχώς είναι ένα ήσυχο στενό και δεν περνάνε αυτοκίνητα αυτή την ώρα. Ο ήχος που νόμιζα ότι άκουγα, δεν ακούγεται πια. Γυρίζω και περπατάω προς την αντίθετη κατεύθυνση, περνάω την είσοδο της πολυκατοικίας με τον αριθμό 23 και μερικά μέτρα μετά ο ήχος που άκουγα δυναμώνει. Σταματάω και προσπαθώ να καταλάβω από πού έρχεται, με τον κύριο Παναγιώτη και τον συνάδελφό μου να με κοιτάζουν έκπληκτοι. Μάλλον από τον πράσινο κάδο ακούγεται.

Πηγαίνω κοντά, ρίχνω μια ματιά περιμετρικά αλλά τίποτα. Ανοίγω το καπάκι και το νιαούρισμα που άκουγα, δεν είμαι τρελός τελικά, γίνεται πιο δυνατό. Πιάνω μια μεγάλη μαύρη σακούλα σκουπιδιών και με τα δύο μου χέρια, αφού είναι πιο βαριά από ότι νόμιζα, την παραμερίζω και τότε την βλέπω. Μία κόκκινη πετσέτα που πρέπει να ήταν άσπρη κάποτε, με κάτι μέσα της τυλιγμένο που κουνιέται, κάνει τον ήχο μου με έφερε μέχρι εδώ. Με ένα ξύλο μετακινώ προσεκτικά την πετσέτα και αυτό που είναι μέσα της κουνιέται περισσότερο. Τελικά η πετσέτα ανοίγει και μένω με το στόμα ανοικτό.

- Μια καθαρή πετσέτα, γρήγορα! Γιάννη, ρώτα ποιο εφημερεύει και πες τους να μας περιμένουν. Εδώ μέσα έχει ένα μωρό...

2

- Γεια σας και πάλι κύριε Παναγιώτη. Ήρθαμε όσο μπορούσαμε πιο γρήγορα. Δεν πιστεύω να πάτησε κανείς μέσα;
- Μην ανησυχείτε, δεν άφησα κανέναν. Τι έγινε με το μωράκι;
- Όλα καλά. Φτάσαμε στο νοσοκομείο σε λιγότερο από 10 λεπτά. Πήγαμε βέβαια να τρακάρουμε καμιά δεκαριά φορές. Είχε απίστευτη κίνηση αλλά φτάσαμε όλοι σώοι. Δεν ήρθε ακόμα η σήμανση βλέπω...
- Δεν ήρθε κανείς. Άρχισε να μαζεύεται κόσμος, ξέρετε, περίεργοι αλλά τους έδωξα όλους.

- Μήπως υπάρχει κάπου βρύση; Η στολή μου και τα χέρια μου είναι γεμάτα αίμα.

- Εννοείται. Ελάτε επάνω στο σπίτι μου.

Ούτε τα χέρια μου ήθελα να πλύνω, ούτε να καθαρίσω τη στολή μου. Ήθελα μια δικαιολογία για να γυρίσω στον τρίτο όροφο. Εκεί που φαίνεται ότι ξεκίνησαν όλα. Ο συνάδελφός μου έμεινε στην είσοδο και άπλωσε την κίτρινη κορδέλα για να αποκλείσει τον χώρο από τους περαστικούς και αυτούς που θα προσπαθούσαν να αναπτύξουν τις ικανότητες του ντετέκτιβ που όλοι κρύβουν μέσα τους.

- Πήρατε την κόρη σας τηλέφωνο;

- Σας είπα δεν απαντάει όταν είναι στη δουλειά. Θα με πάρει όμως όταν δει την κλήση μου στο διάλειμμα της.

Εκείνη τη στιγμή έσβησε το φως του διαδρόμου και πριν με προλάβει ο κύριος Παναγιώτης πάτησα αντί για τον διακόπτη που ανάβει το φως, το κουδούνι του διαμερίσματος της κόρης του. Αμέσως μετά έκανα ότι βρήκα τον σωστό διακόπτη και η όρασή μας επανήλθε.

Ο ηλικιωμένος κύριος πέρασε δίπλα μου και κατευθύνθηκε προς το διαμέρισμά του. Έβγαλε τα κλειδιά του και λίγο πριν ανοίξει, ακούσαμε την άλλη πόρτα του ορόφου να ξεκλειδώνει από μέσα. Η πόρτα μισάνοιξε.

- Γεια σου μπαμπά, τί έγινε εδώ; Τι αίματα είναι αυτά;

- Εδώ είσαι; Δεν πήγες στη δουλειά; Σε έπαιρνα τηλέφωνο.

- Δεν ήμουν πολύ καλά και έμεινα σπίτι. Τώρα ξύπνησα.

Άρπαξα και πάλι την ευκαιρία.

- Συγγνώμη, μπορώ να πλύνω κάπου τα χέρια μου; Σας πειράζει;

- ...

- Εννοείται κύριε αστυνόμε, περάστε, τι να την πειράζει την Κατερίνα μου.

Μπήκα στο σπίτι και έριξα μια γρήγορη ματιά σε όλο τον χώρο που είχα στο οπτικό μου πεδίο όμως δεν παρατήρησα κάτι περίεργο. Όλα φαινόταν στη θέση τους.

- Πού είναι το μπάνιο;

Κοίταξα την κοπέλα που είχε χάσει το χρώμα της, έκανε δύο βήματα προς τα πίσω και κάθισε στον καναπέ χωρίς να αρθρώσει λέξη.

- Τί έπαθες βρε κορίτσι μου; Δεύτερη πόρτα στα δεξιά αστυνόμε.

Έπιασα το χερούλι της πόρτας και την άνοιξα σιγά. Μπίνγκο! Σε όλο το μπάνιο υπήρχε αίμα, πολύ αίμα. Στο πάτωμα, στον νεροχύτη, στην ντουζιέρα, παντού.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΠΙΝΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Το Απρόσμενο

Λουσμένη στον ιδρώτα πετάχτηκε για ακόμα μία φορά...πάλι το ίδιο όνειρο ήρθε να της κόψει την ανάσα να την αφήσει άυπνη, κάθε φορά που προσπαθούσε να κλείσει για λίγο τα μάτια της. Οι δαίμονες ερχόντουσαν ξανά και ξανά.

Πόσο κουρασμένη και εξαντλημένη ένιωθε, το σώμα της δεν άντεχε άλλη αϋπνία..

Κάθε μέρα το ίδιο όνειρο κάθε μέρα επί τρεις μήνες τώρα ζούσε τον ίδιο εφιάλτη.

Η ζωή της είχε γίνει η ίδια εφιάλτης... δεν ζούσε πλέον ήταν ζωντανή νεκρή.

Τα ρούχα απάνω της ξένα, το πρόσωπο της χλωμό, τα μάτια της με μαύρους κύκλους.

Όλη της η ζωή εκεί... στο μοιραίο εκείνο βράδυ, σε εκείνο το ταξίδι που πάγωσε ο χρόνος όταν τα γέλια κατέληξαν σε κλάματα και οδυρμούς.

Ήταν προπαραμονή πρωτοχρονιάς όταν πήραν την απόφαση τελευταία στιγμή να πάνε ένα ταξίδι, σε μια τρέλα της στιγμής... ενώ είχαν αποφασίσει να μην πάνε πουθενά, αλλά αυτό αγάπησαν ο ένας στον άλλον: την τρέλα τους. Έβαλαν δύο ρούχα σε μία βαλίτσα κι έφυγαν.

Ο Αντώνης, η Χριστίνα και ο μικρός Νικόλας ήταν μόλις έξι μηνών και κάπου αυτό είχε βάλει λίγο φρένο στην τρέλα τους, όμως αυτή τη φορά δεν έκαναν πίσω... μπήκαν στο αυτοκίνητο μες την τρελή χαρά και ξεκίνησαν το ταξίδι τους. Είχαν διανύσει ήδη αρκετά χιλιόμετρα ήθελαν λίγο για να φτάσουν στον προορισμό τους,σε όλο το ταξίδι ήταν χαρούμενοι γελούσαν και τραγουδούσαν.

Δευτερόλεπτα χρειάστηκαν για να χαθούν όλα, είχε γυρίσει πίσω να σκουπίσει το στοματάκι του μικρού Νικόλα από τα σάλια που έτρεχαν επειδή έβγαζε δοντάκια, όταν γυρίζοντας στην θέση της το μόνο που πρόλαβε να φωνάξει ήταν “Αντώνηηη” βλέποντας το αυτοκίνητο να έρχεται κατά πάνω τους... και μετά σιωπή... κενό... σκοτάδι.

Όταν άνοιξε τα μάτια της προσπάθησε να καταλάβει που βρισκόταν και τι έχει συμβεί. Γιατροί και νοσοκόμες ήταν πάνω από το κεφάλι της..έκανε μια προσπάθεια να σηκωθεί αλλά πονούσε παντού. Τους κοιτούσε με τα θολωμένα της ματιά και η πρώτη της κουβέντα ήταν...

-Το μωράκι μου; ο άντρας μου; κατάφερε να ψελλίσει.

Γιατροί και νοσοκόμες κοιτούσαν ο ένας τον άλλον..

- Απαντήστε μου, τούς φώναξε με όση δύναμη της είχε απομείνει..

- Ηρεμήστε, της είπε ένας γιατρός, θα τα πούμε όλα, προσπαθήστε να είσαστε ήρεμη, φέρετε σοβαρά τραύματα και θα πρέπει να μην πιέζετε τον εαυτό σας.

- Σας παρακαλώ πείτε μου πού είναι το παιδί μου ο άντρας μου είναι καλά... ας μου απαντήσει κάποιος..

Εκείνη τη στιγμή την πλησίασε μια γυναίκα, γιατροί και νοσοκόμες έκαναν πίσω..

Της χάιδεψε το κεφάλι λέγοντας της να ηρεμήσει..ενώ μια νοσοκόμα της χορηγούσε μια ηρεμιστική ένεση.

Η Χριστίνα την κοιτούσε και κρεμόταν από τα χείλη της...

Η ψυχολόγος άρχισε να της λέει ότι ο άντρας της είχε τραύματα αλλά ήταν καλά, σε σταθερή κατάσταση και εκτός κινδύνου και για το παιδί της πώς... δεν υπήρχε!

Όχι πώς δεν ήταν στην ζωή αλλά πως δεν τον βρήκε κάνεις στον τόπο του ατυχήματος...

Και έχασε ξανά τις αισθήσεις της.

Οι μήνες περνούσαν...

Ο Αντώνης και η Χριστίνα είχαν αναρρώσει από τα τραύματα, η ψυχή τους όμως αρρώσταινε κάθε μέρα και πιο πολύ.

Δεν μπορούσαν να δεχτούν την εξαφάνιση του παιδιού τους, πώς σε μια στιγμή το έχασαν από την αγκαλιά τους.

Κάθε μέρα πήγαιναν στο αστυνομικό τμήμα μήπως έχουν κάποιο νέο... κάθε μέρα όμως η ίδια απάντηση πώς δεν έχουν και αν είχαν θα ήταν οι πρώτοι που θα τηλεφωνούσαν...

Ένα πρωί καθώς έπιναν καφέ με τον Αντώνη είχε μείνει να τον κοιτάζει χαμένη στις σκέψεις της.. της μιλούσε και δεν τον άκουγε καν..

- Χριστίνα σου μιλάω δεν με ακούς;

Η Χριστίνα προσπερνώντας εντελώς τα λόγια του, του είπε:

- Αντώνη σήκω να ντυθείς.

- Γιατί να ντυθώ;

- Ντύσου να φύγουμε σου λέω.

- Να πάμε που ;

- Να πάμε εκεί..

- Όχι πάλι Χριστίνα, όχι, έχουμε πάει πόσες φορές, σε παρακαλώ όχι πάλι...

- Αντώνη αν δεν έρθεις θα πάω μόνη μου...

Έσβησε το τσιγάρο της και κατευθύνθηκε προς την κρεβατοκάμαρα για να ετοιμαστεί.

- Κοριτσάκι μου...

Της είπε, ακολουθώντας την και πιάνοντας την από το πρόσωπο.

- Έχουμε πάει πόσες φορές δεν θα βρούμε τίποτα...είναι μια λεωφόρος... δεν έχει τίποτα.. δεν θα βρούμε πάλι τίποτα..

- Αντώνη θα πάω ξανά και ξανά δεν θα σταματήσω να πηγαίνω... πρέπει να βρω το παιδί μου...το παιδί μας Αντώνη, είπε κατεβάζοντας τα χέρια του από το πρόσωπο που ήταν γεμάτα δάκρυα.

Ήταν πάλι εκεί.

Όταν έφτανε σε αυτό το σημείο ζούσε ξανά και ξανά την ίδια σκηνή: να σκουπίζει το στοματάκι του Νικόλα της, να φωνάζει “Αντώνη” και μετά σκοτάδι...

Σαν τον καθημερινό της εφιάλη που βλέπει κάθε μέρα τον Νικόλα της να απλώνει τα χεράκια του να τον παίρνει στην αγκαλιά της και μετά να εξαφανίζεται μέσα από τα χέρια της.

Άναψε ένα τσιγάρο και άρχισε να κοιτάζει γύρω της... κοιτούσε ξανά και ξανά χωρίς να ξέρει και η ίδια τι ψάχνει να βρει.

Το βλέμμα της καρφώθηκε εκεί στις καλαμιές, κάτι είδε να κινείται, εστίασε το βλέμμα της ακόμα πιο πολύ και προσπάθησε να δει αν είναι κάποιο ζώο. Όμως όχι δεν ήταν ζώο, ήταν άνθρωπος, πέταξε το τσιγάρο στην ασφαλτο και πλησίασε με γοργό βήμα.

Ο Αντώνης της φώναζε αλλά τίποτα, άρχισε λοιπόν να τρέχει και αυτός από πίσω της.

Οι καλαμιές χαράκωναν τα χέρια της καθώς τις παραμέριζε για να περάσει αλλά και για να έχει πιο καλή οπτική επαφή. Έβαλε όση δύναμη είχε και απλώνοντας τα χέρια της την έπιασε.. ήταν μια γυναίκα γύρω στα σαράντα, ατημέλητη με ρούχα κουρελιασμένα.

Την κρατούσε τόσο σφιχτά να μην της φύγει.

Η γυναίκα την κοιτούσε τόσο φοβισμένη...

-Μίλα μου, άρχισε να της λέει η Χριστίνα, πες μου που είναι το μωράκι μου μιλά μου της έλεγε φωνάζοντας και την ταρακουνούσε μπρος πίσω!

Ο Αντώνης δεν μπορούσε να πιστέψει όλο αυτό που έβλεπε μπροστά του..

-Χριστίνα, της φώναζε άφησε την γυναίκα κάτω τι κάνεις την πονάς, δεν βλέπεις πόσο τρομαγμένη είναι! Τι δουλειά έχει με το παιδί μας, τι κάνεις;

Η Χριστίνα βρισκόταν σε αμόκ, κάτι μέσα της της έλεγε ότι είχε το παιδί της ή αν δεν το είχε τουλάχιστον κάτι ήξερε! Κάθε φορά που βρισκόταν εκεί ένιωθε μία παρουσία... αυτή τη φορά όμως πήρε σάρκα και οστά.

Το μυαλό της μπορεί να ήταν θολό, το ένστικτο της όμως της φώναζε πως έχει δίκιο.

Η γυναίκα πάλεψε να φύγει αλλά μάταια, τα χέρια της Χριστίνας είχαν κλειδώσει και δεν άνοιγαν όσο κι αν και ο

Αντώνης προσπαθούσε να την φέρει στην πραγματικότητα.

-Πήγαινε με εκεί, της φώναζε, ξέρω πώς έχεις το παιδί μου!

Η γυναίκα, που είχε μείνει να την κοιτάει με δάκρυα να τρέχουν από τα μάτια της, κατέβασε το κεφάλι και της είπε:

- Θα σε πάω..

Ο Αντώνης ένιωσε το αίμα του να παγώνει...να κοιτάζει μια την ξένη γυναίκα και μια την Χριστίνα που κρατούσε ακόμα την άλλη σφιχτά κοιτάζοντας την μες τα μάτια..

Μετά από αυτό η Χριστίνα κατέβασε τα χέρια της και την άφησε ελεύθερη.

Η γυναίκα τους οδήγησε σε μια μισογκρεμισμένη καλύβα, άνοιξε την πόρτα την οποία είχε κλειδωμένη με μια χοντρή αλυσίδα και ένα σκουριασμένο λουκέτο.

Ήταν εκεί... μέσα σε ένα παλιό φθαρμένο πάρκο με μια τρύπια θαλασσί παιδική κουβερτούλα.

Η Χριστίνα και ο Αντώνης έσκυψαν από πάνω με την καρδιά τους να κοντεύει να σπάσει...τον πήρε η Χριστίνα στην αγκαλιά της, ακούμπησε το κεφαλάκι του στο στήθος της γονάτισε κάτω και τον φιλούσε τρυφερά, ο εφιάλτης είχε πια τελειώσει και η Χριστίνα δεν θα ξυπνούσε ξανά με άδεια αγκαλιά. Γύρισε το βλέμμα της στη γυναίκα που την κοιτούσε και αυτή με δάκρυα στα μάτια και το μόνο που της είπε η Χριστίνα ήταν:

-Γιατί;

Η γυναίκα κατέβασε το κεφάλι και δεν μίλησε...

Αργότερα έμαθαν από την Αστυνομία ότι είχε χάσει τα λογικά της όταν πέθανε ο γιος

της, που τότε ήταν ενός έτους, και πώς μετά από το συμβάν άνοιξε την πόρτα του σπιτιού της και εξαφανίστηκε. Κάνεις δεν την ξαναείδε από τότε.

Δεν ζήτησαν ποτέ την τιμωρία της, τους έφτανε που είχαν ξανά στην αγκαλιά τους τον μικρό τους Νικόλα!

ANNA ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Κάποτε τα Πάντα Ήσουν Εσύ

Η ώρα είναι μία το ξημέρωμα. Το δωμάτιο είναι σκοτεινό και κρύο. Η απουσία σου είναι ανυπόφορη. Στριφογυρνώ στο άδειο κρεβάτι, αναζητώντας την λύτρωση. Ο ύπνος μοιάζει ξένος. Έχω χάσει την αίσθηση του χρόνου. Θαρρείς και χθες ήταν η ημέρα που χάθηκαν όλα. Το αεράκι με αγκαλιάζει σαν χνουδωτή κουβέρτα και με νανουρίζει γλυκά. Έφτασα στο σημείο να το παρακαλώ να μην σταματήσει να μου τραγουδά. Μου θυμίζει εσένα. Είμαι αξιολύπητη. Δεν μπορώ να σε βγάλω από το μυαλό μου. Κλείνω τα μάτια μου και υπάρχουν μόνο εσύ. Το χαμόγελό σου. Η αγγελική σου φωνή που μου τραγουδούσε κάθε βράδυ πριν κοιμηθώ. Σε μισώ. Ο θυμός με επαναφέρει στο σκοτάδι που άφησες πίσω σου. Το μπουκάλι κρασί είναι ήδη στα χείλη μου προτού συνειδητοποιήσω πως το κρατώ. Είχες δίκιο τελικά, μόνο αυτό μου κρατά συντροφιά πια.

Το δωμάτιο μοιάζει με εμπόλεμη ζώνη. Το χάος έχει νικήσει όμως. Το φως σιγά σιγά χάνεται. Προσπαθώ με νύχια και με δόντια να το κρατήσω ζωντανό, να του εξηγήσω πως χωρίς αυτό δεν έχει νόημα πια να ζω. Πόσο οξύμωρο όμως είναι που για εμένα το φως ήσουν εσύ; Πόσο άδικο είναι που το παίρνεις και αυτό μαζί σου; Το πέταξες μέσα στην βαλίτσα σου, σαν τα τσαλακωμένα σου πουκάμισα που με κόπο προσπαθούσα να τα κρατήσω στην αγκαλιά μου. Το βλέμμα μου πέφτει στα σκισμένα γράμματα που μου έστελνες. Πόσο ψεύτικα ήταν τα λόγια σου τότε; Μιλούσες για την αγάπη και τον έρωτα σαν να κατοικούσαν στην ψυχή σου, ενώ στην πραγματικότητα όλα ήταν ένα ψέμα. Τι ήμουν τελικά για εσένα; Ένα μικρό κεφάλαιο, ξεχασμένο στις ατέλειωτες σελίδες του βιβλίου σου; Ε, λοιπόν για εμένα ήσουν ολόκληρο μυθιστόρημα, μην σου πω πως στο δικό μου βιβλίο είχαμε κερδίσει και βραβείο.

Τα πόδια μου τα νιώθω μουδιασμένα, έχω την εντύπωση πως αισθάνομαι ολόκληρη μουδιασμένη. Προσπαθώ να σηκωθώ από αυτό το εφιαλτικό στρώμα, μα το σώμα μου δεν λέει να υπακούσει. Κάποτε ήταν το αγαπημένο μου. Ήταν ένα μέρος γαλήνης, ηρεμίας και ζεστασιάς. Ακόμα θυμάμαι την ημέρα που αποφασίσαμε να πάμε να ψάξουμε το καλύτερο, το πιο μαλακό στρώμα που υπήρχε στην αγορά. Στα χείλη μου σχηματίζεται ένα αχνό χαμόγελο, τι μου είχες πει εκείνη τη μέρα; Πως δεν γίνεται μια γυναίκα σαν εμένα, γλυκιά και τρυφερή σαν πούπουλο, να μην κοιμάται και σε ένα. Το ίδιο κιόλας βράδυ έκλεισες εισιτήρια να πάμε στο Παρίσι. Όταν σε ρώτησα γιατί συγκεκριμένα στο Παρίσι, μου απάντησες με ένα λαμπερό χαμόγελο και μου είπες «Αγάπη μου, δεν υπάρχει καλύτερη μάρκα κρεβατιών από την Trec-ca στο Παρίσι». Δεν ήξερα την μάρκα αυτή αλλά ούτε και με ένοιαζε. Ήμουν η πιο ευτυχισμένη γυναίκα του κόσμου, έτσι πιστευα δηλαδή. Τι χαρά είχαμε όταν ετοιμάζαμε τα πράγματα μας. Είχες κλείσει για τέσσερα βράδια. Δεν ήξερα τι να πρωτοβάλω στην βαλίτσα μου. Θαρρείς και ήταν το ταξίδι της ζωής μου. Το επόμενο κιόλας πρωί ήμασταν στο αεροδρόμιο.

Όλα έγιναν τόσο γρήγορα, σαν όνειρο πέρασε το ταξίδι αυτό. Πότε πήγαμε, πότε γυρίσαμε, πότε μας έφεραν το κρεβάτι στο σπίτι και πότε έγινε δικό μας, ακόμα μοιάζει σαν να έγινε μέσα σε μια μέρα. Μα τα συναισθήματα ήταν εκεί, τόσο

έντονα, δυνατά. Με είχαν κυριεύσει. Με είχε κυριεύσει η ξεγνοιασιά σου, τα λουλούδια σου, η μυρωδιά σου. Με είχες κυριεύσει εσύ ολόκληρος. Κάθε χτύπος της καρδιάς μου αντιστοιχούσε με το κάθε φιλί που απελπιστικά αναζητούσα να μου χαρίσεις. Αθόρυβα εισχωρούσες στην ψυχή μου και σκαρφάλωνες μέχρι τις σκέψεις μου, ώστε να υπάρχουν μόνο εσύ. Κάθε ψίθυρος σου, ήταν μια καινούργια αλήθεια. Πόσο εύκολο σου ήταν να με κατακτήσεις ολοκληρωτικά; Πόσο εύκολο ήταν να πιστέψω την κάθε λέξη που έφευγε από τα χείλη σου; Θέλω να κάνω εμετό.

Ανοίγω απότομα τα μάτια μου. Ζαλίζομαι. Γυρίζω προς το κομοδίνο να κοιτάξω τι ώρα είναι. Μα αντί για το ρολόι, αντικρίζω μια μαραμμένη μαργαρίτα. Ξεχασμένη πάνω στο κομοδίνο, δίπλα από το μισοάδειο μπουκάλι κρασί. Ανασηκώνομαι σιγά σιγά στο κρεβάτι ώστε να γείρω το κεφάλι μου στο κεφαλάρι. Κρατώ την ξεχασμένη μαργαρίτα προσεκτικά στα δάκτυλά μου και αργά αργά τραβώ τα ετοιμόρροπα καφετιά πέταλα. Μ' αγαπά, δε μ' αγαπά, μ' αγαπά, δε μ' αγαπά. Δε μ' αγαπά. Πετώ με δύναμη, στην άλλη άκρη του δωματίου, ό,τι είχε απομείνει από την καταραμένη αυτή μαργαρίτα. Με θυμό πάω να σηκωθώ από το κρεβάτι, μα το σκοτάδι με κατακλύζει και πέφτω ξανά. Ακόμα μια ανάμνηση εισχωρεί στο μυαλό μου. Δες και τις έχω τόσο πολύ ανάγκη που μέσα στο σκότος, ακόμα και τώρα μου δίνουν ελπίδα.

Στην ανάμνηση αυτή, θα τολμήσω να πω ότι σε ερωτεύτηκα ξανά από την αρχή. Ήταν η μοιραία ημέρα που αποφασίσαμε να αγοράσουμε το σπίτι αυτό. Θα μπορούσε να πει κανείς πως ήμασταν λιγάκι απεγνωσμένοι στην αρχή. Κάθε μέρα, πηγαίναμε να δούμε και ένα καινούργιο σπίτι, μα κανένα δεν μας κέρδιζε. Το ένα θα ήταν πολύ μικρό, το άλλο πολύ μεγάλο ή πολύ σκοτεινό. Όλο κάτι βρίσκαμε που δεν μας άρεσε. Οι μέρες περνούσαν. Η απελπισία μεγάλωνε. Ο μεσίτης μας είχε αναφέρει μια μονοκατοικία λίγο πιο έξω από το κέντρο αλλά εμείς θέλαμε να βρισκόμαστε κάπου κεντρικά γιατί βόλευε στις μετακινήσεις. Πέρασε ο καιρός και μέσα στην απόγνωση μας αποφασίσαμε να πάμε να δούμε αυτό το σπίτι στα προάστια. Σκεφτήκαμε πως δεν έχουμε κάτι να χάσουμε. Οπότε κλείσαμε ραντεβού και την επόμενη κιάλας μέρα πήραμε το αμάξι και οδηγήσαμε μέχρι εκεί. Είκοσι λεπτά μας πήρε περίπου, δεν ήταν και τόσο μακριά τελικά. Μόλις φτάσαμε, η ατμόσφαιρα ξαφνικά έγινε πιο γλυκιά. Θα μπορούσε να πει κανείς πως αυτό που αντίκριζα μπροστά μου ήταν το σπίτι των ονείρων μου. Μια μονοκατοικία, με βικτωριανά χαρακτηριστικά και με θέα την λίμνη. Αυτό όμως που με κέρδισε στο λεπτό ήταν η μεγάλη, καταπράσινη, επιβλητική ιτιά. Βρισκόταν στον κήπο του σπιτιού λίγα μέτρα πιο μπροστά από την λίμνη. Η εικόνα μπροστά μου ήταν μαγευτική. Γύρισα να σε κοιτάξω και τα μάτια μας επικοινωνήσαν μόνα τους. Ήταν σημάδι. Το σπίτι αυτό έγινε δικό μας την ίδια μέρα. Δεν είχε καν σημασία πως ήταν εσωτερικά. Αρκούσε μόνο η ιτιά.

Ο ενθουσιασμός ήταν στα ύψη. Η μετακόμιση έγινε πολύ γρήγορα και αποτελεσματικά. Θυμάμαι ήμουν έξω κάτω από την ιτιά και αγνάντευα το μαγευτικό τοπίο μπροστά μου. Ήρθες δίπλα μου, με φίλησες στο μάγουλο και με πήρες μια ζέστη αγκαλιά. Το επόμενο πρωί με ξύπνησες με μια έκπληξη. Κάτω από την ιτιά είχες φτιάξει μια φωλίτσα. Την φωλίτσα μας, έτσι την είχες αποκαλέσει. Είχες βάλει κάτω στο γρασίδι πολλές πολύχρωμες κουβέρτες, την μια δίπλα στην άλλη και από πάνω τέσσερα μεγάλα μαξιλάρια. Ήταν ό,τι πιο όμορφο είχα δει. Αρχισα να γελάω ασταμάτητα. Η χαρά μου ήταν απεριγράπτη. Σε φίλησα τόσο γρήγορα που πέσαμε κάτω. Κάναμε έρωτα εκείνη την ημέρα, μέσα στην φωλίτσα μας. Ο χρόνος κυλούσε σαν νερό, κάθε μέρα έκανα και κάτι διαφορετικό ώστε να διαμορφώσω τον χώρο μας έτσι όπως τον θέλαμε. Ζεστό, φιλόξενο, γεμάτο χρώματα, ζωντάνια και πολλή αγάπη. Το αγαπημένο μου κομμάτι όμως ήταν όταν άρχισα να ασχολούμαι με τον κήπο. Ήμουν χαμένη για ώρες μέσα στο πράσινο και τις διάφορες μυρωδιές των λουλουδιών που ήθελα να φυτέψω. Ένωθα πως ζωγράφιζα. Ο πίνακας ήταν ο κήπος, τα διάφορα είδη λουλουδιών τα χρώματα και εγώ το πινέλο. Έτσι, ξεκίνησε μια διαδικασία ατελείωτης ξεγνοιασιάς. Ήμουν τόσο ενθουσιασμένη και χαρούμενη που είχα όλες αυτές τις ασχολίες με το σπίτι που σε έχασα λιγάκι. Την ημέρα που τελείωσα τον κήπο, και

φύτεψα και την τελευταία μαργαρίτα κάτω από την ιτιά, δεν μπορούσα να περιμένω να στον δείξω. Με πήρε ο ύπνος στον καναπέ.

Τα δάκρυα μου πέφτουν σαν καταρράκτες με όλες αυτές τις εικόνες. Κοιτώ έξω από το παράθυρο και αυτό που αντικρίζω δεν έχει καμία σχέση με την ζωγραφιά που θυμάμαι πως ήταν. Ακόμα και έξω επικρατεί ένα χάος. Τα μαξιλάρια είναι λερωμένα με χρώμα, οι κουβέρτες διάσπαρτες και οι μαργαρίτες κομμένες σε χίλια κομμάτια. Ο αέρας τα διάλυσε και τα πήρε όλα μαζί του. Θαρρείς και είχατε συνεννοηθεί να τα καταστρέψετε όλα στο πέρασμα σας. Τα μάτια μου πονούν με το θέαμα που βρίσκεται μπροστά μου. Σέρνω την κουρτίνα προς τα δεξιά ώστε να κρύψω τον αφόρητο πόνο που μου προκαλεί το θέαμα αυτό. Μα ποιον κοροϊδεύω; Πονάω που είμαι στο σπίτι αυτό, πονάω που με αγγίζουν τα σεντόνια που αγκάλιαζαν το σώμα σου και πονάω που δεν βρίσκεσαι πια εδώ.

Νιώθω το στόμα μου στεγνό. Πίνω άλλη μια γουλιά από το μπουκάλι κρασί. Άδειασε και αυτό. Πρέπει να πάω να πάρω κι άλλο. Γιατί τελειώνουν τόσο γρήγορα τα αναθεματισμένα; Θα είναι η πέμπτη φορά που θα κατέβω στην κουζίνα. Είναι αστείο αν το σκεφτείς. Αυτό που έλεγες πως μου κάνει κακό, είναι αυτό που δεν πήρες μαζί σου φεύγοντας. Πήρες όλα τα αλλά, εκτός από αυτό. Να που βρήκα και κάτι για να σε ευχαριστήσω. Κόκκινες σταγόνες κυλούν στο σαγόνι μου και πέφτουν στο χαλί. Δεν με νοιάζει όμως. Ας λερωθούν όλα. Δεν αξίζει τίποτα πια. Γιατί δεν άξιζες ποτέ εσύ και έκανα το λάθος να σε ερωτευτώ δίχως λογική. Έπεσα θύμα του ενθουσιασμού και της απεγνωσμένης ελπίδας να γευτώ και εγώ τον παθιασμένο αυτόν έρωτα που άκουγα να μου λένε από μικρό κοριτσάκι. Μα δεν θέλω να θυμάμαι τίποτα. Θέλω να χαθούν όλα, όπως χάθηκαν και εσύ. Θέλω να ξεχάσω τα πάντα. Γιατί για εμένα κάποτε τα πάντα ήσουν εσύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ

Μάχη με τον Χρόνο

Ήταν μια μέρα όπως όλες οι άλλες, μόνο αυτό μπορώ να πω με σιγουριά. Μόλις είχα γυρίσει από το σχολείο, έστρωσα το τραπέζι ενώ η γιαγιά μου ολοκλήρωνε τις ετοιμασίες του φαγητού – ίσως το τραπέζι να ήταν ήδη στρωμένο τώρα που το σκέφτομαι – και κάθισα περιμένοντας ανυπόμονα το φαγητό.

Η νοστιμιά του φαγητού της γιαγιάς μου είναι ασύγκριτη με ό,τι και να έχω δοκιμάσει στη ζωή μου. Αυτό το αποδίδω στην αγάπη και το μεράκι με τα οποία ετοίμαζε τα γεύματά μου, όπως επίσης και σε μια μεροληψία από πλευράς μου. Εκείνη τη μέρα φαντάζομαι ότι, όπως συνήθως, στο διάστημα που μεσολάβησε από τη στιγμή που κάθισα στο τραπέζι μέχρι το σερβίρισμα, η μύτη μου είχε σπάσει και σίγουρα μπορούσα ήδη να γευτώ αυτό που ακόμα δεν είχε έρθει σε επαφή με τους κάλυκες της γλώσσας μου – όμως αδυνατώ να θυμηθώ τι έφαγα εκείνη τη μέρα.

Μόλις κάθισα, η πόρτα στο τέλος του διαδρόμου άνοιξε. Ο παππούς μου βγήκε από το δωμάτιό του για να κάτσει μαζί μας στο τραπέζι. Ενώ βάδιζε προς το μέρος μου με χαιρέτησε, με λόγια που δεν είμαι σε θέση να ανακαλέσω, καθώς παρατήρησα κάτι περίεργο στο περπάτημα του, το οποίο με απορρόφησε.

Καθώς βάδιζε, το γόνατο του δεξιού του ποδιού πεταγόταν ακαριαία, με έναν τρόπο βίαιο, προς τα έξω, σαν η άρθρωση να είχε αγανακτήσει πια και να ήθελε να δραπετεύσει από το σώμα για να αναζητήσει το υγρό που στερούταν. Το πιο φρικτό όμως, αυτό που μου προκαλούσε μια αφόρητη δυσφορία, αυτό που συνόδευε αυτήν την αλλόκοτη κυκλική τροχιά του ποδιού που προέκυπτε σε κάθε του βήμα με το δεξί, η οποία μου άφησε μια μεταλλική γεύση στο στόμα – έχωσα ένα μου δάχτυλο στο στόμα, ώστε να βεβαιωθώ ότι τα ούλα μου δεν είχαν ματώσει – ήταν αυτή η ανεπαίσθητη κίνηση του κεφαλιού, ένα ελαφρύ τίναγμα προς τα πίσω που έδινε την εντύπωση ότι υποβαλλόταν κάθε τόσο σε ηλεκτροσόκ, το οποίο πάσχιζε να κρατήσει κρυφό.

Τα σαγόνια μου σφίχτηκαν μπροστά σε αυτό το θέαμα, ένιωθα τα δόντια μου να τρίζουν στον ρυθμό των βημάτων του και με αιχμαλώτισε μια αβυσσαλέα θλίψη, καθώς για πρώτη φορά αντιλήφθηκα πραγματικά την ανελέητη δύναμη της Φθοράς πάνω σε ένα από τα αγαπημένα μου πρόσωπα. Ένιωσα μια απέραντη αδικία μέσα μου. Μια κραυγή ήχησε από τα έγκατα της ψυχής μου, έσπασε το φράγμα των ματιών μου, και εκδηλώθηκε ως ένα δάκρυ που σκούπισα βιαστικά. Και τότε ένα πείσμα φούντωσε μέσα μου, καθισμένος όπως ήμουν στο τραπέζι, παρέα με δύο σακατεμένες φιγούρες που τόσο αγαπούσα, ένα πείσμα να μην επιτρέψω σε όλες τις ιδιαίτερες υφές της ύπαρξής τους που μου είχαν αποκαλυφθεί μέσα στα χρόνια να σβήσουν μαζί με το σώμα τους.

Δεν είμαι σε θέση να ανακαλέσω τίποτα άλλο σχετικά με τη συγκεκριμένη μέρα, εκτός από το όνειρο που είδα εκείνο το

βράδυ.

Μια μαύρη τρύπα με ρουφάει. Μια μαύρη τρύπα με ένα πρόσωπο αινιγματικό. Ένα πρόσωπο με σοφά μάτια και βλέμμα γεμάτο αδιαφορία. Από στιγμή σε στιγμή θα βυθιστώ στο σκοτάδι. Ξαφνικά ένα ρολόι εμφανίζεται στα χέρια μου. Ένα ρολόι δίχως δείκτες. Αρχίζω να το κραδαίνω προς τη μεριά της, κρύβοντας τον φόβο μου. Και τότε η υποταγή μου στο βαρυτικό της πεδίο παύει. Μένω μετέωρος στο κενό. Ο θρίαμβος μου με φέρνει σε μια κατάσταση ηδονικού γέλιου – ύστερα σκοτάδι.

Άνοιξα τα μάτια μου με μια υβριστική διάθεση, με μια έπαρση και μια επιθυμία τόσο μεγάλη να ρέει μέσα μου, σαν τα ερυθρά μου αιμοσφαίρια να την παρεξηγούν για οξυγόνο – ναι, θα χάριζα απλόχερα την αιωνιότητα, σε αυτά που θα έκρινα άξια.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Και Όλα Τελείωσαν... Δίχως μια Λέξη

1η Ιουνίου 2022 01.30

Η χειρότερη νύχτα της ζωής της, θα μπορούσε κάποιος να πει με απόλυτη βεβαιότητα, ίσως και δυσκολότερη από τη βραδιά που την καλέσανε από τη ΜΕΘ για να της πούνε ότι ο μπαμπάς της έφυγε μετά από πάλη 50 ημερών με covid και καρκίνο παρέα. Θάνατος, πόνος, θλίψη, απογοήτευση για πόσο ακόμη; Πάνε δύο χρόνια τώρα που το ένα έρχεται μετά το άλλο, σαν να της λέει η ζωή «πολλά σου έδωσα κοπελιά μου, απλόχερα όλα αυτά τα χρόνια χαλάρωσε... έχουν και άλλοι σειρά». Μάθε λοιπόν ότι ο θάνατος, οι αρρώστιες των δικών σου και οι δικές σου, η δυστυχία και η απιστία φυσικά δεν είναι προνόμιο μόνο των άλλων οικογενειών αλλά και της δικής σου τώρα πια. Ξύπνα!

Και ναι, ξύπνησε... το κατάφερε, κατάφερε να ξεκλειδώσει το κινητό του άντρα της, την κλειδωμένη κρυφή του συνομιλία με μια άλλη, μηνύματα, φωτογραφίες και βίντεο όλα ξεπροβάλανε μπροστά στα μάτια της ενώ εκείνη κλειδωμένη στο μπάνιο προσπαθούσε να αναπνεύσει και να κρατηθεί για να μην λιποθυμήσει. Για να προλάβει να δει και να διαβάσει όσα πιο πολλά μπορεί πριν ξημερώσει. Όσα πιο πολλά μπορεί για να πειστεί ότι δεν ζει ένα όνειρο, ότι δεν μπορεί να συμβαίνει αυτό, όχι, όχι από εκείνον. Δύο ανθρώπους εμπιστευόταν και αγαπούσε σε αυτό τον κόσμο πέρα από τα παιδιά της, την μαμά της και εκείνον. Είναι μαζί 27 χρόνια, είναι ο άνθρωπός της, ο φίλος της, ο σύντροφός της. Εκείνος στον οποίο μπορεί να έχει απόλυτη εμπιστοσύνη και να στηριχτεί πάνω του τυφλά. Είναι άραγε;

Τα μηνύματα έτρεχαν σαν τρελά στην οθόνη του κινητού, θεέ μου... τόσα πολλά... εκατοντάδες, Πήγαινε πίσω στις ημερομηνίες για να δει πότε ξεκίνησαν, ήταν αδύνατον, τόσα μα τόσα πολλά. Όμως σίγουρα κρυφή σχέση πάνω από έναν χρόνο. Μηνύματα αγάπης, έρωτα, σεξ, οργάνωση κρυφών ταξιδιών με πρόφαση των δήθεν επαγγελματικών. Και μετά τα ταξίδια τους...τόσα πολλά. Παντού στην Ευρώπη ακόμη και σε μέρη που είχαν πάει μαζί, που είχαν φωτογραφηθεί μαζί. Ίδιες φωτογραφίες με φόντο την Φοντάνα ντι Τρέβι, φωτογραφίες αγκαλιασμένοι, να φιλιούνται, να χαμογελάνε, να τρώνε σε ωραία εστιατόρια και να πίνουν το κρασί τους σαν να μην υπάρχουν άνθρωποι που τους προκαλούν τεράστιο πόνο εκείνη τη στιγμή. Και μετά το αποκορύφωμα... βίντεο, πολλά βίντεο με πολύ σεξ. Βιντεοσκοπούσαν την κάθε τους ερωτική σκηνή, τα πάντα όλα εκεί μπροστά στα μάτια της καθισμένη στο χαλάκι του μπάνιου τα παρακολουθούσε ενώ τα παιδάκια της κοιμόντουσαν σαν αγγελούδια στον επάνω όροφο και εκείνος επίσης ήσυχος ότι αυτή η ηλίθια γυναίκα που έχει δίπλα του, που έχει ξεχάσει πόσο έξυπνη είναι και πιστεύοντας ότι θα μείνει για πάντα στο λήθαργο και στην κατάθλιψή της, δεν θα ξυπνήσει ποτέ και δεν θα έβρισκε ποτέ τον τρόπο να ξεκλειδώσει εκείνη την κρυφή συνομιλία.

Ένα μούδιασμα στο πρόσωπο της χωρίς να μπορεί να κλάψει καν από το σοκ και την απογοήτευση. Από την απόλυτη ντροπή και ταπείνωση που ένιωθε εκείνη τη στιγμή. Η ώρα ήταν πια 6:30, είχε αρχίσει να χαράζει έξω και όπου να ήταν θα ξυπνούσαν όλοι. Πολλές σκέψεις, μπερδεμένες. Το μόνο που ήθελε να κάνει ήταν να ανοίξει την πόρτα και να εξαφανιστεί όπως έκανε εκείνος τόσους μήνες τώρα κάνοντας τη ζωή του, την δική του παράλληλη ζωή. Ήταν βέβαια σίγουρος ότι όλα κανονίζονταν μια χαρά όπως όλα αυτά τα χρόνια γιατί η Αλίκη ήταν το στήριγμά του πίσω. Κανόνιζε τα πάντα έχοντας αφήσει ότι πιθανό όνειρο μπορεί να είχε για να μεγαλώσει και να είναι κοντά στα παιδιά της και για να μπορεί εκείνος να εξελίσσεται επαγγελματικά στις δικές πλάτες. Αυτό βέβαια του έδινε και την επιλογή να έχει χρόνο και να τον αξιοποιήσει αναλόγως. Η Αλίκη όμως δεν άνοιξε την πόρτα να φύγει όπως εκείνος, δεν θα επέλεγε τον εύκολο δρόμο, γιατί εδώ υπάρχουν δύο παιδιά και μια οικογένεια.

Παίρνει μια βαθιά ανάσα και αποφασίζει να μη μιλήσει. Αντιγράφει και στέλνει στο κινητό της όσα στοιχεία χρειαζόταν, πρώτα γιατί ήθελε να τα ξαναδεί και να πειστεί ότι ήταν αληθινά και δεύτερον γιατί θα μπορούσαν να της φανούν χρήσιμα στο διαζύγιο. Ούτε που θα μπορούσε ποτέ να σκεφτεί ότι θα άρθρωνε αυτή την λέξη για τον δικό της γάμο, πρέπει όμως να σκεφτεί τα πάντα. Ρίχνει νερό στο πρόσωπο της και στα χέρια της για πολύ ώρα, σαν να προσπαθούσε να ξεπλύνει όλη την βρωμιά που βίωνε για πέντε ώρες, αφήνει τα κινητά στη θέση τους, φτιάχνει καφέ και ανάβει τσιγάρο. Δεν πρόλαβε να σκεφτεί τίποτα άλλο γιατί εκείνη τη στιγμή κατεβαίνει εκείνος.

-Δεν κοιμήθηκες όλο το βράδυ;

-Όχι, έγραφα στο ημερολόγιό μου, αφού ξέρεις ότι μου κάνει καλό.

-Ναι το ξέρω.

-Να σου πω... αύριο που έχουμε επέτειο γάμου έχω κλείσει ένα εστιατόριο, οκ;

-Ναι φυσικά, το θυμάμαι μου το είπες χθες, θα είναι πολύ όμορφα με τη θέα που έχει, τώρα που ο καιρός έχει φτιάξει.

-Πάω να ξυπνήσω τα παιδιά

Κανονικά στο πρόγραμμά της λοιπόν η Αλίκη και σφίγγοντας τα δόντια να μη ξεσπάσει σε κλάματα και τον πετάξει έξω, ανεβαίνει στον επάνω όροφο και ξυπνάει τα παιδιά για να ετοιμαστούν για το σχολείο.

Όλα έτοιμα όπως πάντα, τα ρούχα όλων και τα δικά του φυσικά, τα πρωινά τους έτοιμα, τα σνακς τους για το σχολείο αλλά και για εκείνον, για να μην πεινάσει τόσες ώρες που δουλεύει, φιλάει τα παιδιά της και εκείνον για καλημέρα και κλείνει την πόρτα πίσω της καταρρέοντας πια ελεύθερα. Κουλουριάζεται στο πάτωμα της εισόδου, αγκαλιάζει τον εαυτό της με όση δύναμη της είχε απομείνει σφιχτά, γιατί δεν υπήρχε κανείς άλλος να το κάνει. Κανένας. Πόσο μόνη; Εκείνος έχει επιλέξει να αγκαλιάζει άλλη γυναίκα, να αφιερώνει το χρόνο του σε άλλη γυναίκα, να κάνει έρωτα με άλλη γυναίκα, να κάνει σχέδια με άλλη γυναίκα... ενώ ταυτόχρονα να τρέχει και το πρότζεκτ του καλού οικογενειάρχη. Αφήνοντας όμως πίσω τόσο καιρό μια γυναίκα, την γυναίκα του για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι, να μαραζώνει μήνες τώρα, περιμένοντας τι; Τους πρόδωσε. Πρόδωσε την αγάπη τους, πρόδωσε τις υποσχέσεις τους, πρόδωσε τα όνειρά τους, πρόδωσε το πιο σημαντικό πράγμα για εκείνους την οικογένειά τους. Τόσα χρόνια λένε στα παιδιά τους ότι η οικογένεια τους είναι πάνω από όλα και τίποτα άλλο. Αποδεικνύεται λοιπόν ότι διαχωρίζει την θέση του. Επιλέγει την δική του ευτυχία στο βωμό της οικογενειακής ευτυχίας. Για εκείνη πάντα η αγκαλιά του άντρα της και των παιδιών της υπήρξε η κινητήρια δύναμή της, πως θα συνεχίσει μισή; Αν της ξερίζωναν την καρδιά δεν νομίζω ότι θα πονούσε λιγότερο.

Σηκώθηκε λοιπόν με όση δύναμη της είχε απομείνει. Φροντίζει να μεταφέρει τα στοιχεία που έχει στα χέρια της σε ένα

στικάκι, με μοναδικό της όνειρο όταν γεράσουν μαζί να του δείχνει και να γελάνε. Δυστυχώς όμως η ζωή είπε ότι μόλις τώρα αρχίζει το πραγματικό μαρτύριο της. Μια απίστευτα επώδυνη κινηματογραφική ταινία έμελλε να εξελιχθεί με πρωταγωνίστρια εκείνη και τον πόνο της που θα γινόταν μεγαλύτερος, πολύ, μα πολύ μεγαλύτερος.

ΕΦΗ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ

Ψυχή σε Πόλεμο

Άνοιξα τα μάτια μου σιγά σιγά, καθώς ο ήλιος εμπόδιζε την όρασή μου. Αναδεύτηκα λίγο σε μια προσπάθεια να καταλάβω που βρίσκομαι, αλλά δεν μπορούσα να κουνηθώ εύκολα, τα πόδια μου δεν με υπάκουαν. Κοίταξα για λίγο τριγύρω. Δεν μου έμοιαζε με δωμάτιο νοσοκομείου αυτό το μέρος. Κι όμως, εκεί δεν θα έπρεπε να βρίσκομαι; Παραδίπλα από το κρεβάτι μου υπήρχε ένα ντιβάνι κι επάνω του στρωμένο ένα κόκκινο βαρύ πλεκτό. Στον απέναντι τοίχο αριστερά, η πόρτα ήταν κλειστή και δίπλα της υπήρχε κρεμασμένο, ένα μικρό καθρεφτάκι σε ορθογώνιο σχήμα. Ησυχία επικρατούσε. Όσπου ξαφνικά, έφτασαν στα αυτιά μου παιδικά γέλια και φωνές. Γύρισα να κοιτάξω προς το παράθυρο δεξιά μου, αλλά ο μεγαλοπρεπής ήλιος γέμισε το δωμάτιο με άπλετο φως και με ανάγκασε να κλείσω απότομα και σφιχτά τα μάτια. Τα γέλια πάλι ακούστηκαν, αλλά ήταν σαν να ερχόταν από μακρινή απόσταση ο ήχος. Σαν να με είχαν κλεισμένο κάπου και να μην μπορούσα να αφουγκραστώ εύκολα, κι όμως το παράθυρο ήταν ανοιχτό. Το μόνο που μπόρεσα να διακρίνω ήταν μια δάφνη στο ύψος του παραθύρου, και το γαλάζιο του ουρανού. Αποκαμωμένος από την προσπάθεια έγειρα το κεφάλι από την άλλη και έκλεισα τα μάτια. Ξαφνικά, βρέθηκα εκεί όπου έπρεπε να είμαι: στο Μέτωπο, μέσα στο πεδίο της μάχης.

Ένα παλικάρι με ταρακουνάει και φωνάζει το όνομά μου δυνατά, πολλές φορές. “Βασίλη! Βασίλη! Βασίλη!”. Μπορώ να καταλάβω την αγωνία και τον φόβο που τον κυκλώνουν. Γύρω μας ακούγονται πυροβολισμοί, κραυγές και το σφύριγμα από την οβίδα σχεδόν ταυτόχρονα με τον εκκωφαντικό θόρυβο που κάνει όταν πέφτει στη γη. Χωρίς να χάσει χρόνο με σηκώνει στον ώμο του και τρέχοντας όσο μπορεί πιο γρήγορα προσπαθεί να βρει ένα μέρος που να είναι ασφαλές. Όσο τρέχει αρχίζω και συνέρχομαι από το πολύ ταρακούνημα. Με προσοχή με αφήνει στο έδαφος ακουμπώντας την πλάτη μου σε ένα μισογκρεμισμένο τοιχίο. Τον κοιτάζω και τον αναγνωρίζω κατ’ ευθείαν. “Είσαι καλά;” με ρωτάει, ενώ πιάνει το κεφάλι μου για να δει το χτύπημα. Κουνάω καταφατικά το κεφάλι για να του δώσω να καταλάβει. “Δόξα το Θεό!” αναφωνεί. Μία μεγάλη πέτρα με είχε πετύχει στο κεφάλι, καθώς εκτινάχτηκε από την ρίψη μιας οβίδας που είχε πέσει πολλά μέτρα πιο μακριά από εμένα. Εγώ δεν είχα καταλάβει τι μου ήρθε κι από που και, μου τα εξηγεί εν συντομία ο φίλος μου. Το μόνο που ένιωσα, ήταν το χτύπημα από κάτι βαρύ επάνω στο κρανίο μου κι έπειτα μια έντονη ζάλη, σε σημείο που δεν μπορούσα να προχωρήσω με σταθερό βήμα και μετά σκοτάδι. Έπεσα στο έδαφος. Ο Λευτέρης που ήταν εκεί κοντά, πιο πίσω από εμένα, με είδε και έτρεξε κοντά μου. Αν δεν ήταν αυτός να με περιμαζέψει, ίσως και μην ήμουν στην ζωή τώρα. Οι οβίδες έπεφταν γύρω μας σαν βροχή και έπρεπε να απομακρυνθούμε γρήγορα. “Μείνε εδώ και θα έρθω να σε βρω αργότερα” μου λέει και η φωνή του αποπνέει σιγουριά. Έκανα να σηκωθώ, αλλά ακόμα ζαλιζόμουν

αρκετά και έτσι ξαναέκαναν κάτω. “Πήγαινε και σ’ ευχαριστώ”, του λέω. Ο Λευτέρης δίχως να χάσει άλλο χρόνο και χωρίς να πει τίποτα, έφυγε τρέχοντας για να πάει πάλι στο καθήκον που τον καλούσε, μαζί με τα υπόλοιπα παλικάρια, που κάθε μέρα έδιναν την μάχη με τον εχθρό, αφηφώντας την ίδια τους την ζωή, με μοναδικό σκοπό την ελευθερία της χώρας μας, της Ελλάδας.

Έπειτα από πολλές ώρες, τα πράγματα είχαν ηρεμήσει λίγο. Εγώ παρέμεινα στην κρυψώνα μου, αλλά αυτή η ζάλη με ταλαιπωρούσε ακόμα. Ο Λευτέρης, είχε προλάβει να δέσει το τραύμα μου σφιχτά, με ένα πανί γύρω από το κεφάλι μου, για να σταματήσει λίγο την αιμορραγία. Προσπάθησα να σηκωθώ πολλές φορές, αλλά το βήμα μου ήταν ασταθές και κατάλαβα ότι δεν θα μπορούσα να κάνω τίποτα παραπάνω, όσο κι αν το ήθελα... Δεν ήμουν σε θέση να πολεμήσω σε αυτήν την κατάσταση και σίγουρα αν επιχειρούσα κάτι τέτοιο, θα είχε αποβεί μοιραίο. Με κατέτρωγε το συναίσθημα της αδράνειας και της απραξίας. Μου την έδινε στα νεύρα, όσο σκεφτόμουν ότι οι υπόλοιποι έδιναν την ζωή τους εκεί έξω κι εγώ καθόμουν και περίμενα. Ξαφνικά άκουσα βήματα και κατάλαβα ότι ήταν ο φίλος μου. Ένα αίσθημα ανακούφισης με κατέκλυσε και πήρα μια βαθιά ανάσα, κλείνοντας τα μάτια για δευτερόλεπτα. Ευτυχώς, ήταν καλά, γερός και αλώβητος. Τον ρώτησα τι έγινε και μου είπε ότι όλο και προχωρούσαμε με προοδευτικό βήμα. Ο Λευτέρης κι εγώ ανήκαμε στο πυροβολικό, στο στρατηγείο της 3ης Ταξιαρχίας, το οποίο είχε προ επιστρατεύσει και ενισχύσει την 8η Μεραρχία Πεζικού στην Ήπειρο, το έτος 1940. Με βοήθησε να σταθώ στα πόδια μου και υποβαστάζοντας με, βρεθήκαμε μαζί με αρκετούς τραυματισμένους να προχωράμε για να πάμε πίσω για περισσότερη ασφάλεια, καθώς μπροστά τα παλικάρια δεν άφηναν τις θέσεις τους και συνέχιζαν τον αγώνα. Με βρώμικα ρούχα, όμως με το ηθικό ακμαίο, κάποιοι υποβαστάζονταν κι αυτοί από κάποιον άλλον για να προχωρούν και κάποιοι μεταφέρονταν με φορείο πιο βαριά τραυματισμένοι. Αυτοί οι τελευταίοι θα πήγαιναν στα χειρουργεία εκστρατείας, που είχε παραχωρήσει ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός στον Στρατό. Ο Λευτέρης μού έβγαλε το πανί που είχε δέσει στο κεφάλι και μου είπε ότι η αιμορραγία, είχε σταματήσει, αλλά έχασκε μια μεγάλη πληγή. Του είπα να μου καθαρίσει την πληγή με λίγο νερό γύρω γύρω και να μου δέσει πάλι το κεφάλι με καθαρό πανί. Δεν ήθελα να χάσω πολύτιμο χρόνο πηγαίνοντας στο χειρουργείο εκστρατείας. Έκανε ό,τι του είπα. Είχαμε περίπου την ίδια ηλικία, με την διαφορά ενός χρόνου που τον περνούσα. Τα χαρακτηριστικά μας δεν διέφεραν πολύ επίσης. Ήταν κι αυτός μετρίου αναστήματος, με καστανά μάτια και το βλέμμα του εξέπεμπε μια ζεστασιά. Τα δικά μου μαλλιά ήταν λίγο πιο σκούρα από τα δικά του και τα φρύδια μου πιο πυκνά και πιο σκούρα κι αυτά. Είχε αρχίσει να νυχτώνει. Τα πράγματα είχαν ηρεμήσει λίγο. Έγειρα πίσω το κεφάλι και θυμήθηκα το σπίτι μου. Άλλη μια μέρα είχε περάσει μακριά από τα σπίτια μας και την οικογενειακή θαλπωρή και, σίγουρα θα περνούσαν ακόμη περισσότερες μέχρι να βλέπαμε ξανά τα αγαπημένα μας πρόσωπα. Το μόνο που ευχόμασταν ήταν να παραμένουμε ζωντανοί, ώσπου να έρθει ξανά εκείνη η μέρα.

Πολλοί ήταν αυτοί που άφησαν πίσω τους γυναίκα και παιδιά. Εγώ δεν είχα κάνει ακόμα την δική μου οικογένεια. Στο μυαλό μου όμως υπήρχε πάντα χαραγμένη μια γλυκιά, χαμογελαστή και αγαπημένη μορφή. Αυτή της Ασπασίας. Όταν θα τελείωναν όλα αυτά και αν κατάφερα να βγω ζωντανός απ’ αυτή την κόλαση, θα πήγαινα να βρω τον δικό μου παράδεισο κοντά της. Θα ζητούσα και επισήμως το χέρι της και θα την παντρευόμουν. Οι κλεφτές ματιές που ανταλλάσαμε στον φούρνο του χωριού μας και στην εκκλησία τις Κυριακές, δεν φεύγουν με τίποτα από το μυαλό μου. Το χωριό μου... Αχ, αυτή η όμορφη γωνιά της γης η ευλογημένη. Από παιδάκι θυμάμαι την πλούσια βλάστηση με τα πλατάνια, τα πεύκα, τις βελανιδιές, το ποτάμι και την εκκλησία, η οποία έχει αντέξει από την τουρκοκρατία ακόμη. Η δική μου οικογένεια, ασχολείται με την κτηνοτροφία, αλλά καλλιεργούμε και σιτάρι, ελιές και κερασιές. Το μέρος μας είναι ξακουστό για τα κεράσια του. Βρίσκεται κάπου ανάμεσα στην Πιερία και την Ημαθία, αλλά ανήκει στον νομό Πιερίας.

Από τις 2 Νοεμβρίου που είχαμε φτάσει στο Μέτωπο πέρασαν άλλες επτά μέρες μέχρι να καταφέρουμε να συντρίψουμε τις επανειλημμένες προσπάθειες των Ιταλών να διασπάσουν την κύρια αμυντική τοποθεσία. Πολεμώντας για μέρες συνεχόμενες μέσα στα βουνά της Πίνδου, περικυκλώσαμε τους αλпинιστές της ομάδας “Τζούλια” στις 4 Νοεμβρίου, ενώ μέχρι τις 7 Νοεμβρίου διεξήχθησαν ανηλεείς μάχες υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες. Οι Ιταλοί είχαν αποκοπεί από τα μετόπισθεν τους και πολέμησαν κι αυτοί σκληρά για την επιβίωσή τους. Στις 9 Νοεμβρίου οι επιθέσεις διακόπηκαν και οι ιταλικές δυνάμεις στην Ήπειρο υποχώρησαν και έλαβαν θέσεις άμυνας, καθώς απειλούνταν πλέον από ελληνική αντεπίθεση.

Εύπνησα και κοίταξα τριγύρω μου. Σκοτάδι επικρατούσε ακόμα. Αισθανόμουν πολύ καλύτερα και η ζάλη δεν υπήρχε. Πήγα να βοηθήσω τους υπόλοιπους που ξεφόρτωναν τα εφόδια που μας έφερναν μέσα στην νύχτα οι κάτοικοι που ζούσαν στα κοντινά χωριά. Γέροντες, γυναίκες, ακόμη και παιδιά, κουβαλούσαν μέσα στο σκοτάδι και στο τσουχτερό κρύο πολεμοφόδια. Τρόφιμα, πυρομαχικά, ακόμη και τους τραυματίες μετέφεραν στα μετόπισθεν. Ξημερώματα πάλι, επιτεθήκαμε ξανά και ανακαταλάβαμε τις συνοριακές διαβάσεις όλης τις Πίνδου. Είχε πάει απόγευμα όταν έκατσα για λίγο να ξεποστάσω από την πολύωρη μάχη που δίναμε. Νόμιζα ότι η ακοή μου είχε αρχίσει να επιβαρύνεται από τις ρίψεις του πυροβόλου, αλλά η αρχή της επιβάρυνσής της ήταν, όταν έσκασε σε κοντινή απόσταση από μένα, εκείνη η οβίδα και εκσφενδονίστηκε η πέτρα στο κεφάλι μου. Το κράνος τότε στάθηκε αδύνατον να με προστατέψει στο έλακρο. Ήταν άλλα τρία παλικάρια μαζί μας. Ο Μανώλης, ο Σταύρος και ο Θεμιστοκλής. Ο Λευτέρης με πλησιάζει κρατώντας στο χέρι ένα κομμάτι ξερό ψωμί με λίγα όσπρια και τα τείνει προς το μέρος μου. “Παρ’ τα εσύ” μου λέει, “έχεις να φας από χθες”. Ήταν το δικό του μερίδιο που το μοιράστηκε μαζί μου. Με είδε που δίστασα. “Εκτός αν η κοτρόνα που σου έπεσε στο κεφάλι, ταρακούνησε τόσο το μυαλό σου που αποφάσισες να αρχίσεις τη δίαιτα εδώ στα κορφοβούνια” συνέχισε σε εύθυμο τόνο. Χαμογέλασα. “Ευχαριστώ πολύ φίλε”, του είπα και εννοούσα την κάθε λέξη μου. Αυτός ο άνθρωπος είχε κάτι διαφορετικό από όλους όσους είχα γνωρίσει μέχρι σήμερα. Δεν το έβαζε ποτέ κάτω και ήταν πάντα με το χαμόγελο. Η ψυχή της παρέας θα μπορούσες να τον χαρακτηρίσεις. Δεν είχε κάνει ακόμα οικογένεια, αλλά ήμουν σίγουρος πως όποια κοπέλα και να διάλεγε, θα ήταν πολύ τυχερή. Στις λίγες και σύντομες συζητήσεις που προλάβαμε να κάνουμε, με είχε ρωτήσει αν είχα κάποια κοπέλα και του μίλησα για την Ασπασία. Χαμογέλασε με κατανόηση όταν του είπα ότι είχα σκοπό να την παντρευτώ. “Θέλω κι εγώ να κάνω οικογένεια κάποια στιγμή” μου είπε με νοσταλγία. “Έχεις κάποια κοπέλα που σε περιμένει;” τον ρώτησα. “Ε, κάτι έχω κι εγώ” μου είπε χαμογελώντας, “μόνο εσύ θα είσαι ο ερωτευμένος εδώ πέρα;” Βάλαμε τα γέλια. Παρ’ όλη την άθλια κατάσταση στην οποία βρισκόμασταν το χιούμορ δεν μας έλειπε. “Την Δήμητρα”, μου είπε απροσδόκητα, έπειτα από λίγη ώρα και τα μάτια του κοιτούσαν κάπου μακριά, σαν να την έβλεπε.

Ήταν αρχές Δεκεμβρίου και ήδη είχαμε καταλάβει την Κορυτσά. Παραμονή Χριστουγέννων είχε καταλήφθηκε και ολόκληρη η Βόρεια Ήπειρος. Το κρύο ήταν τσουχτερό, ιδιαίτερα τα βράδια. Με το χέρι μου έσκαψα λίγο το χιόνι και έστρωσα μια κουβέρτα που είχα μαζί μου. Είχε βραδιάσει, τα πράγματα ήταν ήρεμα τώρα και έκατσα λίγο να ξεποστάσω. Παραδίπλα ο Λευτέρης είχε ήδη στρώσει και καθόταν. Έτριβε τα χέρια του να τα ζεστάνει και δίπλα του είχε ακουμπισμένο το κράνος. Από το πανωφόρι του είχε ξηλωθεί το ένα μανίκι και είχε φύγει ολόκληρο. Ένα ιταλικό αεροσκάφος έριξε οβίδα πάνω σε μια καλύβα, την οποία χρησιμοποιούσαν μερικοί στρατιώτες, που ήταν στις πιο πίσω θέσεις από εμάς, για να τρώνε. Ο Λευτέρης είχε πάει στην καλύβα για να πάρει φαγητό και για εμάς και φεύγοντας, καθώς προχωρούσε, είδε το αεροπλάνο πάνω από το κεφάλι του και σε δευτερόλεπτα την καλύβα να διαλύεται. Ένα ξύλο που εκσφενδονίστηκε ερχόταν με φόρα κατά πάνω του και είχε επάνω καρφιά. Το καρφί σφάλωσε στην ραφή από το πανωφόρι του, ψηλά στον ώμο και ξήλωσε όλο το μανίκι. Ένα παλικάρι που ήταν παραδίπλα σκοτώθηκε.

Ξημερώματα αρχίσαμε την επίθεση με σκοπό την κατάληψη του Πόγδαρετς. Η μάχη ήταν σκληρή. Ξαφνικά ο Λευτέρης πέφτει κάτω από εχθρικά πυρά! Πάω τρέχοντας δίπλα του και σηκώνω το κεφάλι και το σώμα του! Τον ταρακουνάω φωνάζοντας το όνομά του, αλλά δεν μ' ακούει! Τραυματίστηκε θανάσιμα. Πιάνω ξανά το πυροβόλο με περισσότερη μανία αυτή τη φορά και αρχίζω τις βολές μαζί με τους άλλους. Τα μάτια μου τσούζανε, αλλά δεν επέτρεψα στα δάκρυα να τρέξουν. Όταν το βράδυ χαλαρώσαμε λίγο, πήγα κοντά στο άψυχο σώμα του φίλου μου, γονάτισα κάτω και άρχισα να τραντάζομαι από τους λυγμούς, που όλο και μεγάλωναν. Μαζί μου τον έκλαιγαν και ο Μανώλης με τον Σταύρο και τον Θεμιστοκλή. Ξημερώματα την επομένη, καθώς κουβαλούσαμε το πυροβόλο, ακούμε το αεροπλάνο να έρχεται! Όλα έγιναν σε κλάσματα δευτερολέπτου! Η οβίδα σκάει στο έδαφος σε πολύ κοντινή απόσταση από εμάς! Και μετά σκοτάδι. Δεν θυμάμαι τίποτα άλλο.

Άνοιξα τα μάτια μου και για δευτερόλεπτα χωρίς να κουνιέμαι, προσπαθώ να καταλάβω πού βρίσκομαι. Ήταν νύχτα και έκανε ζέστη. Ήμουν ιδρωμένος. Κάνω να κουνηθώ, αλλά δεν μπορώ. Βλέπω τα χέρια μου. Γέρικα και ταλαιπωρημένα. Σηκώνω το σεντόνι να δω τα πόδια μου, όμως από τα γόνατα και κάτω δεν υπάρχουν. Το μυαλό μου αρχίζει σιγά σιγά και παίρνει στροφές και θυμάται. Εκείνη την ώρα βλέπω μια ανθρώπινη μορφή να σηκώνεται από το ντιβάνι στα αριστερά μου. Την ξέρω αυτή τη μορφή. Είναι γλυκιά και αγαπημένη. “Βασίλη;” μου λέει και έρχεται κοντά μου. “Όνειρο είδες;” Αναγνωρίζω κατ’ ευθείαν τη φωνή της, έπειτα από τριάντα χρόνια γάμου. “Ναι Ασπασία μου”, της λέω. Και χαϊδεύοντας μου το κεφάλι μου λέει με τη σειρά της: “Σε λίγες ώρες θα ξημερώσει Πρωτοχρονιά και θα έρθουν τα παιδιά και τα εγγόνια μας, ο Βασίλης και η Αναστασία. Ξεκουράσου, εγώ είμαι εδώ.”

ΑΝΘΙΜΟΣ ΚΝΑΒΑΣ

Η Μελωδία

Έτος 1997

Το άλμπουμ των Radiohead “OK COMPUTER” μόλις βγήκε στην αγορά. Χιλιάδες άνθρωποι έκαναν ουρές στα μαγαζιά για να έχουν την ευκαιρία να αγοράσουν έναν δίσκο. Ένας άνδρας γύρω στα 20, γνωστός με το όνομα Β, είχε τυλιγμένο στον λαιμό του ένα κασκόλ και φορούσε ένα μαύρο πανωφόρι που έφτανε μέχρι τα γόνατα. Περίμενε και αυτός στην ουρά. Άστεγοι και άλλοι ενοχλούσαν συχνά πυκνά όσους περίμεναν. Τους ζητούσαν είτε λεφτά για να πάρουν δήθεν ένα κουλούρι όπως έλεγαν, είτε τσιγάρα. Άμα δεν τους έδινες τίποτα από τα δύο σε κοιτούσαν από πάνω μέχρι κάτω, με ένα βλέμμα γεμάτο μίσος και οργή. Ύστερα έφτυναν στο πάτωμα και έφευγαν να ενοχλήσουν άλλους. Η ουρά φαινόταν ατελείωτη σαν μία σκέψη που δεν έχει καταφέρει να βγει από το μυαλό σου. Είχε παγωνιά. Πολλοί μη θέλοντας να ρισκάρουν να χάσουν την θέση τους, είχαν φτιάξει αυτοσχέδιες σκηνές από ό,τι μπορούσαν να βρουν τριγύρω.

Ο Β είχε ανάψει μία φωτιά και ζεσταινόταν. Πόρνες προσπαθούσαν να ξελογιάσουν ηλικιωμένους που δεν είχαν να ξοδέψουν την σύνταξη τους σε κάτι καλύτερο.

5 ώρες αργότερα

Η ουρά πλησίαζε όλο και περισσότερο την είσοδο του μαγαζιού. Ο Β ένιωθε λες και μπορούσε να μυρίσει την μυρωδιά των δίσκων, των δίσκων που περίμεναν να νιώσουν το ανθρώπινο χέδι. Να νιώσουν ότι είναι σημαντικοί.

Άλλες 3 ώρες αργότερα

Ήρθε η σειρά του να μπει στο μαγαζί. Ο Β μπαίνει μέσα στο μαγαζί. Εντοπίζει τον δίσκο και τον αρπάζει. Αφήνει γρήγορα 10 ευρώ στο ταμείο και τρέχει γρήγορα, τρέχει έτσι όπως δεν έχει τρέξει ποτέ στην ζωή του.

Φτάνει στο σπίτι του και κλειδώνει την πόρτα. Πλησιάζει στο πικάπ και τοποθετεί τον δίσκο ευλαβικά. Ο Β δούλευε ως

λογιστής σε μία μεγάλη εταιρία αυτοκινήτων. Του άρεζε πολύ η δουλειά του. Δεν είχε πολλούς φίλους, αλλά είχε μία κοπέλα που αγαπούσε πολύ. Η κοπέλα του είχε παιδί από προηγούμενη σχέση της, κάτι που ορισμένες φορές τον έκανε να νιώθει κατώτερος από τον πρώην της.

Το πρώτο τραγούδι στον δίσκο ήταν το Paranoid Android.

Νότες πετούσαν αριστερά και δεξιά, προς όλες τις κατευθύνσεις, κυριεύοντας το δωμάτιο. Οι νότες δημιούργησαν ένα μαγικό χαλί και σήκωσαν τον Β στον αέρα. Το δωμάτιο ξαφνικά μετατράπηκε σε αίθουσα χορού. Ο Β είχε πιάσει τις νότες από το χέρι και χόρευαν ρυθμικά. Όλα ήταν τόσο ονειρικά, ένιωσε λες και όντως ήταν σημαντικός στον κόσμο, μπορούσε να νιώσει πραγματικά την μουσική, κάθε νότα, τον ρυθμό, την μελωδία, δεν είχε ξανακούσει κάτι πιο όμορφο στην ζωή του. Δυστυχώς για τον Β, η αίθουσα μουσικής εξαφανίστηκε και την θέση της πήρε το υπνοδωμάτιο του. Οι νότες πέταξαν πάλι μέσα στο πικάπ και τον άφησαν μόνο του.

Ο Β απογοητευμένος μεν αλλά πολύ χαρούμενος, δεν πήγε για ύπνο.

Επόμενες εβδομάδες

Ο Β πετάχτηκε από το κρεβάτι του επιθυμώντας να ζήσει ξανά αυτήν την εμπειρία. Έβαλε τον δίσκο στο πικάπ, αλλά αυτήν την φορά τίποτα μαγικό δεν έγινε. Το τραγούδι έπαιζε κανονικά. Αποφάσισε να μην ξαναπάει στην δουλειά του μέχρι να νιώσει πάλι αυτό το συναίσθημα. Έβαζε και έβγαζε εκατοντάδες φορές την μέρα τον δίσκο αλλά η μουσική έπαιζε πάντα κανονικά, δίχως να συμβαίνει κάτι μαγικό.

Αποφάσισε λοιπόν να πάει πίσω στο μαγαζί και να αγοράσει κάθε δίσκο του OK COMPUTER που υπήρχε. Αγόρασε 1000 αντίτυπα. Ξόδεψε όσα λεφτά είχε. Στο μυαλό του τίποτα δεν είχε περισσότερη σημασία από το να ξαναιώσει έτσι όπως όταν άκουσε για πρώτη φορά το τραγούδι. Αγόρασε επίσης 1000 πικάπ, ένα για κάθε δίσκο στην κατοχή του. Από το σπίτι του, κανείς μπορούσε να ακούσει χιλιάδες πικάπ να παίζουν την ίδια μελωδία. Ο Β έτρεχε από το ένα πικάπ στο άλλο ελέγχοντας τα συνεχώς μήπως και γίνει κάτι. Τίποτα δεν γινόταν. Ο Β είχε αποκτήσει μαύρους κύκλους λόγω αϋπνίας. Είχε να κοιμηθεί μέρες. Πώς να κοιμηθεί άλλωστε; Τίποτα δεν είχε σημασία εκτός από εκείνο το πρωτόγνωρο συναίσθημα. Η κοπέλα του τον έπαιρνε συνεχώς τηλέφωνα αλλά δεν τα σήκωνε ποτέ. Έλειπε σε επαγγελματικό ταξίδι στην Αμερική και δεν μπορούσε να επικοινωνήσει μαζί του με άλλον τρόπο.

Στους τοίχους του δωματίου υπήρχαν κολλημένοι οι στίχοι του τραγουδιού, τους οποίους ο Β επαναλάμβανε εκατοντάδες φορές μέσα στην ημέρα.

Σκάλιζε στα χέρια του τις μέρες που έψαχνε να βρει αυτό το συναίσθημα. Το αίμα έτρεχε και είχε σχηματίσει στο πάτωμα το περίγραμμα μιας νότας. Μια άρρωστη σύμπτωση. Μια έκφυλη ειρωνεία.

Ο Β δεν άντεχε άλλο. Του ήρθε μια τελευταία ιδέα. Μια τέτοια μελωδία, σκέφτηκε, δεν μπορεί να βρίσκεται σε αυτόν τον κόσμο. Ήμουν τυχερός που ήρθε σε μένα. Αλλά για να έρθω αυτήν την φορά εγώ σε αυτήν θα πρέπει να αποχαιρετήσω τον κόσμο. Μόνο έτσι θα είμαι αντάξιός της.

Η κοπέλα του βλέποντας ότι είχε περάσει τόσο καιρός και ο Β συνέχιζε να μην απαντάει, πήρε τηλέφωνο στην αστυνομία.

Έτος 1998

Η αστυνομία σπάει την πόρτα και βρίσκει το πτώμα ενός άνδρα γύρω στα 20 στο δωμάτιο του, κρεμασμένο από μια θηλιά φτιαγμένη από χορδές κιθάρας. Χιλιάδες πικάπ έπαιζαν το Paranoid Android.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΠΑΛΙ

Ένα Όνειρο

Ένα όμορφο πρωινό ξύπνησα σ έναν ξεχασμένο από ανθρώπους κολπίσκο, στο ιστιοπλοϊκό όπου εργάζομαι. Ένα κυματάκι ήρθε στο παράθυρό μου, λίγο πριν χτυπήσει το ξυπνητήρι των επτά. Πάντα σηκώνομαι λίγο νωρίτερα για να πω τον πρωινό μου καφέ με άρωμα φουντούκι στην πλώρη του σκάφους, χαζεύοντας το γαλαζοπράσινο τοπίο με την απόλυτη μοναξιά να με συντροφεύει. Παρατηρώντας την κάθε λεπτομέρεια του επιπλωμένου ξυλινομεταλλικού ιστιοπλοϊκού, αναπόλησα πόσα πολλά έχω περάσει πολλά μαζί του. Το καλοκαίρι χαιρόμουν να εξερευνώ τα πιο εκπληκτικά μέρη της Μεσογείου, βλέποντάς το να πλέει σαν χαρούμενο δελφίνι, και τον χειμώνα ακίνητο και υπερυψωμένο με τα σχοινιά να κοπανάνε μανιωδώς στο κατάρτι όποτε είχε ανέμους. Κάθε χρόνο έχανα ένα καλοκαίρι με τους φίλους μου, τη γάτα μου, την ελευθερία να είμαι αυτόβουλη νεαρή γυναίκα, για να είμαι μαζί του όπου κι αν θελήσει να ταξιδέψει. Βραδινά θεματικά κοκτέιλ πάρτι, παιχνίδια στο νερό, εκλεπτυσμένα γεύματα υπό το φως του φεγγαριού ήταν μόνο μερικά από τα χαρίσματά του. Το δυνατό του σημείο ήταν, όταν άνοιγε αυτά τα πελώρια πανιά που έμοιαζαν σαν φτερά λευκής πεταλούδας να πηγαίνει μαζί με τον αέρα. Ένα θέαμα τόσο εντυπωσιακό και δυνατό που μπροστά του νιώθεις ένα τίποτα. Πίνοντας την τελευταία γουλιά φαντάστηκα τον εαυτό μου να πηγαίνω εκεί πάνω.

Το πιο ψηλό σημείο του δεν το είχα επισκεφτεί ακόμα λόγω της υψοφοβίας μου, όμως ένιωσα τόσο θαρραλέα και έτοιμη πια, ώστε αποφάσισα να πω στον καπετάνιο, την επόμενη φορά που θα χρειαστεί κάποιος να ανέβει στο κατάρτι, να είμαι εγώ. Σιωπηλά έκπληκτος εκείνος ένευσε θετικά στην πρότασή μου.

Αισθανθήκαμε μια αυγουστιάτικη ατμόσφαιρα όταν φτάσαμε σ' ένα λιμάνι της Κροατίας, για να αφήσουμε τους καλεσμένους. Ήταν τόσο ανυπόφορη η ζέστη που αποφάσισε ο καπετάνιος να συνεχίσουμε απευθείας στον τελικό μας προορισμό χωρίς να περιπλανηθούμε στη πόλη, αν και δεν απείχε και τόσο, μόνο δέκα μίλια «Θα ανέβεις πάνω τελικά εσύ;» ρώτησε ο καπετάνιος με βαριά φωνή. «Χρειάζεται να αλλάξει η λάμπα της αγκυροβολίας, θα μείνουμε στην άγκυρα απόψε, ας το κάνουμε γρήγορα να τελειώνουμε» είπε αποφασισμένος και συνέχισε να πιλοτάρει.

Εγώ κοκαλωμένη, δεν ήξερα αν ήταν από τη χαρά η τον φόβο μου γιατί και τα δυο συναισθήματα κυριαρχούσαν. Αναρωτήθηκα αν πρέπει να δράσω και να πραγματοποιήσω το όνειρο που γεννήθηκε ξαφνικά εκείνο το πρωινό ή να επιτρέψω στον φόβο μου να με κυριεύσει και να μου αφήσει τραύμα όλη αυτή η εμπειρία. «Φυσικά δεν θα με κυριεύσουν οι αρνητικές σκέψεις», είπα στον εαυτό μου, και κάθισα με τόλμη στο υφασμάτινο καρεκλάκι που θα με ανέβαζε ψηλά. Έχοντας τη λάμπα στο τσεπάκι μου, κοίταξα τους ναύτες κάτω, που όλο και πιο μικροί γινόντουσαν. Με βαθιές αργές ανάσες προσπαθούσα να κρατήσω ήρεμο τον εαυτό μου για να μην πανικοβληθεί από το ύψος του πανύψηλου καταρτιού.

«Σχεδόν έφτασα στη κορυφή, αλλά θέλει λίγο ακόμα, ώστε να φτάσω τη λάμπα» σκέφτηκα, καθώς το σχοινί είχε σταματήσει να ανεβαίνει. «Κι άλλο λίγο!» φώναξα, μόνο που ο ήχος δεν ταξίδεψε προς τα κάτω λόγω του αέρα που είχε σηκωθεί. Αφήνοντας το κατάρτι από τα τρεμουλιασμένα χέρια μου και ανοίγοντας τα μάτια μου πήρα την γρήγορη απόφαση να κάνω νεύμα προς τους ναύτες να με σηκώσουν πιο ψηλά. Με άκουσαν, ήρθα ακριβώς στο σημείο όπου χρειαζόταν για να εκπληρώσω την αποστολή μου, ξεβιδώνοντας την παλιά λάμπα και αντικαθιστώντας την με την καινούρια, όλα με προσεκτικά χειρουργικές κινήσεις με απόλυτη συγκέντρωση και επαγγελματισμό.

«Πόσο περήφανη νιώθω για το κατόρθωμά μου δεν περιγράφεται» και «θα είχε χαρεί ο νεαρός ιδιοκτήτης να με έβλεπε, αφού ήταν παγκόσμιος πρωταθλητής στην ιστιοπλοΐα, για εκείνον βέβαια αυτό θα ήταν παιχνιδάκι», μονολόγησα.

Αφού κατάφερα να πάρω τα μάτια μου από το σημείο της τελειωμένης πια εργασίας, έμεινα άναυδη από την απέραντη θέα που πρώτη φορά αντίκρισα από τόσο ψηλά. Ολόκληρα σαράντα δύο μέτρα σκάφος φαίνονταν σαν μια σταλιά μπροστά μου και οι άνθρωποι μικροσκοπικές σημαδούρες. Θαυμάζει κανείς όλα τα χρώματα που υπάρχουν στη θάλασσα από 'κει πάνω και η ηρεμία σε παρακινεί να μείνεις για μερικά δευτερόλεπτα ακόμα. Οι φωνές των ναυτών με επανέφεραν στην πραγματικότητα, καθώς ο αέρας είχε αρχίσει να με κουνάει δεξιά αριστερά. Ξαφνικά ήρθαν μαύρα σύννεφα από το διπλανό βουνό και έμοιαζαν να πλησιάζουν προς το μέρος μας με απίστευτη γρηγοράδα. Σαν ένα σκοτεινό πέπλο να μας είχε καλύψει αλλάζοντας εντελώς το σκηνικό του καλοκαιρινού μήνα.

«Γιατί όμως δεν έχουν επιχειρήσει να με κατεβάσουν;», αναρωτήθηκα. «Σα να προσπαθούν να με κατεβάσουν, αλλά δεν γίνεται», σκέφτηκα τρομοκρατημένη και είδα το σχοινί απ' όπου κρεμόμουν να έχει κολλήσει στον μοχλό. Προσπαθώντας μάταια να καταλάβω τι προσπαθούσαν να μου πουν, η καταγίδα μας είχε κατακλύσει. Μετά από λίγο κατάλαβα πως σχεδόν όλο το πλήρωμα είχε κρυφτεί μέσα, έμεινε μόνο ένας να μου κρατάει το σχοινί ελπίζοντας ότι θα κατέβω.

Χορεύοντας άγρια με τους ανέμους και νιώθοντας τα χτυπήματα της μπόρας σε όλο μου το σώμα, ένιωσα ανίκανη και αβοήθητη μπροστά στη δύναμη της φύσης. Με άλλα λόγια, είχα αποδεχτεί τη μοίρα μου και προσευχόμουν να μη με χτυπήσει καμιά αστραπή, εδώ ψηλά βρεγμένη καθώς ήμουν, ακούγοντας τις βροντές ολόγυρα. Παραδίδοντας σώμα και συνείδηση έκλεισα απαλά τα μάτια μου. Το χαλάζι έκαιγε το πρόσωπό μου σαν φωτιά μα εγώ τίποτα, απλώς περίμενα σιωπηλά το τέλος. Ξαφνικά εμφανίστηκε μια φωτεινή λάμψη στο σκοτεινό μυαλό μου και άρχισε να προβάλλεται μια ακολουθία από σκηνές σαν να έβλεπα ταινία. Πρωταγωνιστής της ήταν ο νεαρός ιδιοκτήτης που, όποια δυσκολία του παρουσιαζόταν, πάντα την προσπερνούσε με θάρρος. Αντιλήφθηκα πως έβλεπα μια γνώριμη σκηνή που είχε γίνει στο παρελθόν. Ήταν εκείνος που είχε ανέβει στο κατάρτι, αλλά είχε κολλήσει, όπως και εγώ. Ύστερα έκανε κάτι σαν πηδήματα απανωτά, αλλά δεν είχα καταλάβει γιατί, έπειτα ξεκόλλησε το λουρί και συνέχισε να ανεβαίνει... «Άρα αυτό πρέπει να κάνω!». Αμέσως αναστήθηκα και ξεκίνησα τις προσπάθειες αναπηδώντας πάνω-κάτω. Ξανά και ξανά! Ξαφνικά άκουσα έναν ήχο από το μοχλό και έπεσα λίγα μέτρα κάτω. Ο ναύτης γρήγορα γρήγορα άφηνε το λουρί και ξεκίνησα να κατεβαίνω. Τα πόδια μου στάθηκαν στο ξύλινο πάτωμα καθώς έτρεμα ολόκληρη και αγκάλιασα με όλη μου τη δύναμη τον ναύτη. «Σ ευχαριστώ που πίστεψες σε μένα» του είπα. «Τώρα πια έχω πραγματοποιήσει το όνειρό μου».

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ ΜΠΙΑΝΤΑΛΑΚΗ

Το Ανεκπλήρωτο Ταξίδι

24 Ιανουαρίου, ξεκινήσαμε για το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος όλο χαρά και προσμονή για το ταξίδι μας στη Ρώμη. Για εμάς – τον Έκτορα και εμένα δηλαδή – θα ήταν η τρίτη φορά που θα πηγαίναμε, ενώ για την Νικολία και τον Στέλιο η πρώτη φορά. Της Νικολίας μάλιστα και η πρώτη φορά που θα έμπαινε στο αεροπλάνο. Η πτήση μας αναχωρούσε στις 11:10, οπότε κλείσαμε συνάντηση στην είσοδο του αεροδρομίου, στις 9: 00 π. μ., ώστε να κάνουμε το check in και να περάσουμε τον έλεγχο που όλα αυτά (όπως γνωρίζετε) είναι χρονοβόρες διαδικασίες. Αφού περάσαμε τον έλεγχο κοιτάξαμε στις μεγάλες οθόνες που γράφουν όλες τις αναχωρήσεις για να δούμε αν έχει ανακοινωθεί η πύλη μας. Δεν είχε ανακοινωθεί ακόμη, οπότε αποφασίσαμε να πάμε για καφέ και να φάμε και κάτι, διότι θα είχαμε μεγάλη μέρα μπροστά μας. Ενώ τρώγαμε το σάντουιτς μας κοιτάζουμε από το μεγάλο παράθυρα της αναμονής να ρίχνει ξαφνικά πάρα πολύ χιόνι, χοντρές χοντρές νιφάδες και λέω αν το πάει έτσι για 15 λεπτά ακόμη θα το στρώσει.

Αφού τελειώσαμε το φαγητό μας πήγαμε προς την πύλη αναχώρησης που ήταν η Β 12. Κατευθυνόμαστε προς τον έλεγχο των ταυτοτήτων μας και ύστερα ανεβαίνουμε στο λεωφορειακι που θα μας πάει στο αεροπλάνο ώστε να επιβιβαστούμε. Η επιβίβαση ολοκληρώνεται περίπου στις 10 :50. Ο πιλότος βγάζει ανακοίνωση ότι θα υπάρξει καθυστέρηση διότι προσπαθούν να κάνουν μια διαδικασία για να φύγει ο πάγος από τα φτερά η οποία ονομάζεται αποπαγοποίηση, αν δεν κάνω λάθος, το αεροσκάφος ήταν έτοιμο να φύγει μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, όμως ο αεροδιάδρομος λόγω της έντονης χιονόπτωσης είχε αποκλειστεί οπότε η πτήση μας ακυρώθηκε. Τρέξαμε προς τα γκισέ ώστε να ζητήσουμε αποζημίωση, το ένα ζευγάρι στην Aegean που ήταν η εταιρεία της επιστροφής και το άλλο στην Sky express. Γίνεται η διαδικασία οπότε γύρω στις 13:00 κατευθυνόμαστε στο χώρο στάθμευσης ώστε να πάρουμε τα αυτοκίνητα μας και μου λέει ο Έκτορας να πάμε από Παλλήνη αντί για την Αττική οδό και εγώ του λέω όχι, πάμε από την Αττική οδό, πιο ασφαλής δρόμος που δεν πρόκειται να κλείσει. Λοιπόν όχι μόνο έκλεισε αλλά εγκλωβιστήκαμε λίγο πριν την έξοδο 17 της Αττικής Οδού, ο Στέλιος βγήκε από την προηγούμενη έξοδο, εμείς όμως είπαμε σιγά, πόση κίνηση θα έχει, αποκλείεται να κλείσει ο δρόμος, και προχωρήσαμε σιγά σιγά ώσπου ακινητοποιηθήκαμε όπως ανέφερα και πιο πάνω.

Οι ώρες πέρναγαν και άρχισε να νυχτώνει και εμείς να κρυώνουμε, να πεινάμε, να θέλουμε να κάνουμε την ανάγκη μας μα δεν μπορούσαμε. Η βενζίνη τελείωνε, φαγητό δεν είχαμε οπότε αποφασίζει ο Έκτορας να κατευθυνθεί μέχρι το κοντινό βενζινάδικο να αγοράσει κάτι να φάμε . Μα είχαν αδειάσει όλα σχεδόν τα ράφια. Άρπαξε ό,τι βρήκε και πήγε προς το ταμείο, στο γυρισμό βλέπει ανθρώπους που είχαν πάρει τα τελευταία αναψυκτικά από το ψυγείο πριν

προλάβουμε εμείς να πάρουμε, να τα αδειάζουν ώστε να βάλουν λίγη βενζίνη για να ζεσταθούν. Όπως επίσης και πάρα πολλοί άνθρωποι πήγαν στο ξενοδοχείο για να έχουν ζεστασιά και ένα δωμάτιο, ενώ όσοι δεν βρήκαν κάθισαν στις σκάλες. Ο φόβος και η απόγνωση όσο πέρναγαν οι ώρες εντεινόταν, κάποιοι άφησαν τα αμάξια τους και πήγαν με τα πόδια ως τον κοντινότερο σταθμό του μετρό, αλλά εμείς παραμείναμε στο αμάξι, το κρύο ήταν ανυπόφορο, δεν μας περίσσευε βενζίνη οπότε δεν το είχαμε αναμμένο συνέχεια, γύρω στις 23:00 ήρθαν τα παλικάρια του στρατού, μας μοίραζαν κουβέρτες, νερό και γαλέτες – ευτυχώς που ήρθαν πάρα τις ακραίες καιρικές συνθήκες, διότι έξω από τον αέρα και το χιόνι δεν μπορούσες να σταθείς, ούτε καν να μιλήσεις, ακόμη και να αναπνεύσεις, πολύ μεγάλη κακοκαιρία.

Πολλές ώρες αργότερα με τη βοήθεια της αστυνομίας άρχισε να γίνεται μια προσπάθεια να βγάλουν τα αυτοκίνητα που είτε τα είχαν εγκαταλείψει οι οδηγοί είτε ήταν μέσα αλλά δεν διέθεταν αλυσίδες για να πάνε πουθενά, οπότε η σειρά μας για να φύγουμε ήρθε στις 6:00 το πρωί στις 25 του Ιανουαρίου, δηλαδή την επόμενη μέρα.

Ύστερα από 17 ώρες μέσα στο κρύο και στο χιόνι, όμως οι υπόλοιποι δρόμοι ήταν και αυτοί στην ίδια κατάσταση, είχαν πέσει δέντρα, μέσα στη μέση αυτοκίνητα παρατημένα, καταφέραμε όμως και φτάσαμε, όχι σπίτι μας, γιατί είχε πέσει ένα δέντρο και είχε κλείσει ο δρόμος, αλλά σε ένα φιλικό σπίτι όπου κοιμηθήκαμε λίγο και ξαναπροσπαθήσαμε να πάμε σπίτι μας αυτή τη φορά με επιτυχία. Αλλά εκεί δεν είχαμε νερό γιατί είχαν παγώσει οι σωληνώσεις όπως επίσης ούτε ρεύμα. Το μαρτύριο δεν είχε τελειωμό, σκέφτηκα, τουλάχιστον είμαστε σπίτι μάς.

Στη συνέχεια ακούσαμε τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη να λέει ότι θα δοθεί ένα χρηματικό ποσό της τάξης των 2.000 €, το οποίο δεν ήταν τίποτα μπροστά σε όλη αυτήν την ταλαιπωρία, κάνουμε λοιπόν της σχετικές διαδικασίες όπως προβλέπονταν και μας έρχεται ένα email ότι δεν δικαιούμαστε να λάβουμε το παραπάνω ποσό, διότι προφανώς δεν ήμασταν εκεί. Ευτυχώς όμως είχαμε και την απόδειξη από το βενζινάδικο αλλά και τις κουβέρτες που μας μοίρασαν και πολλά βίντεο και φωτογραφίες, οπότε τους τα επισυνάψαμε και πήραμε την αποζημίωση, κατά το καλοκαίρι περίπου.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ

Το Όνειρο

Στεκόταν όρθια με τους αγκώνες ακουμπισμένους στην κουπαστή του μπαλκονιού. Μπροστά της η θάλασσα ήρεμη, γαλάζια, τελείωνε εκεί που το μάτι την ένωνε με τον ουρανό. Πάλευαν τα δυο χρώματα να ξεχωρίσουν το γαλάζιο μεταξύ τους. Γέμισαν ομορφιά τα μάτια της... Στάθηκε όρθια και κοίταξε γύρω. Ερημιά. Το μπαλκόνι στεκόταν μονάχο στον αέρα δίχως τοίχους γύρω του. Έσκυψε να δει από κάτω, μόνο θάλασσα είδε, στεκόταν στην άκρη του κόσμου και ο κόσμος ήταν θάλασσα και γαλάζιος ουρανός. Ένωσε την ανάγκη να ζωγραφίσει πάνω στον ουρανό. Τέντωσε το χέρι της, λες και γινόταν να τον φτάσει. Ξαφνιάστηκε όταν κατάλαβε πως μπορούσε να τον αγγίξει. Άρχισε να ψάχνει τις τσέπες της, είχε την συνήθεια να κουβαλάει πάντα ένα μολύβι ή ένα πινέλο. Όταν έβγαλε τα χέρια από τις τσέπες κρατούσε μια κοφτερή λεπίδα. Λες και ήταν αυτό που έπρεπε να κρατάει, και όχι ένα μολύβι ή ένα πινέλο, χωρίς να παραξενευτεί άρχισε να χαράζει τον ουρανό. Κόκκινες γραμμές σχηματίστηκαν, βαθιές πληγές κομματίζαν τον ουρανό που άρχισε να στάζει αίμα. Άπλωσε τα χέρια και οι παλάμες της γέμισαν κόκκινη βροχή, σε λίγο έσταζε ολόκληρη. Η θάλασσα έγινε κόκκινη.

Ξαφνικά βρέθηκε με τα πόδια μέσα στο νερό. Η βροχή σταμάτησε. Ένα φεγγάρι λευκό σαν παγωμένο χιόνι πάνω στον πληγωμένο ουρανό έκοβε με το φως του την κόκκινη θάλασσα στη μέση. Άρχισε να προχωράει μέσα στο λευκό μονοπάτι που έφτιαξε το φεγγάρι γι αυτήν, “μου δείχνει τον δρόμο”, σκέφτηκε. Το νερό ήταν παγωμένο, το αίμα του ουρανού που είχε πάνω της λέρωνε το λευκό μονοπάτι. Όσο προχωρούσε τόσο βάθαινε η θάλασσα και τόσο απομακρυνόταν και πάλι ο ουρανός. Δυο πρόσωπα εμφανίστηκαν στο βάθος του λευκού μονοπατιού. “Μαμά,μπαμπά” ψιθύρισε, δεν ήθελε να φωνάξει μην χαλάσει την ηρεμία του νερού, αν σήκωνε κύμα θα ήταν δύσκολο να τους φτάσει. Άρχισε να κολυμπάει, το μονοπάτι την οδηγούσε όλο και σε πιο βαθειά νερά. Τα πρόσωπα όλο και ξεμάκρυναν, πάλευε να τα φτάσει. Να πάει να τους βρει να τους πει πόσο πολύ της λείπουν, να μείνει μαζί τους, να μην χωρίσουν ποτέ πια, ήταν οι τελευταίες σκέψεις που έκανε πριν αρχίσει να βυθίζεται. Ένας άλλος εαυτός της στεκόταν ακόμα στο μπαλκόνι και την έβλεπε να βουλιάζει. Ήθελε να απλώσει το χέρι να την τραβήξει επάνω αλλά δεν μπορούσε να κουνηθεί. Έστεκε εκεί ακίνητη, παγωμένη σαν άγαλμα. Κοιτούσε την ψυχή της που βυθιζόταν στο σκοτάδι και από τα μάτια της έτρεχαν ζεστά δάκρυα.

Εύπνησε απότομα, μουσκεμένη από ιδρώτα, το νυχτικό της είχε γίνει ένα με το κορμί. Η καρδιά της κτυπούσε σε άγνωστο ρυθμό. Έμεινε μερικά λεπτά ακίνητη με τα μάτια ανοιχτά, ζούσε ακόμα το όνειρο, “δεν κατάφερα να τους φτάσω”. Δάκρυα άρχισαν να κυλούν στο πρόσωπό της. Μάζεψε το κουράγιο της και ανακάθισε στο κρεβάτι. Είχε ξημερώσει, το λιγοστό φως του χειμώνα έμπαινε από το παράθυρο, πέρανε την κουρτίνα και πάλευε να φωτίσει

το δωμάτιο. Έξω ψιλόβρεχε. Το βλέμμα της έπεσε στο καβαλέτο που στεκόταν όρθιο ηρωικά στην γωνιά δίπλα στο παράθυρο με τον ξεχασμένο μισοτελειωμένο πίνακα πάνω του.

Ο πίνακας έδειχνε ένα ιστιοφόρο έτοιμο να το καταπιεί φουρτουνιασμένη θάλασσα. Κοίταζε τον πίνακα και σκεφτόταν την μέρα που η θλίψη μπήκε απρόσκλητος επισκέπτης στο σπιτικό τους και έριξε ένα πέπλο πάνω της. Είχε σηκωθεί πολύ πρωί να ξεπροβοδίσει τους γονείς που έφευγαν για να περάσουν λίγες μέρες στο χωριό και μετά θα καθόταν με την ησυχία της να τελειώσει τον πίνακα. Ο πατέρας όταν είχαν να πάνε μακριά ξεκινούσε πάντα χαράματα – η καλύτερη ώρα για ταξίδι, έλεγε. Έφυγαν και κάθισε να δουλέψει τον πίνακα. Ο ήλιος δεν είχε προλάβει να ανέβει ψηλά όταν κτύπησε το τηλέφωνο.

Σήκωσε το ακουστικό, ένα αόρατο μαχαίρι πέρασε μέσα από την φωνή που μίλαγε απ την άλλη άκρη του τηλεφώνου και καρφώθηκε στην καρδιά της. Το μυαλό της παρέλυσε, το πινέλο έπεσε από το χέρι της και δεν το ξανάπιασε. Παράτησε την σχολή και έβαλε το καβαλέτο με τον ανολοκλήρωτο πίνακα απέναντι από το κρεβάτι να της θυμίζει την στιγμή που η ζωή αγκάλιασε τον θάνατο .

Καθόταν ακόμα στο κρεβάτι. Ένιωθε μια κούραση σε όλο της το σώμα λες και κολυμπούσε πράγματι όλη νύχτα. Να πάω στο νεκροταφείο, είπε, και η φωνή της έσβησε και το λιγοστό φως που υπήρχε στο δωμάτιο. Σηκώθηκε και άρχισε να ετοιμάζεται. Ο δρόμος για το νεκροταφείο ήταν γνώριμος πια, τον δρόμο για την χαρά και το γέλιο θα τον έβρισκε ξανά μετά από πολλά χρόνια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΙΛΙΓΚΑΚΗΣ

Δύο Πόντοι Μάρμαρο

Οι αλαλαγοί και οι κραυγές είναι κάτι το συνυφασμένο με την ύπαρξη αυτού εδώ του μέρους. Τούτη τη φορά, όμως, αντί για θρήνο ή σπαραγμό μεταδίδουν σύγχυση και θυμό, καθηλώνοντας τους μαυροφορεμένους ίσκιους, που τόση ώρα φάνταζαν αόρατοι, κάνοντάς τους να αναζητήσουν την εστία της ταραχής με υποβόσκουσα νευρικήτητα. Αφορμή του δράματος φαίνεται πως στάθηκε μια αστοχία που υπό άλλες συνθήκες θα τακτοποιούνταν εύκολα με μια-δυο τσόντες μάρμαρο και λίγο κόλλα. Μόνο που σε αυτή τη περίπτωση δεν επρόκειτο για κάποιο νεροχύτη ή για κάποιο μπεντένι, αλλά για μνήμα.

Είναι έξαλλη. Η φωνή της, γεμάτη παράπονο και διαμαρτυρία, γεμίζει την ατμόσφαιρα, και γίνεται ολοένα πιο δυνατή· μια πύρινη καταγγελία. Ωρύεται για το παιδί της ακόμα και τώρα, ακόμα και μετά από το «ύστατο χαιρε». Το πρόσωπό της είναι κατακόκκινο από το ζόρι της στιγμής και οι φλέβες της, πρησμένες από το αίμα, διαγράφονται έντονες στο μέτωπο όσο εκείνη ανεβοκατεβάζει τα χέρια της με μανία. Στο ένα κρατά μια κορνίζα που άλλοτε στρέφει προς το μνήμα και άλλοτε σφίγγει στο στέρνο της. Στο άλλο φαίνεται συγκεντρωμένη όλη της η οργή καθώς το τινάζει με κάθε της λέξη προς τον άντρα που στέκει απέναντι της. Εκείνος, ο μάστορας, σαστισμένος και καλυμμένος με λευκή μαρμάρινη πούδρα από την κορυφή ως τα νύχια, με το μέτρο στο χέρι, μετρά και ξαναμετρά για να βγάλει άκρη και συνάμα ψάχνει τα πατήματά του μέσα στα ξεχειλωμένα του άρβυλα. Από τις κινήσεις του είναι ολοφάνερο πως καταστάσεις σαν και αυτή του είναι ξένες. Σε όλο αυτό το μονόπρακτο, ο πατέρας στέκει παραπίσω χλωμός, με το κεφάλι σκυφτό και το στόμα ραμμένο. Το πρόσωπό του είναι λείο, σχεδόν διάφανο, σαν κάποια δύναμη να του έκλεψε τη φωνή και τον άφησε, ξεκρέμαστο στον χώρο και τον χρόνο, να νέμεται την βαθιά σιωπή του.

Ύστερα από φωνές και εντάσεις η μάνα δικαιώνεται: η βιτρίνα στο προσκέφαλο είναι δύο πόντους πιο κοντή απ' αυτή που του παρήγγειλε και δεν χωρά την φωτογραφία του μονάκριβου της. Οι Συμπληγάδες που έστησε στο διάβα της η μοίρα, στέκουν τώρα πίσω της ακίνητες και ηττημένες. Ξεσπά σε λυγμούς. Της είχε πάρει πολλές ημέρες μετά την κηδεία να διαλέξει αυτή τη φωτογραφία ανάμεσα από τόσες άλλες, μα τώρα θα πρέπει να την πάρει ξανά πίσω στο σπίτι, γεμάτη μουτζούρες από σκόνη, δάκρυα και δαχτυλιές.

«Άτυχο ακόμα και τώρα αυτό το παιδί...» μονολογεί και με την διαπίστωση αυτή επέρχεται η βουβαμάρα. Μένει μόνη να χαϊδεύει το αργυροποϊκίλο πλαίσιο που σφραγίζει την μορφή του παιδιού της κι οι μαυροφορεμένοι ίσκιοι γίνονται και πάλι αόρατοι, επιστρέφουν στη ρουτίνα τους, και δίνουν ξανά στο μέρος το νωχελικό ρυθμό που απώλεσε λίγα λεπτά

νωρίτερα.

Κάπου εκεί ο δεκατιανός ήλιος, απρόσμενα καυτός για Οκτώβρη μήνα, με αναγκάζει σε υποχώρηση στην ανιδιοτελή σκιά ενός πεύκου. Πίσω μου η φρεσκοασβεστωμένη μάνδρα χωρίζει τον κόσμο των ζωντανών από αυτόν των πεθαμένων. Δύο κόσμοι αντίθετοι μα άρρηκτα συνδεδεμένοι σε μια σχέση που πολλοί επιλέγουν να αγνοούν επιδεικτικά. Θα έλεγε κανείς ότι διαπράττουν ύβρη μη αναλογιζόμενοι το πόσο λεπτός στέκει πραγματικά αυτός εδώ ο τοίχος.

Παρατηρώ τα μνήματα που είναι σπαρμένα τριγύρω μου: σχεδόν ένα με το έδαφος και χωρίς φιοριτούρες, με λεπτούς σταυρούς που φεγγίζουν κόντρα στο δυνατό φως του ήλιου. Ποικίλουν σε μέγεθος και τεχνοτροπία, ακυρώνοντας έτσι τις αυστηρές γραμμές που επιβάλλει ο χώρος. Κάποια από αυτά, τα περισσότερα, είναι στρωμένα με πράσινο χαλί ή άσπρο βότσαλο, υλικά ευτελή που δεν αφήνουν περιθώριο για πολυτέλειες σε αυτούς που σκεπάζουν. Αφημένα, όπως είναι, στη φθορά του χρόνου, κάνουν την τραγωδία που ξεδιπλώθηκε μπροστά μας λίγο νωρίτερα να μοιάζει με σπίρτο που ανάβει σε ήδη πυρπολημένο δάσος. Όπως ακριβώς το σκηνικό που έχει στηθεί μπροστά μου.

Άνθη νωπά, ανάκατα με το φρέσκο χώμα· στερήθηκαν τη ζωή για να καταλήξουν χάρισμα σε μια άλλη που χάθηκε. Το τσιμεντένιο κάδρο που πλαισιώνει το χωμάτινο σωρό είναι σαφές και ο βιαστικά φτιαγμένος ξύλινος σταυρός, απόλυτος. Τα γράμματα που τον κοσμούν θα τα ζήλευαν ακόμα και γιατροί. Όπως αυτοί που δεν κατάφεραν να κρατήσουν τη ψυχή στο σώμα που τώρα στραγγίζει από τους χυμούς του. Ορنيθοσκαλίσματα με περίσσεια δόση μαύρης μπογιάς, τα γράμματα, σχηματίζουν δάκρυα στα στραβοκομμένα του ξύλα, λες και καλύπτουν το κενό αυτών που στάθηκαν λίγοι, αυτών που επέλεξαν να είναι απόντες στο τελευταίο αντίο. Ας είναι όμως σίγουροι πως σύντομα όλα θα είναι όπως πρέπει, με μαρμάρινο σταυρό και με βιτρίνα στο προσκέφαλο. Εναρμονισμένο με την ομήγυρη του θα ορθώνει και αυτό το ανάστημά του στον ήλιο και θα υπομένει τη φθορά που του αναλογεί, μέχρι το πλήρωμα του χρόνου. Αθόρυβα. Χωρίς κανέναν να μονοπωλεί για χάρη του τον αέρα με παράπονα και διαμαρτυρίες, όσους πόντους μάρμαρο κι αν του κλέψουν.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Το Σαράκι

Ο πόνος είναι ανυπόφορος. Το δέσιμο στο στομάχι με δυσκολία με αφήνει να ορθοποδήσω. Περαστικοί στο διάδρομο του γραφείου δεν μπορούν να καταλάβουν εάν είναι η απόγνωση της στέρησης που έχει καταπιεί ένα ναρκομανή που του έκοψαν τη δόση, ή δέχτηκα κάποιο κακό μαντάτο. Δεν μπορώ πλέον να προσποιηθώ κάτι αλλιώς από απόγνωση, ένα βλέμμα σκοτεινό στο πουθενά, που δεν λέει τοποθεσία άλλη από «είμαι ήδη κάτω από τη γη».

Το σαράκι δεν κάνει τίποτε άλλο από το να τρέφει το φόβο, την ηττοπάθεια και τον χαμό.

«Είσαι το θύμα της δικής σου επιτυχίας, τράβηξες το σχοινί όσο έφτανε.. πρώτα η οικονομική αστυνομία με μια μονοκοντυλιά επέβαλλε ένα εταιρικό πρόστιμο στα όρια της καταστροφής... τώρα το ξέσπασμα της κατά φαντασία απατημένης συζύγου».

Δεν υπάρχει κανένα ενδιαφέρον για τίποτα. Ο παλμός της μέρας είναι μονότονος, τελματώδης, χωρίς να οδηγεί σε κάποια λύτρωση. Θολώνει το μυαλό με τις πιο δεινές των σκέψεων - “θα σου κλείσουν την εταιρεία, δεν ξεφεύγεις το διαζύγιο, μόνος στον απομακρυσμένο κόσμο, ξανά από την αρχή”.

Η πορεία σου ήταν προδιαγεγραμμένη, ένα συνονθύλευμα του ειρμού σου... το σαράκι που έτρεφες ασυνείδητα όλα αυτά τα χρόνια...

“Δεν είσαι βγαλμένος πλουσιοπάροχα... δεν μπορείς να ανελιχτείς επαγγελματικά αν δεν ανήκεις στην ελίτ... δεν βλέπεις; Με χίλια-δύο βάσανα σε σπούδασαν οι γονείς σου, από την στέρηση τους”.

Ακόμα και για αυτήν τη δουλειά, συνεχίζει το σαράκι, στο σκοτάδι να μου ψιθυρίζει “ήσουν τυχερός, βρέθηκε διαθέσιμη θέση στο εξωτερικό, που δεν ήθελε κανείς καν να το φανταστεί σαν ιδέα... να πάει σε μια χώρα όπου επικρατεί ο Ισλαμικός νόμος.”

Μετά από μια πολύχρονη παρουσία στη χώρα των Βαλκανίων, είναι πάλι σαν την πρώτη μέρα όταν πρωτοέφτασα, μετά από την προαγωγή και μεταφορά μου από τη Μέση Ανατολή. Η μόνη διαφορά τότε, στα μάτια των πολλών, ήμουν αδιαμφισβήτητα ο “άρχοντας”, με τα προνόμια του εκπατρισμένου διευθυντή που τυγχάνει ευνοϊκής ανέλιξης λόγω καταγωγής.

“Μοιάζεις με τον Ρώσο στρατηγό που δεν πολέμησε σε καμία μάχη”, κάποιος μου είπε κατάμουτρα. Είναι λίγα χρόνια μετά που η χώρα έχει βγει από το κομμουνιστικό καθεστώς. Η ελεύθερη σκέψη ζήσε το τώρα, δίψα για αναγνώριση, ήταν έντονα στον αυθόρμητο τρόπο έκφρασης των ντόπιων.

Για τους υπάλληλους, παρά τη νεαρή ηλικία μου, ήμουν το απόλυτο αφεντικό, αν και σε απόσπαση από τα κεντρικά γραφεία, κέρδισα πλήρως την εμπιστοσύνη, αφού έδειξα δείγματα γνώσης και κατάρτισης στον επαγγελματικό μου χώρο. Φάνηκε στους γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης σε κερδοφορία, ανέλιξη παλιού και νεοσύστατου προσωπικού, νέο πελατολόγιο. Μετά από μια εικοσαετία ακόμα, νιώθω τους ρυθμούς της ζωής σαν να είχα ένα θερμοστάτη να με καθοδηγεί. Σε κάθε καινούργια πρόκληση, ανεβαίνει η ενέργεια, η υποκίνηση για επιτυχία, περιπέτεια, εξέλιξη. Στο τέλμα της επιτυχίας, ο «ρυθμιστής» δείχνει παύση, ανακωχή, μέχρι εκεί. «Ποιος νομίζεις ότι είσαι;» ξανά και ξανά, φωνάζει το σαράκι. «Τι; Ταξίδι αναψυχής; Και η αποταμίευση για τη σύνταξη; Τα διδάκτρα για το ιδιωτικό σχολείο των παιδιών;»

Ήταν εκείνο το βράδυ, τη μέρα των γενεθλίων μου, το σαράκι δεν με άφηγε να ησυχάσω. «Πρέπει να ξέρεις, ξεκαθάρισε τη θέση σου, θέλει να είναι μαζί σου ή ως εδώ και μη παρέκει; Πρέπει να έχεις έλεγχο. Τι... χτίζεις το σπίτι σου πάνω σε μια κινούμενη άμμο;»

Μέσα στο σκοτάδι των σκέψεων, τον αλόγιστο πόνο στο στομάχι, δεν μπορούσα να ορθοποδήσω. Τσάκιζαν κόκαλα τα λόγια της. «Ποτέ δεν νοιάστηκες για τις δικές μου επιθυμίες. Σ' αγαπώ αλλά δεν είμαι ερωτευμένη μαζί σου. Δεν ξέρω εάν θέλω να είμαστε μαζί, λυπούμαι για τη συγκυρία με την άσχημη οικονομική κατάσταση της εταιρείας σου».

Μετά από πολλές μέρες κατάθλιψης και απελπισίας, ήταν σαν μια αναλαμπή η παρηγοριά του πατέρα Πέτρου. «Η κάθε εμπειρία στη ζωή είναι ωφέλιμη... ο πόνος είναι αναπόφευκτος, να υποφέρεις είναι επιλογή».

Με μιας, η νέα επιφοίτηση αφήνει το σαράκι άφωνο, αδύναμο να επιβάλει τη συσκότιση. Η συμβίωση είναι προσαρμογή στις ανάγκες του συντρόφου μου στο δικό μου ταξίδι. Δεν μπορεί να είναι τίποτα άλλο εκτός από τη δική μου μετεξέλιξη στο να προσφέρω, να δημιουργώ και να βιώνω, με αγάπη για τη μάθηση. Το ξημέρωμα κάθε νέας ευκαιρίας είναι πρόκληση για την προσωπική μου ανέλιξη, την αποθέωση της πραγματικής μου ταυτότητας που είναι συνώνυμη με τις αξίες γνώση, προσφορά και την απέραντη αγάπη στους οικείους μου. Δεν είμαι έρμαιο της ανάγκης να μεταφράζω τα θέλω του συντρόφου μου σαν δικές μου αδυναμίες. Θα είμαι συμπαραστάτης αλλά όχι θύμα, σύμμαχος ναι, όχι διάυλος ορμών της στιγμής.

«Είναι συμπόρευση, σαράκι...προς το καλύτερο, χωρίς εσένα...μπορώ και χωρίς εσένα». Σε ευχαριστώ για την προστασία, θα τα καταφέρω μόνος από δω και πέρα.